

EIROBAROMETRS 64

SABIEDRISKĀ DOMA EIROPAS SAVIENĪBĀ

RUDENS 2005

ZIŅOJUMS PAR VALSTI

LATVIJA

Pētījuma pasūtītājs un koordinators ir EK Preses un komunikāciju ģenerāldirektorāts

Ziņojums gatavots Eiropas Komisijas pārstāvniecībai Latvijā

Šis dokuments neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli

Tajā paustie viedokļi un interpretācijas atspoguļo tikai tā autoru uzskatus

Saturs

IEVADS

I Sociālekonomiskās situācijas vērtējums un apmierinātība ar dzīvi

II Latvijas līdzdalība Eiropas Savienībā

III Latvijas pilsoņu uzticēšanās nacionālajām institūcijām un Eiropas Savienībai

1. Uzticēšanās nacionālajām institūcijām
2. Uzticēšanās Eiropas Savienībai

IV Eiropas Savienības tēls un sabiedrības priekšstati par to

V Informētība par Eiropas Savienību Latvijā

1. Informētības līmeņa pašnovērtējums un reālās zināšanas
2. ES institūciju atpazīstamība un vērtējums
3. Informācijas iegūšanas avoti par Eiropas Savienību
4. Informācijas iegūšanas veidi Latvijā atbilstoši sabiedrības demogrāfiskajiem, sociālajiem, ekonomiskajiem rādītājiem
6. Konkrētas vēlmes saņemt informāciju par ES

V Personīgā līdzdalība Eiropas Savienības norisēs

1. Iespējas iesaistīties ES norisēs
2. Eiropeskās un nacionālās identitātes izjūta

VIII Latvijas iedzīvotāju attieksme pret ES tālāku paplašināšanos

IX Latvijas iedzīvotāju attieksme pret eiro

X Līgums par Konsitūciju Eiropai

XI Secinājumi

Pielikumā:

Socioloģiskās aptaujas jautājumi

Aptaujas tehniskie dati

Valstu apzīmējumi:

BE – Beļģija; **DK** – Dānija; **DE** - Vācija; **EL** – Grieķija; **ES** – Spānija; **FI** – Somija; **FR** – Francija; **IE** – Īrija; **IT** – Itālija; **LU** – Luksemburga; **NL** – Nīderlande; **AT** – Austrija; **PT** – Portugāle; **SE** – Zviedrija; **UK** – Lielbritānija; **CY** – Kipra; **CZ** – Čehija; **EE** – Igaunija; **HU** – Ungārija; **LV** – Latvija; **LT** – Lietuva; **MT** – Malta; **PL** – Polija; **SK** – Slovākija; **SI** – Slovēnija, **BG** – Bulgārija; **HR** – Horvātija; **RO**- Rumānija; **TR** – Turcija; **NC** – Kipras Ziemeļu daļa.

Citi saīsinājumi:

ES 25 – visas 25 Eiropas Savienības dalībvalstis;

ES 10 – jaunās ES dalībvalstis;

ES 15 – ES dalībvalstis līdz 2004. gada 1. maijam.

Aptaujas laiks: 2005. gada 14. oktobris – 6. novembris

Aptaujas veicēji: „TNV Latvia”

Aptaujas sociāldemogrāfiskā struktūra

(Kopējais aptaujāto skaits – 1033 cilvēki vecumā no 15 gadiem)

Dzimums:

Sievietes – 54%

Vīrieši – 46%

Vecuma grupas:

15 – 24 gadi – 22%

25 – 39 – 28%

40 – 54 – 25%

55+ - 25%

Profesijas:

Uzņēmēji (pašnodarbinātie) – 4%

Vadītāji - 14%

Ierēdņi un speciālisti – 7%

Fiziska darba strādnieki – 26%

Mājsaimnieces – 3%

Bezdarbnieki – 12%

Pensionāri – 20%

Studenti – 13%

Ievads

2005. gads Eiropas Savienības vēsturē ieies ar to, ka tika piedzīvotas vairākas krīzes: Francijas un Nīderlandes negatīvie balsojumi par Līgumu par Konstitūciju Eiropai (Turpmāk – Konstitūciju) noveda pie tā, ka tas uz laiku tika „iesaldēts”; Luksemburgas prezidentūras laikā līdz jūlijam netika panākta vienošanās par ES ilgtermiņa budžetu 2007. – 2013. gadam; ar lielām grūtībām oktobra sākumā tika panākta vienošanās par iestāšanās sarunu uzsākšanu ar Turciju. Vairākās valstīs joprojām valdīja ekonomiska stagnācija. Bet Latvijas iedzīvotāji joprojām piedzīvo vislielāko inflāciju Eiropas Savienībā, kas negatīvi atsaucas uz dzīves līmeni. ES pēdējā, vislielākā paplašināšanās tieši pēdējā laikā likusi saasināties pretrunām ne tikai starp vecajām un jaunajām dalībvalstīm, kurās ir atšķirīgs dzīves līmenis un ekonomiskā attīstība, bet arī atsevišķu valstu starpā. Piemēram, Francijas un Lielbritānijas bezkompromisa nostāja attiecībā uz kopējās lauksaimniecības politiku un britu atmaksu no iemaksām ES budžetā neļāva pieņemt pirmo ES ilgtermiņa budžeta variantu. Austrijas nepiekāpība Turcijas sarunu uzsākšanas jautājumā tika pārvarēta tikai pēdējā brīdī. Valstis ar sociāli orientētu ekonomiku nepieļāva brīvas pakalpojumu kustības direktīvas pieņemšanu, bet liberāli orientētās – darba laika ierobežošanas direktīvas pieņemšanu.

„Eurobarometer Standard 64. Autumn 2005” aptaujas dati liecina, ka visi šie apstākļi kopumā un katras valsts individuālās problēmas atsevišķi radījuši pesimistiskāku noskaņojumu attiecībā uz dažādām problēmām, kā arī negatīvāku attieksmi gan pret ES kopumā, gan pret dažādām tās institūcijām.

Latvijā kā ES dalībvalstī „Eurobarometer” aptauja notiek jau trešo reizi. Pusgada laikā kopš iepriekšējās, „EB 63”, aptaujas mūsu valstī atkal pieaugusi eiro skepse. Neraugoties uz to, ka Latvijā, vadoties pēc LR Ekonomikas ministrijas un Ārlietu ministrijas sniegtajiem datiem, ES struktūrfondu un kohēzijas fonda līdzekļi tiek apgūti sekmīgi un tas palīdzējis iekšzemes kopprodukta straujajam pieaugumam, acīmredzot sabiedrībā netiek saskatītas tiešas kopsakarības starp abiem šiem procesiem. Viens no iemesliem – sabiedrībai trūkst informācijas par to, kuri projekti saņēmuši ES finansējumu, kā to likuši lietā individuāli uzņēmēji. Vēl vienu iemeslu minējusi Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietniece ES jautājumos A. Kurme, uzskatot, ka „Latvijas ierēdņi attiecībā uz ES prasību ieviešanu ir daudz stingrāki nekā tas rakstīts ES dokumentos”(„Latvijas Avīze”, 2005. gada 21. XII).

Mūsu valstī no jauna atdzimušas bažas par to, vai izdosies saglabāt savu valodu un kultūras identitāti. Negatīvāka attieksme ir pret eiro ieviešanu, un mūsu valsts ir viena no tām jaunajām dalībvalstīm, kas vēlas atlikt pievienošanos eirozonai pēc iespējas ilgāk.

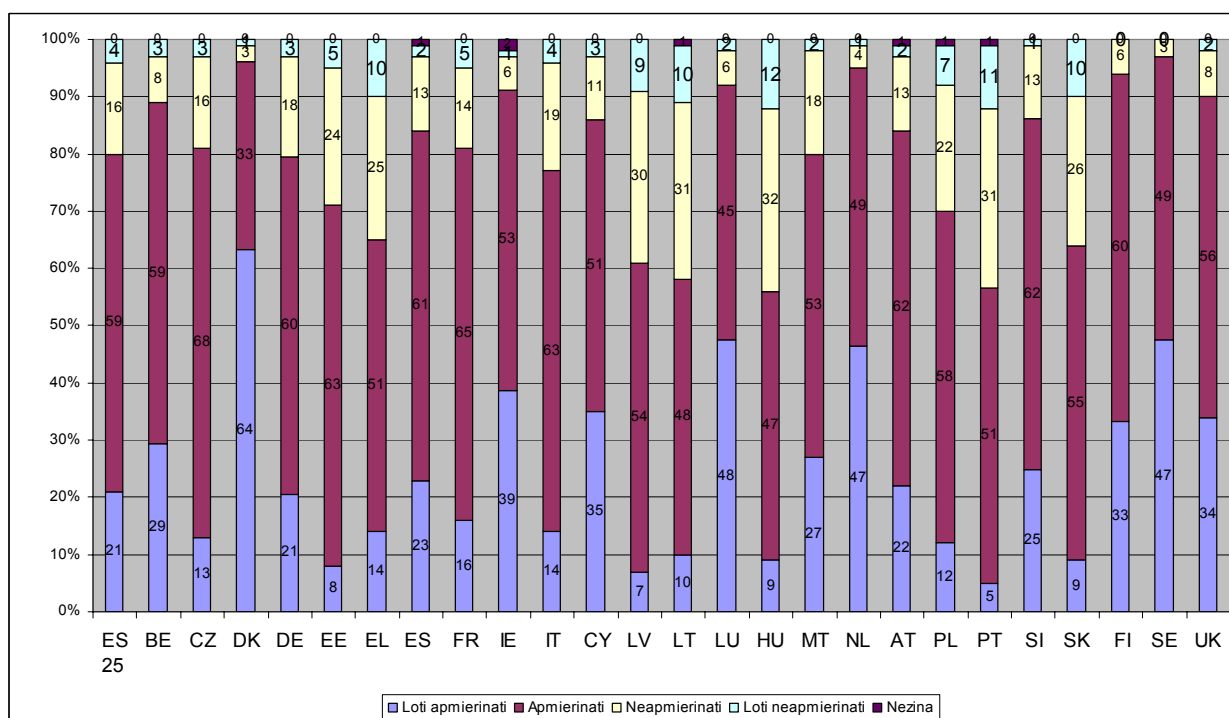
Latvijas valdība patlaban izstrādā stratēģiju par mūsu valsts nacionālajām interesēm Eiropas Savienībā. LR Ārlietu ministrija šajā procesā sekmīgi iesaistīja arī sabiedrību, kas bija pozitīvs impulss, tuvinot Latvijas iedzīvotājus norisēm Eiropas Savienībā un vērtējot tās caur nacionālo interešu prizmu.

I Sociālekonomiskās situācijas vērtējums un apmierinātība ar dzīvi

1. Personiskā apmierinātība ar dzīvi

Eiropas Savienības 25 dalībvalstu vidū valda samērā liela apmierinātība ar dzīvi. Kopējā proporcija: 80% kopumā apmierināto pret 20% neapmierinātajiem. Pēdējā pusgada laikā salīdzinājumā ar „EB Standard 63” rādītājiem apmierinātība ar dzīvi ES 25 nav mainījusies.

QA3 Vai jūs, vispārīgi vērtējot, esat ļoti apmierināts, apmierināts, neapmierināts vai ļoti neapmierināts ar dzīvi?

Latvijā šī pusgada laikā par 1% samazinājies to cilvēku skaits, kuri ar dzīvi ir pilnībā apmierināti – 7%. Taču par 3% palielinājies ļoti neapmierināto skaits un patlaban tas sastāda 9%. Arī pietiekami apmierināto skaits pieaudzis tikai par 1% un nu sastāda 54%, bet 34% - ne pārāk apmierināto skaits samazinājies par 2% un nu sastāda 30%. Kopumā apmierināto cilvēku Latvijā ir 60% („EB 63” - 61%), bet neapmierināto – 39% („EB - 38%). Izmaiņas ir ļoti nelielas, tāpēc jāsecina, ka Latvijā apmierinātība ar dzīvi nav būtiski kritusies.

Tomēr, analizējot absolūtos rādītājus, redzams, ka Latvijā joprojām apmierinātība ar dzīvi nesasniedz ne ES 25 vidējos rādītājus (80%), ne arī pārējo valstu līmeni, un tā ir viena no viszemākajām visā Eiropas Savienībā.

Visvairāk apmierināto ar dzīvi ir Dānijā (96%, samazinājums - 2%) un Zviedrijā (96%), Nīderlandē (95%), Luksemburgā (92%) un Īrijā (91%). Tāpat kā „EB 63” aptaujā, mazāk apmierināti ar dzīvi nekā Latvijā ir aptaujātie tikai triju ES valstu iedzīvotāji – Lietuva (58%, +5%), Ungārija (56%, +2%), kur vērojams apmierinātības līmeņa pieaugums, un Polija (57%, -3%), kur tas joprojām samazinās.

„Eurobarometer Standard 64” dati liecina, ka, salīdzinājumā ar iepriekšējās aptaujas rezultātiem, cilvēku apmierinātība ar dzīvi dažādās ES 25 valstīs kopumā nav piedzīvojusi būtiskas pārmaiņas.

2. Prognozes par attīstību nākamajā gadā

2. 1. Situācija personas dzīvē, mājsaimniecībā un darba dzīvē

Aptaujātie ES 25 valstu pilsoņi uzskata, ka nākamajā gadā vairāk labu pārmaiņu notiks viņu pašu dzīvē (vidēji 35%), nevis valsts ekonomikā kopumā (vidēji 19%).

Vislielākie optimisti dzīvo Lielbritānijā (49%, + 7%) un Kīprā (49%). Nedaudz atpaliek Zviedrija (47%, -1%). Visvairāk negatīvo prognožu par nākošo gadu ir Portugāles (36%), Grieķijas (25%) un Slovākijas (24%) respondentu vidū.

Latvijas iedzīvotāji pārējo ES valstu vidū joprojām izceļas ar stabilu, kaut gan nelielu pozitīvo prognožu pieaugumu attiecībā uz pārmaiņām savā dzīvē. „EB 62” aptaujā uz pozitīvām pārmaiņām nākamā gada laikā cerēja tikai 33% aptaujāto, bet patlaban, pēc gada, to jau ir par 10% vairāk, t. i. 43%. Pēdējā pusgada laikā pozitīvi noskaņoto cilvēku skaits pieaudzis par 1%. ES 25 kopumā cerības uz to, ka nākamie 12 mēneši būs sekmīgāki, nedaudz palielinājies (35%, +1%). Taču pieaudis arī to aptaujāto skaits, kas uzskata, ka dzīve kļūs sliktāka (13%, +2%). Mazāk respondentu domā, ka nākamais gads būs tāds pats kā iepriekšējais (59%, -2%). Taču svārstības, kuras vērojamas pēdējo trīs „Eurobarometer Standard” aptaujās, nav būtiskas, tās ir 1 - 2 % robežās.

Latvijā cilvēki joprojām cer uz arī uz labām pārmaiņām savas mājsaimniecības finansiālās situācijas nostiprināšanā. Optimisma līmenis pusgada laikā (pēc „EB 63”) saglabājies tajā pašā līmenī un ES 25 vidējos rādītājus pārsniedz par 10% (25%). Baltijas valstu vidū vislielākie optimisti ir Igaunijas iedzīvotāji – tur pozitīvi noskaņotu cilvēku skaits ir tāds pats kā „EB 62” aptaujā (38%, +4%). Arī Lietuvā vērojams pieaugums (30%, +2%). Uz pozitīvām pārmaiņām savā mājsaimniecībā vismazāk cer Maltā (8%), Portugālē (13%), Vācijā (14%) un Kīprā (18%).

Neraugoties uz to, ka Latvijā, kā liecina „Eurostat” 2005. gada novembris, LETA-EPI) dati, ir septītais augstākais bezdarba līmenis visā ES, tomēr aptauja liecina, ka cilvēki mūsu valstī attiecībā uz savu darba dzīvi tuvākajā nākotnē ir noskaņoti arvien pozitīvāk (26%, + 2%). Šis rādītājs ir augstāks par ES 25 datiem, kur vidēji ir 22% aptaujāto uzskata, ka viņu darba dzīva nākotnē uzlabosies.

Joprojām saglabājas tendence, kas liecina, ka cilvēki nebaidās par to, ka viņu darbs ir apdraudēts. Tikai 7% (- 3%) aptaujāto uzskata, ka viņu stāvoklis darbā ir apdraudēts. 27% domā, ka situācija darba dzīvē uzlabosies, 41% paredz, ka saglabāsies jau esošā situācija, bet 26% aptaujāto nav sava viedokļa. Šis rādītājs ir zemāks nekā vidēji ES 25 (9%). Taču aptaujas dati nesniedz priekšstatu, kādā veidā cilvēki gatavojas atrisināt savu nodarbinātības situāciju. Valsts institūcijas – Ekonomikas ministrija un Labklājības ministrija – tikai 2005. gada nogalē gatavojās veikt pētījumus par darbaspēka migrāciju un sagatavot rīcības plānu, lai ierobežotu darbaspējīgā vecuma cilvēku masveida izbraukšanu no valsts. Patlaban tiek pieļauts, ka ārpus Latvijas strādā no 50 000 līdz pat 100 000 iedzīvotāju. Katra institūcija – Ārlietu ministrija, Labklājības ministrija, Iekšlietu ministrija, Valsts Statistikas pārvalde -, savos aprēķinos izmanto atšķirīgu metodoloģiju, tāpēc šie skaitļi ir atšķirīgi. Bet neviena no tām nav apgalvojusi, ka tieši šis institūcijas dati ir paši precīzākie, jo trūkst pilnīgas uzskaites to aprēķināšanai. 28% (+1%) aptaujāto Latvijā uzskata, ka situācija nodarbinātības jomā mūsu valstī tomēr uzlabosies. Šis rādītājs ir augstāks nekā vidēji ES 25 (20%).

2. 2. Situācija valsts ekonomikā un nodarbinātības jomā

Attiecībā uz **ekonomisko attīstību savā valstī** turpmākajos 12 mēnešos ES 25 valstīs dominē viedoklis, ka tas pasliktināsies. Tā uzskata vidēji 39% respondentu. To, ka ekonomika paliks esošajā līmenī, uzskata 37% aptaujāto. Bet ekonomiskās situācijas uzlabošanos paredz 19% cilvēku.

Vislielākās cerības uz pozitīvām pārmaiņām ir Igaunijā (40%), kur piedzīvots vislielākais šo rādītāju pieaugums, un Lietuvā (29%), kā arī Īrijā un Nīderlandē (28%), Dānijā (27%). **Latvijas aptaujas dati nedaudz pārsniedz vidējos ES 25** – ekonomikas uzlabošanos valstī prognozē 23% cilvēku.

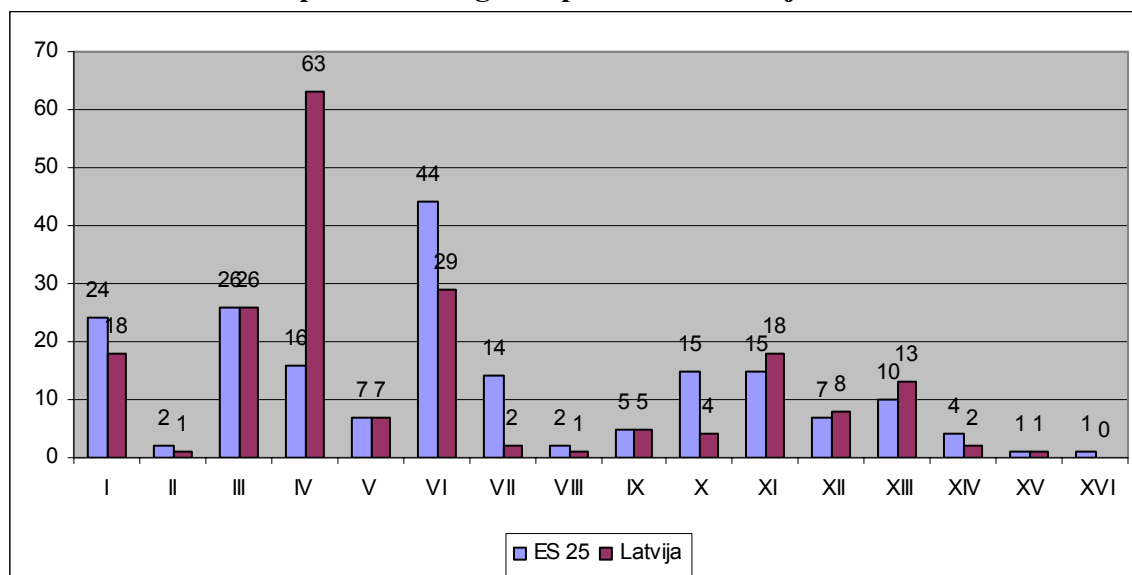
Savas valsts ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos visbiežāk prognozē Portugāles iedzīvotāji (66%, +6%). Negatīvi noskaņots vairākums Kipras (60%, +4%) un Grieķijas (63%, +4%) iedzīvotāju. Tas ir ievērojami vairāk nekā ES 25 vidējie rādītāji, kur valsts ekonomikas attīstības kritumu prognozē vidēji 39% aptaujāto. Latvijā tā uzskata 30% respondentu. Šī prognoze neatbilst objektīvajiem rādītājiem, kas liecina – Latvijā ir straujākais IKP pieaugums ES („Eurostat” dati – 9,8% , 11.2005. LETA-EPI). Tomēr joprojām IKP Latvijā sastāda tikai 43% („Eurostat”, 20.12.2005. LETA-EPI) no vidējiem ES 25 rādītājiem, mūsu valstij ieņemot pēdējo vietu ES 25 valstu vidū. Tāpēc ekonomikas attīstības straujie tempi vēl nepalīdz izjust to, ka būtiski uzlabojas visas sabiedrības dzīves līmenis.

Attiecībā uz **nodarbinātības līmeni valstī** Latvijas iedzīvotāji noskaņoti optimistiskāk nekā vidēji ES 25. Situācijas uzlabošanos prognozē 28% mūsu valsts respondenti – iepretī ES 25 vidējiem rādītājiem – 20%. Bet vislielākais optimisms šajā jomā valda Lietuvā – 42% mūsu dienvidu kaimiņu uzskata, ka situācija nodarbinātības jomā valstī uzlabosies. Tikai nedaudz atpaliek ziemeļu kaimiņi – Igaunijā 36% noskaņoti pozitīvi. Līdzīga attieksme valda Dānijā – 37% respondentu prognozējuši pozitīvu attīstību. Vismazāk pozitīvu atbilžu snieguši Portugāles (6%), Kipras (9%) un Grieķijas (11%) iedzīvotāji.

Latvijā optimisma līmenis attiecībā uz nākamajiem 12 mēnešiem indivīda dzīvē kopumā ir augstāks nekā vidējais ES 25 līmenis. Tas izskaidrojams ar ES fondu finanšu arvien lielāku reālu pielietojumu ekonomikas attīstībā, ar cerībām, ka pēc iestāšanās Eiropas Savienībā ekonomika attīstīsies straujāk un palielināsies ārvalstu investīcijas, kā arī ar pakāpeniski iegūto pieredzi, apgūstot ES fondu naudu un palielinoties darba vietu skaitam. Tomēr vērojama pretruna: **attiecībā uz valsts ekonomiku kopumā Latvijā pieaudzis pesimistisks noskaņojums** (30%, +4%), bet optimistu skaits samazinājies (23%, -4%). Turpretī Igaunijā pieaudzis to cilvēku skaits, kuri tieši valsts ekonomikas attīstībā saskata pozitīvas tendences (40%, +5%), un tas atspoguļojas arī vienlīdz pozitīvā attieksmē pret savu ekonomisko situāciju un darba dzīvi. Situācija Lietuvā ir vairāk līdzīga Latvijas aptaujāto gaidām: arī tur cilvēki vairāk cer uz savas dzīves, nevis valsts ekonomiskā stāvokļa uzlabošanos.

II Latvijas līdzdalība Eiropas Savienībā

QA 30 Kuras ir divas pašas nozīmīgākās problēmas Latvijā?

I – Noziedzība
II – Sabiedriskais transports
III – Ekonomiskā situācija
IV – Inflācija, cenu celšanās
V – Nodokļi
VI – Bezdarbs
VII – Terorisms
VIII – Aizsardzība un ārlietas

IX – Mājoklis
X – Imigrācija
XI – Veselības aizsardzība
XII – Izglītības sistēma
XIII – Pensijas
XIV – Vides aizsardzība
XV – Cits
XVI – Nezinā

Latvijā nemainīgi – jau trešajā „EB” aptaujā - par vislielāko problēmu tiek uzskatīta **inflācija un cenu pieaugums**. Dati liecina, ka „EB 62” aptaujā šīs problēmas nozīmīgumu valstī uzsvēruši 45% aptaujāto, „EB 63” aptaujā – 55% (+10%), bet pēdējā aptaujā – 63% (+8%) respondentu. Tas ir par 46% vairāk nekā vidēji ES 25 (17%). Pērnajā aptaujā šī starpība bija mazāka – 38%. Arī abās Baltijas kaimiņvalstīs pieaug šīs problēmas nozīmība. Igaunijā inflāciju un cenu celšanos par svarīgu valsts problēmu uzskata 42% (+15%), bet Lietuvā - 37% (+9%). Latvijas augstais inflācijas līmenis, vadoties pēc „Eurostat” datiem (16. 11. 2005. LETA), jau gadu pārsniedz 7% mēnesī un par 5% pārsniedz vidējos ES rādītājus, tostarp apdraudot 2008. gadā paredzēto eiro ieviešanu.

Visu ES 25 valstu iedzīvotājus inflācijas pieaugums un cenu celšanās satrauc vairāk nekā pirms pusgada. Taču joprojām ir valstis, kur tā netiek uzskatīta par problēmu. Piemēram, Zviedrijā par to nobažījušies tikai 1%, Nīderlandē - 3%, Lielbritānijā – 4% un Dānijā – 5% aptaujāto. Šajās valstīs jau kopš „EB 62” aptaujas vērojams, ka respondenti to uzskata par ļoti mazsvarīgāku problēmu. Inflācija un cenu celšanās patlaban visvairāk satrauc arī Kipras (44%), Maltas (39%), Īrijas un Grieķijas (36%) aptaujātos, kur tās ierindojas pašu nozīmīgāko problēmu skaitā.

ES 25 kopumā samazinās bailes no **bezdarba**. Tomēr joprojām ir pirmā nozīmīgākā problēma, kuru nosauc vidēji 44% (-6%) respondentu. Latvijā šīs bažas samazinās – par to satraukti 29% (- 6%) aptaujāto. Tas izskaidrojams ar to, ka Latvijas iedzīvotāji arvien vairāk izmanto brīvas personu kustības priekšrocības un dodas strādāt uz ES valstīm. Liela nozīme ir arī ekonomikas straujajai attīstībai un jau izjūtamajam darba vietu trūcumam.

Visaugstākais rādītājs attiecībā uz bažām par pieaugošo bezdarbu šajā ziņā joprojām ir Vācijā, kur par šo jautājumu satraukti 74% (- 7%). To par nopietnu problēmu joprojām uzskata Polijā (71%) un Grieķijā (60%). Bažas par bezdarbu strauji samazinājušās arī Francijā (54%, - 13%).

Par trešo nozīmīgāko problēmu Latvijā nosaukta **valsts ekonomiskā situācija** (26%). Tas apstiprina iepriekš pieminētos datus, kur redzams, ka Latvijas iedzīvotāju vidū palielinās pesimisms attiecībā uz valsts ekonomisko attīstību. ES 25 valstīs ekonomiskā situācija atzīta par otru nozīmīgāko problēmu (26%).

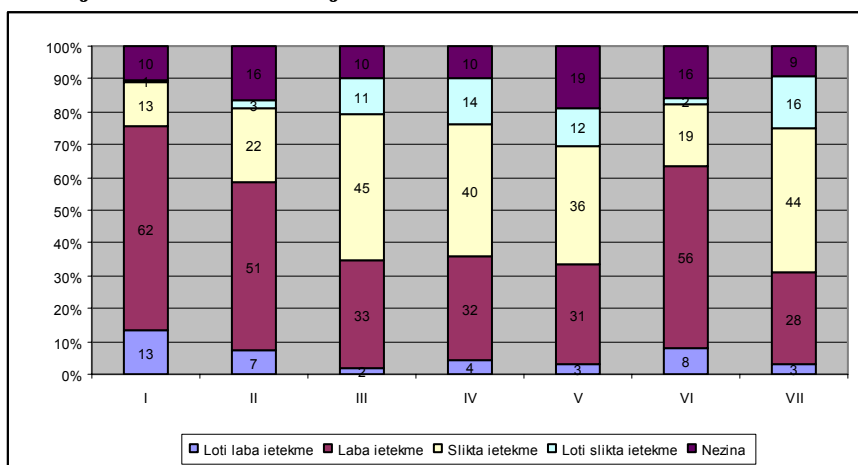
Veselības aizsardzības sistēmas jautājumi Latvijā atstāti ceturtajā vietā (18%, +1%). Arī Igaunijā (21%) šī problēma tiek atzīta par ceturto nozīmīgāko, bet Lietuvā (14%) rādītāji ir nedaudz zemāki par vidējiem ES 25 datiem (15%). Pārējo valstu vidū veselības aizsardzību par lielu problēmu uzskata Īrijā (50%, +1%), kur tā tiek uzskatīta par pirmo nozīmīgāko problēmu, Nīderlandē (37%), Ungārijā (30%) un Somijā (31%).

Būtiska ir atšķirība Latvijas un ES 25 iedzīvotāju attieksmē pret **terorismu**. ES 25 to par nozīmīgu uzskata 14% (+4%), bet Latvijā – 2% aptaujāto. Vairāk par šo jautājumu nobažījušies jo īpaši to valstu iedzīvotāji, kuri ar šīm parādībām – gan terorismu, gan imigrācijas izraisītiem konfliktiem - saskārušies paši: Nīderlandē – 40%, Lielbritānijā – 34%, Dānijā 32%, Spānijā – 31% Piemēram, Lielbritānijā notika teroristu sarīkoti sprādzieni, Spānijā vēl atmiņā pērnā gada notikumi, Dānijā notika uzbrukums imigrācijas ministrei, kam terora akti, bet Nīderlandē šī problēma tiek uzskatīta par nozīmīgu kopš 2004. gadā notikušās kinorežisora slepkavības un tam sekojošajiem nemieriem.

Imigrāciju ES 25 par problēmu nosauc vidēji 15%, bet Latvijā – tikai 4% aptaujāto. Par nozīmīgāku problēmu to uzskata vecās dalībvalstīs.

Dažādās ES valstīs valda atšķirīga izpratne par svarīgākajām problēmām, kuras nākas risināt, un to nosaka katras valsts iedzīvotāju individuālā pieredze un tas, kādā ekonomikas attīstības stadijā tā atrodas. Austrumu un Centrāleiropas jaunajās dalībvalstīs, kur joprojām notiek nozīmīgas pārmaiņas ekonomikā, iedzīvotāji asāk uzsver tās problēmas, kas rodas viņu ikdienas dzīvē (cenu pieaugums, veselības aizsardzība u.c.). Taču attīstītākajās valstīs, kuras jau saskārušās ar reālu terorismu vai tā draudiem, kā arī problēmām, kuras pēdējā pusgada laikā radījis imigrantu pieplūdums un ar to saistītās sociālie, starpkulturālie un etniskie jautājumi, tie šķiet daudz nozīmīgāki.

Q A10 a 1 – 7 Kā, pēc jūsu domām, tas, ka Latvija līdzdarbojas Eiropas Savienībā, ir ietekmējis dažādas dzīves jomas?

I – Valsts drošība
 II – Eksports
 III – Dzīves līmenis
 IV – Lauksaimniecība

V – Rūpniecība
 VI – Pakalpojumi
 VII – Nodarbinātība

Q A 33a – b Kuras no nosauktajām problēmām vajadzētu risināt tuvāko 10 – 15 gadu laikā? Kas būtu jūsu pirmā un otrā izvēle? (ES 25 un Latvijas dati.)

	ES 25- 1	Latvija - 1	ES 25 - 2	Latvija - 2
Kārtības uzturēšana valstī	32%	18%	25%	29%
Lielākas iespējas pilsoņiem ietekmēt valdības lēmumus	26%	30%	23%	26%
Cīņa ar cenu pieaugumu	29%	46%	29%	33%
Vārda brīvības aizsargāšana	11%	4%	19%	8%
Nezina	2%	1%	4%	3%

ES 25 vidēji par nozīmīgāko risināmo problēmu tiek uzskatīta **kārtības nodrošināšana valstī**, bet Latvijā – atbilstoši sabiedriskajai domai attiecībā uz nozīmīgāko problēmu valstī – **cīņa ar cenu pieaugumu**. Taču, ja tiek summēti dati par aptaujāto 1. un 2. izvēli, tad arī ES 25 jautājums par cenu pieauguma apturēšanu ieņem pirmo vietu. Latvijas respondentiem otra svarīgākā problēma ir **pilsoņu lielākas iespējas ietekmēt valdības lēmumus** – šie dati kopumā maz atšķiras no ES 25 rādītājiem. Vislielākās atšķirības skar **attieksmi pret vārda brīvības nodrošināšanu**, kas Latvijā nešķiet īpaši nozīmīga, bet ES 25 kopsummā to nosaukuši 30% respondentu.

QA 63 Kādām aktivitātēm jūs dotu priekšroku, lai paaugstinātu ES ekonomikas efektivitāti?

Jautājums	ES 25 (%)	Latvija (%)
1. Ilgāks oficiāli atļautais darba laiks	11	6
2. Izglītības un profesionālās apmācības uzlabošana	58	59
3. Ieguldījumi zinātniskajā izpētē un inovācijās	43	26
4. Atvieglojumi un atbalsts uzņēmumu veidošanā	42	47
5. Efektīvāka enerģijas izmantošana	26	16
6. Ieguldījumi transporta infrastruktūras uzlabošanā	19	26
7. Citi priekšlikumi	2	0
8. Nezina	10	10

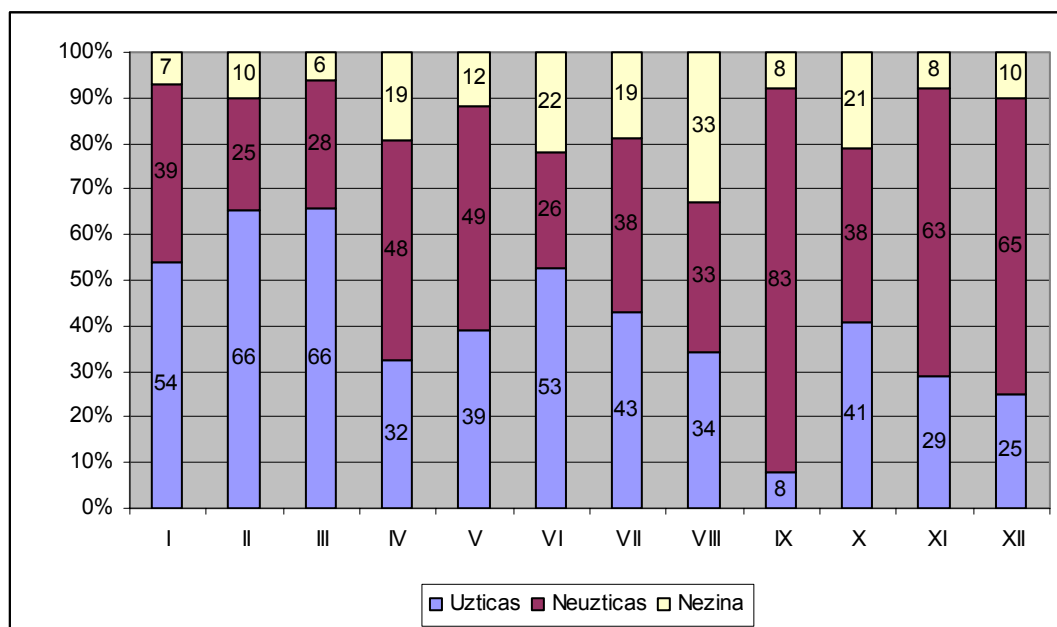
ES 25 valstu aptaujātie uzskata, ka galvenais uzdevums, kas jāveic, lai paaugstinātu ekonomikas efektivitāti, ir ieguldījumi **izglītībā un profesionālajā apmācībā**, kā arī **zinātnē**. Izglītībai īpaši lielu lomu piešķir Dānijas (80%) un Kipras (78%) respondenti, bet zinātnei – Vācijas (63%) un Slovēnijas (62%) respondenti. Trešajā vietā – **atvieglojumi jaunu uzņēmumu veidošanā**. Tā domā Grieķijas un Francijas (63%), un Zviedrijas (67%) aptaujātie. **Enerģijas efektīvākas izmantošanas** nozīmi uzsver Kipras (51%) un Slovākijas (40%) iedzīvotāji. **Transporta infrastruktūras pilnveidošana** nozīmīga ir Slovākijas (45%), Nīderlandes (42%), Čehijas (37%) un Īrijas (35%) aptaujātajiem.

Latvijas respondenti par nozīmīgāko uzskata **izglītības un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu** (59%) un **atvieglojumus uzņēmumu veidošanā** (47%), kas ir augstāki rādītāji nekā vidēji ES 25. Lielāku nozīmi nekā vidēji ES 25 mūsu valstī piešķir transporta infrastruktūras pilnveidošanai, bet mazāku – ieguldījumiem zinātnē un inovācijās.

IV Latvijas pilsoņu uzticēšanās nacionālajām institūcijām un Eiropas Savienībai

2. 1. Nacionālās institūcijas

QA7. 1. – 11 Cik lielā mērā jūs uzticaties šīm institūcijām? (Latvijas aptaujas dati)

- I – Prese
- II – Radio
- III – Televīzija
- IV – Tieslietas
- V – Policija
- VI – Armija
- VII – Reliģiskās institūcijas
- VIII – Arodbiedrības
- IX – Politiskās partijas
- X – Lielās kompānijas
- XI – Valsts valdība
- XII – Valsts parlaments

ES 25 vidējais uzticēšanās līmenis **politiskajām partijām** ir 17%. Visvairāk cilvēku partijām uzticas Dānijā un Luksemburgā (35%), Nīderlandē (34%), Maltā (29%), Somijā (28%) un Zviedrijā (24%). Šajā kontekstā dati par Latviju – tikai 8% cilvēku, kas uzticas politiskajām partijām -, liecina, ka valstī vēl nav nostiprinājusies stipra abpusēja saikne ar tām iedzīvotāju grupām, kuru intereses partijas pārstāv. Latvijā uzticēšanās partijām gada laikā svārstījusies 2% robežās, taču šīs svārstības nav uzskatāmas par būtiskām, turklāt nav vērojama tendence šai uzticēšanās pakāpei pieaugt. Pilsoniskas sabiedrības veidošanās un partiju saikne ar sabiedrību ir lēns, pakāpenisks process, kurš joprojām ir tapšanas stadijā. Tomēr dati liecina - arī Baltijas valstu vidū uzticēšanās politiskajām partijām Latvijā ir viszemākā. Lietuvā tām uzticas 11%, Igaunijā – 18%. Tas liecina, ka arī līdzīgā politiskajā un ekonomiskajā situācijā norisinās atšķirīgi sociālpolitiski procesi.

Tikai Polijā un Slovākijā uzticēšanās līmenis partijām ir zemāks nekā Latvijā - 7%. Tas ievērojami krities Francijā, kur ir zemākais uzticēšanās līmenis politiskajām partijām ES 15 valstu vidū – 9%.

Dati liecina, ka uzticēšanās politiskajām partijām ir saistīta ar uzticēšanās līmeni nacionālajai valdībai un parlamentam.

ES 25 vidējais uzticēšanās līmenis **nacionālajam parlamentam** ir 35%. Visvairāk parlamentam uzticas Dānijā (74%), Luksemburgā (67%), Somijā (63%). Kiprā (58%), Grieķijā (57%). Latvijā uzticēšanās līmenis ir tikai 25%. Salīdzinājumam: Igaunijā – 46%, turpretī Lietuvā – 19%. Taču vērojama tendence, ka uzticēšanās valstu nacionālajiem parlamentiem ES 25 kopumā samazinās, bet Latvijā tā pakāpeniski palielinās.

Līdzīgi raksturojami arī dati, kas raksturo uzticēšanos **nacionālajai valdībai**. ES 25 vidējais rādītājs ir 31%. Visvairāk valsts valdībai uzticas jau iepriekš minētās Dānija (58%), Luksemburga (70%), Somija (64%), Kipra (66%). Latvijā uzticēšanās līmenis ir tikai 29%, kas ir ievērojami zemāks, salīdzinot ar Igauniju (55%), bet nedaudz augstāks, salīdzinot ar Lietuvu (27%). Arī attiecībā pret valsts valdību Latvijas respondentu vidū uzticēšanās pieaug, turpretī ES 25 kopumā tā samazinās. Baltijas valstīs kopīgu tendenci novērot nevar: Igaunijā uzticēšanās partijām, valdībai un parlamentam ir augsta, turklāt tā arvien pieaug, Latvijā pastāvīgi pieaug pozitīvs vērtējums, taču tas ir neliels, turpretī Lietuvā šī uzticēšanās krītas.

Valsts varai Latvijas iedzīvotāji uzticas mazāk nekā vidēji ES 25, bet attiecībā uz **masu medijiem** uzticēšanās līmenis **televīzijai** mūsu valstī (66%) ir augstāks nekā vidēji ES (53%). Piemēram, Grieķijā un Ungārijā uzticēšanās līmenis TV ir tikai 42%, Francijā – 39%, Itālijā – 40%. Tomēr salīdzinājumā ar situāciju pirms gada, kad tika veikta „Eurobarometer Standard 62” aptauja, uzticēšanās televīzijai Latvijā samazinājusies par 3%.

Uzticēšanās **radio** ES 25 valstīs vidēji ir augstāka nekā TV – 61%. Latvijā uzticēšanās līmenis ir 66%, salīdzinot ar „EB 62”, tas pieaudzis par 3%. Tas ir tikai nedaudz augstāks nekā vidējie savienības rādītāji. Bet attiecībā uz radio nav vērojama tik liela atšķirība respondentu attieksmē kā, atbildot uz jautājumu par TV.

Uzticēšanās **presei** Latvijai (54%) ir augstāka nekā vidēji ES 25 (45%), turklāt tā pieaugusi par 4%. Taču šajā jomā vērojamas vislielākās atšķirības mediju vidū un tādas galējības kā Lielbritānijas lasītāju zemais uzticēšanās līmenis (19%) un Nīderlandes respondentu augstais vērtējums (64%).

Latvijā vērojama daudz mazāka uzticēšanās **policijai** (39%) nekā vidēji ES 25 (65%). Visaugstākā uzticēšanās pakāpe policijai ir Somijā – tā vērtējuši 90% respondentu. Nedaudz zemāka tā ir Dānijā (86%), Vācijā (80%), Maltā (79%).

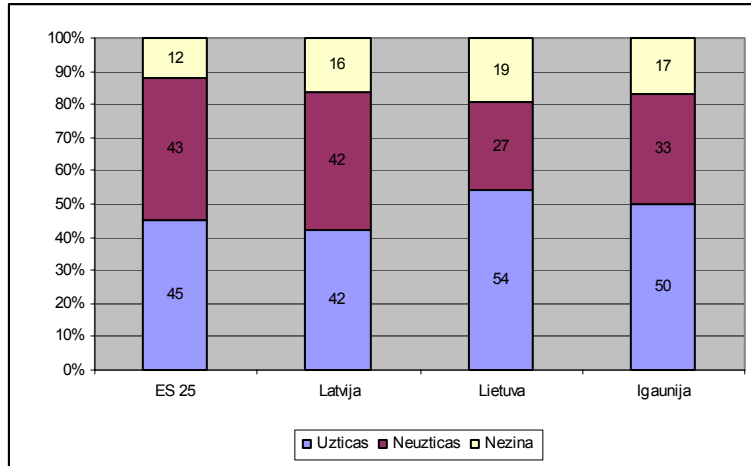
Mūsu valstī arī uzticēšanās **tiesu sistēmai** (32%) ir mazāka, turklāt pusgada laikā pēc „EB 63” tā samazinājusies un nu ir vēl zemāka nekā „EB 62” rādītāji (34%). Visaugstākā uzticēšanās pakāpe tiesai ir Dānijā (80%), nedaudz zemāka – Somijā (72%) un Austrijā (72%). Mazāk nekā Latvijā tiesu sistēmai uzticas tikai Polijā (22%), Lietuvā (27%), Slovēnijā (31%) un Čehijā (32%). Aptaujas dati liecina, ka jaunajās dalībvalstīs uzticēšanās tiesām kopumā ir zemāka nekā ES 15.

Mūsu valstī gada laikā kopš „EB 62” aptaujas ir pieaudzis atbalsts **armijai** (53%, +4%), tomēr tas joprojām ir krietni zemāks nekā vidēji ES 25 (68%). Tas liecina, ka Latvijā dienests armijā joprojām netiek saistīts ar pienākumu pret valsti. Šāda attieksme attiecībā uz armiju ES valstu vidū nav raksturīga, un Latvijai šajā ziņā ir vieni no zemākajiem rādītājiem. Tikai Ungārijā atbalsts armijai ir vēl zemāks – 49%, bet Lietuvā tāds pats kā mūsu valstī – 53%. Somijā atbalsts armijai ir pat 89%, Maltā – 81% un Lielbritānijā – 76%.

Vērojams, ka Latvijā pakāpeniski, bet pastāvīgi sarūk atbalsts **religiskajām institūcijām**. Vēl pirms dažiem gadiem socioloģiskās aptaujas liecināja, ka Latvijā baznīcai uzticas pat vēl vairāk nekā „uzticamības līderiem”- TV un radio. Taču patlaban atbalsts reliģiskajām organizācijām mūsu valstī ir zemāks (43%) nekā ES 25 kopumā (47%). Vērojams, ka atšķirībā no Igaunijas, kur šis atbalsts gada laikā sarucis (33%, -5%) un Lietuvas, kur tas pieaudzis (54%, +2%). Taču Latvijā tas palicis nemainīgs.

2. 2. Uzticēšanās Eiropas Savienībai

QA7. 13 Cik lielā mērā jūs uzticaties Eiropas Savienībai? (ES 25, Latvijas, Lietuvas un Igaunijas aptauju dati)

Baltijas valstu vidū Latvijā ir viszemākais uzticēšanās līmenis Eiropas Savienībai. Igaunijā tas ir 50%, bet Lietuvā 54%. Pirms referendumu par iestāšanos ES Latvijā un Igaunijā eiroskepības līmenis bija augsts. Šīs atšķirīgās pārmaiņas saistāmas ar abu valstu varas nesēju un pārstāvju darbību ES institūcijās, kas Igaunijā tikusi uztverta kā veiksmīgāka, ja devusi lielāku uzticēšanos ES.

Uzticēšanās līmenis **Eiropas Savienībai** visās 25 valstīs gada laikā (kopš „EB 62”) krities par 11% un nu sastāda 45%. Vislielākā uzticēšanās ES ir Portugālē un Grieķijā (62%), kā arī Beļģijā, Ungārijā un Maltā (57%). Vismazākā – Lielbritānijā (25%) un Zviedrijā (30%). Taču Zviedrijā ir vairāk cilvēku, kuri pauž neuzticēšanos ES – 61%. Tas ir sliktākais rādītājs visā savienībā.

Turpinās tendence - arī tajās valstīs, kur valda pozitīva attieksme pret ES, uzticēšanās līmenis Eiropas Savienībai krītas caurmērā par 5 – 8%.

Latvijā uzticēšanās līmenis ES ir joprojām ir lielāka nekā nacionālajām politiskajām institūcijām. Tomēr pusgada laikā tas samazinājies par 6% un nu sastāda tikai 42%. Tas ir zemākais rādītājs laikā, kopš Latvija ir ES dalībvalsts.

Tomēr joprojām uzticēšanās līmenis ES Latvijā ir lielāks nekā nacionālajam parlamentam, valdībai un politiskajām partijām. Aptaujas dati liecina, ka mūsu valstī cilvēki uzticas ES pozitīvajai ietekmei dažādu valsts saimniecisko un arī politisko (īpaši drošības) jautājumu risināšanā.

Baltijas valstu vidū Latvijā ir joprojām viszemākais uzticēšanās līmenis Eiropas Savienībai. Taču kopš aptaujas „EB 62”, kas notika pirms gada, ievērojams uzticēšanās kritums noticis arī Igaunijā (50%, - 6%) un Lietuvā (54, -14%).

Sociāldemogrāfiskie dati liecina, ka Latvijā visvairāk ES uzticas jaunā paaudze - studenti (55%) un jaunieši vecumā no 15 – 24 gadiem (54%). Zems uzticēšanās līmenis ir

cilvēkiem ar pamatizglītību un vidējo izglītību – 38%. Atkarībā no nodarbošanās veida redzams, ka uzticēšanās ES ir ievērojami lielāka uzņēmumu vadītāju (54%) vidū. Laukos dzīvojošie uzticas mazāk (40%), mazpilsētās atbalsts ir tikai nedaudz lielāks (41%), bet visvairāk uzticēšanās ES ir lielpilsētu iedzīvotāju vidū (46%). Rīgā tas ir 45%. Taču Kurzemē šis atbalsts tomēr ir lielāks – 50%. Trešajā vietā – Latgale – 44%, seko Zemgale – 39%, bet vismazākā uzticēšanās ES ir Pierīgā un Vidzemē – 37%. Visvairāk to respondentu, kas sacījuši, ka ES neuzticas, ir Vidzemē (49%), bet to, kam nav sava viedokļa – Pierīgā (20%).

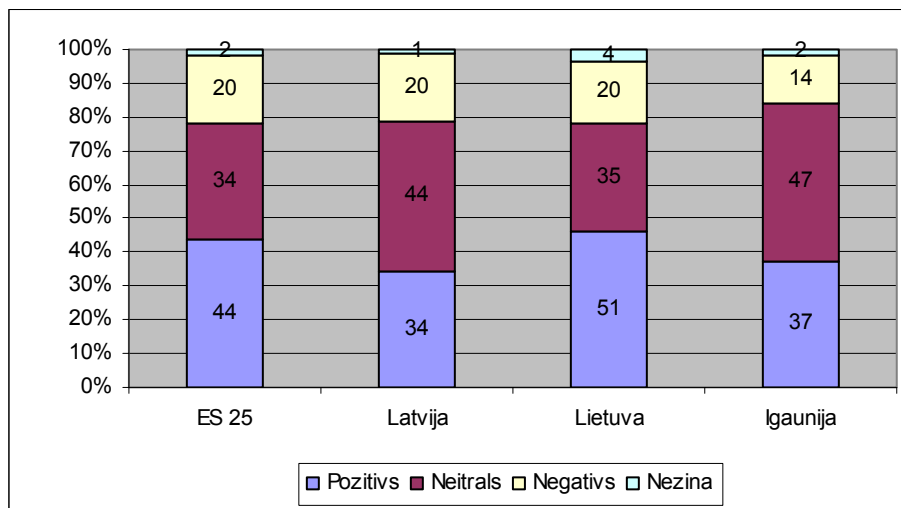
Uzticēšanās kritumam ES katrā dalībvalstī ir dažādi iemesli: atšķirīgi priekšstati par Eiropas nākotnes sociālo modeli, par ES pēdējās paplašināšanās nestajiem ieguvumiem un zaudējumiem, par ES ietekmi uz nacionālo likumdošanu un ekonomiku. Arī lieli politiskie procesi – ES Konstitucionālā līguma izgāšanās, nespēja vienoties par ES budžeta perspektīvu 2007. – 2013. gadam, atšķirīgi viedokļi par turpmāko ES paplašināšanos, dažādu, pat pretēju mērķu izvirzīšana (piemēram, „Lisabonas stratēģijas” īstenošana, bet nevēlēšanās radikāli reformēt ES kopīgo lauksaimniecības politiku) ES pilsoņos radījusi iespaidu, ka ES ietvaros dalībvalstīm grūti, pat dažkārt neiespējami vienoties par nozīmīgākajiem jautājumiem, kas izšķir šīs savienības nākotni.

III Eiropas Savienības tēls un sabiedrības priekšstati par to

ES 25 valstu vidū 44% respondentu uzskata, ka ES tēls ir pozitīvs, 34% to vērtē kā neitrālu, bet 20% - kā negatīvu. Salīdzinot ar iepriekšējo „EB” aptauju, pieaudzis negatīvā un neitrālā tēla atbalstītāju skaits, bet samazinājies to respondentu skaits, kas ES tēlu vērtē kā pozitīvu.

Latvijas iedzīvotāju vidū Eiropas Savienībai joprojām galvenokārt ir neitrāls tēls (44%, -1%). Tādi paši secinājumi tika izdarīti arī abās iepriekšējās - „EB 62” un „EB 63” aptaujā. Latvijā nav izteiktu simpātiju vai antipātiju pret ES. Taču vērojams, ka pēdējā pusgada laikā palielinājies to cilvēku skaits, kuru acīs ES ir negatīvs tēls (20%, +7%), bet to cilvēku skaits, kuru acīs ES ir pozitīvs tēls, samazinājies no 40% līdz 34%. Turpretī lietuvieši pret ES izturas vairāk polarizēti nekā iepriekšējā aptaujā: gan ar pieaugošu pozitīvu attieksmi (51% , +2%). Savukārt Igaunijā vēl izteiktāka nekā Latvijā ir neitrāla attieksme pret ES (47%). Pozitīvi noskaņoto šajā aptaujā atšķirībā no „EB 63” ir vairāk nekā Latvijā (37%).

QA 11. Vai Eiropas Savienībai jūsu priekšstatos ir pozitīvs, neitrāls vai negatīvs tēls?

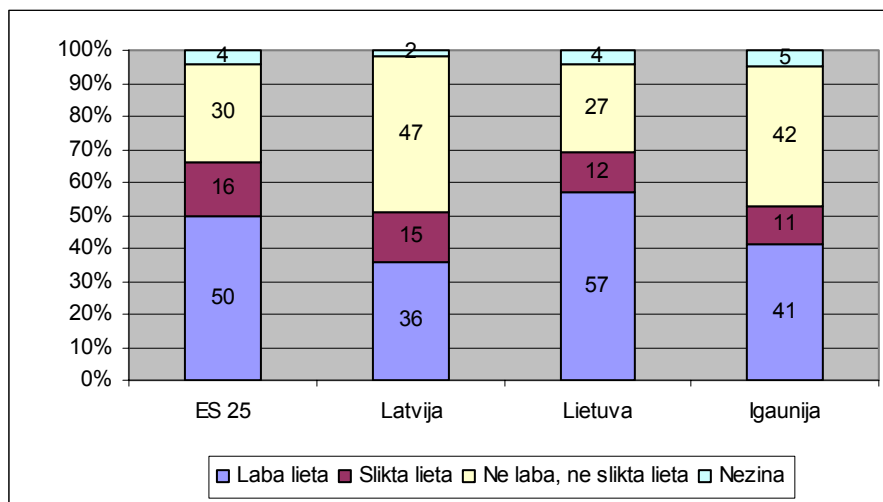

Kopumā pats pozitīvākais (summējot gan ļoti pozitīvi, gan pozitīvi noskaņoto skaitu) Eiropas Savienības tēls ir Īrijas iedzīvotāju priekšstatos (70%). Par vairāk nekā 10% atpaliek Luksemburga (57%), Itālija (56%), Spānija (55%). **Taču vērojama tendence, ka to cilvēku skaits, kuru priekšstatos ES ir pozitīvs tēls, kopumā ir sarucis: ES 25 vidēji - par 2%, bet ir valstis, kur tas sarucis par 5 – 7%.**

Visvairāk cilvēku, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES ir Zviedrijā (38%, +5), Austrijā (36%, +3%), Lielbritānijā (35%), Francijā (24%, +1%), Somijā (27%, +5%).

Apkopojot aptaujāto vispārējos priekšstatus par Eiropas Savienību, jāsecina, ka Latvijā, tāpat kā lielākajā daļā jauno dalībvalstu, joprojām dominē neitrāla attieksme pret ES. Pārējo rādītāju ziņā – piemēram, vērtējumā par zaudējumiem un ieguvumiem, darbojoties ES, vērtējums par ietekmi dažādās dzīves jomās - attieksme pret ES jaunajās un vecajās dalībvalstīs pamazām izlīdzinās.

Q A8 a Vai jūs uzskatāt, ka Latvijas līdzdalība Eiropas Savienībā ir laba lieta, slikta lieta, ne laba un ne slikta lieta?

Latvijā kopš pagājušās „EB” aptaujas par 6% samazinājies to cilvēku skaits, kas uzskata – valsts līdzdalība ES ir laba lieta (36%). Tas ir trešais zemākais rādītājs ES – pēc Austrijas, kur to par labu lietu uzskata 32% (-5%) un Lielbritānijas (34%). Par 3% palielinājies gan to cilvēku skaits, kuri to vērtējuši kā sliktu lietu (15%), gan ne labu, ne sliktu lietu (47%). Tas ir visaugstākais rādītājs visā ES 25. Par savu viedokli nav pārliecināti 2%, kas ir par 1% mazāk nekā „EB 63” aptaujā.

Sociāldemogrāfiskie dati liecina, ka Latvijas dalību ES par labu lietu atzīst cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem (45%), bet vismazāk šāda vērtējuma atbalstītāju ir vecuma grupā no 25 līdz 29 gadiem (32%). Šī vecuma grupa visbiežāk (53%) pret ES noskaņota neitrāli. Atkarībā no izglītības līmeņa vispozitīvāk noskaņoti studējošie cilvēki (52%). Par sliktu lietu Latvijas dalību ES uzskata cilvēki ar vidējo izglītību (17%). Visvairāk neitrāli noskaņoto (47%) ir vidēja (40 – 54) un vecāka gadagājuma (55+ gadi) cilvēku vidū. Sava viedokļa visbiežāk (5%) nav tiem cilvēkiem, kam ir tikai pamatzglītība.

Atkarībā no dzīvesvietas Latvijas dalību ES par labu lietu visbiežāk uzskata lielo pilsētu iedzīvotāji (43%). Negatīvais vērtējums atkarībā no dzīvesvietas nemainās – tas visur ir 15%. Neitrāli noskaņoti visvairāk ir lauku ciematu iedzīvotāji (50%).

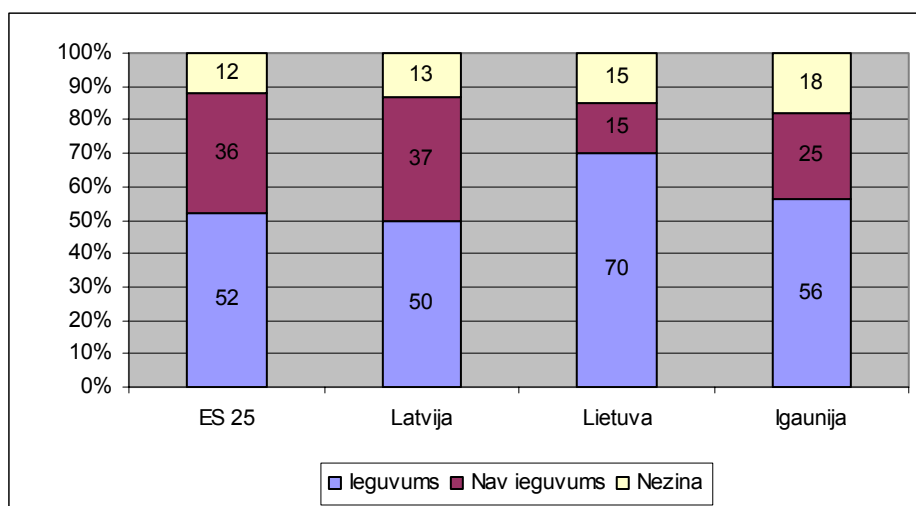
Visbiežāk pozitīvu vērtējumu sniedz Kurzemes iedzīvotāji (42%, -5%). Seko Rīgas iedzīvotāji (40%). Visneitrālāk noskaņoti ir Pierīgas iedzīvotāji (54%, +7%). Negatīvu attieksmi visbiežāk pauž Zemgales iedzīvotāji (20%). Iepriekšējā aptaujā negatīvi noskaņoto visvairāk bija Latgalē. Tur joprojām ir visvairāk aptaujāto, kam nav sava viedokļa (4%, -1%).

Lietuvā joprojām samazinās aptaujāto skaits, kas valsts dalību ES vērtē kā labu. Tagad tas ir 57% (-2%). Pirms gada „EB 63” aptaujā pozitīvu vērtējumu Lietuvas dalībai ES sniedza 71% respondentu. Par 1% pieaudzis negatīvi noskaņoto skaits (12%), par 1% - neitrālo (27%). Arī **Igaunijā** nu ir mazāk (-7%) cilvēku, kas domā, ka ES ir laba lieta – 41%. Joprojām palielinās neitrālo (43%, +3%) un bez sava viedokļa esošo cilvēku skaits (5%, +1).

Eiropas Savienībā nu vairs tikai puse iedzīvotāju (50%) uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta. Pēdējā pusgada laikā vērojams pozitīvi noskaņoto skaita kritums par 4%. Neitrāli noskaņoti 30% ES 25 respondenti, bet negatīvi – 16%.

Vismazāk to, kas vērtē valsts dalību ES kā labu lietu, ir jau minētajās Austrijā un Lielbritānijā. Pozitīva vērtējuma kritums vērojams (Somijā (38%), Zviedrijā (39%) un Ungārijā (39%). Turpretī lielākoties pozitīvi noskaņoti Luksemburgas (82%), Īrijas (73%), Nīderlandes (70%) iedzīvotāji. Visvairāk neitrāli noskaņoto pēc Latvijas ir Slovēnijā (46%), Čehijā (44%), Igaunijā un Ungārijā (42%). Negatīvi noskaņoto vidū līdere ir Zviedrija (32%), no kuras atpaliek Lielbritānija (28%) un Austrija (25%).

Q A9 a Vai jūs teiktu, ka līdzdalība Eiropas Savienībā Latvijai (Lietuvai, Igaunijai, ES 25) ir vai nav nesusi ieguvumus?

Latvijā pēdējā pusgada laikā par 7% samazinājies cilvēku skaits, kuri uzskata – iestāšanās ES valstij nesusi vairāk ieguvumu, nekā zaudējumu nu tie ir

50%. Šāda tendence valda arī pārējā ES, kur par 3% kopumā samazinājies to respondentu skaits, kas uzskata – viņu valstij dalība ES nesusi vairāk ieguvumu.

Sociāldemogrāfiskie dati liecina, ka atkarībā no nodarbošanās visvairāk ieguvumu saskata studenti (60%), pašnodarbinātie (57%) vadītāji (56%), speciālisti un ierēdņi (56%). Nozīmīgas atšķirības ir atkarībā no dzīvesvietas. 55% lauku ciematu iedzīvotāji uzskata, ka ES Latvijai nesusi ieguvumus, bet šis skaits samazinājies par 9%. Taču tikai 39% mazpilsētu iedzīvotāji domā tāpat, un viņu vidū pozitīvi noskaņoto skaits arī samazinājies par 9%. Viņi arī visbiežāk uzskata, ka līdz ar iestāšanos ES radušies vairāk zaudējumi nekā ieguvumi (46%, +11%). Lielpilsētu iedzīvotāju pozitīvais vērtējums ir mērenāks: 55% uzskata, ka iestāšanās ES nesusi ieguvumus.

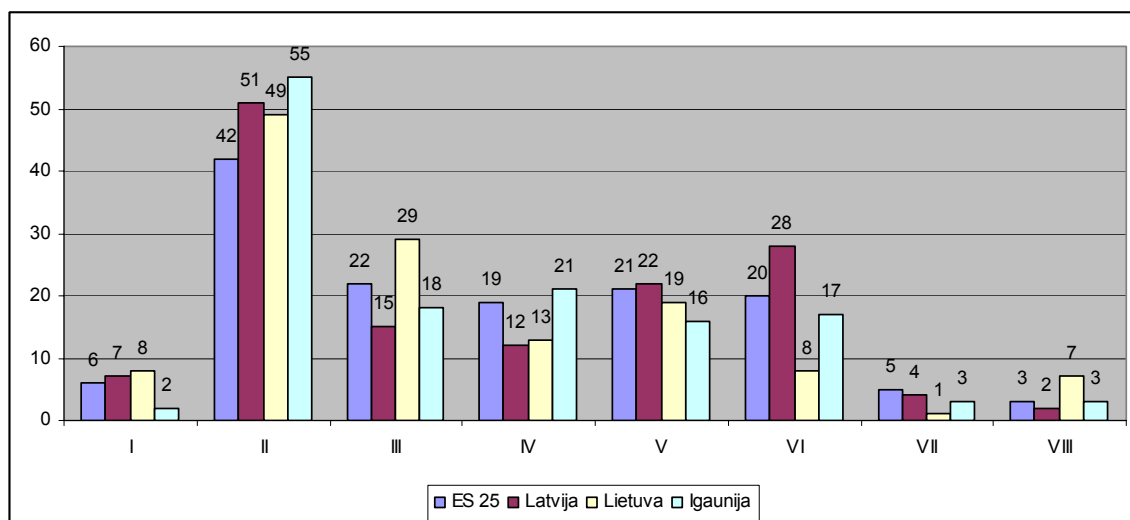
Neliels pozitīva vērtējuma samazinājums vērojams arī **Igaunijā** (56%, - 2%). **Lietuvā**, valstī, kura jau vairāku gadu garumā pirms iestāšanās ES bija pati eirooptimistiskākā Baltijas valsts, arī turpinās tendence, kas liecina - samazinās to iedzīvotāju skaits, kuri uzskata, ka valsts dalība ES tai nes ieguvumus (70%, -2%).

Ieguvumu pārsvaru pār zaudējumiem atzīst Īrija, (75%), Spānija (69%), Grieķija (67%). Jauno valstu vidū līdere ir Lietuva (70%), seko Polija (63%) un Slovākija (62%).

Vislielākais to cilvēku skaits, kuri uzskata, ka ES ir vairāk zaudējumu nekā ieguvumu, ir Zviedrijā (56%), Kiprā (53%), Austrijā (48%).

Vērojams, ka negatīvās noskaņas gan attiecībā pret ES tēlu, gan savas valsts līdzdalību ES ievērojami pieaug Zviedrijā un Austrijā, kas izvirzās „eiropesimistu līderos”, apsteidzot tradicionāli skeptiski noskaņoto Lielbritāniju.

Q A14 Kādas personīgas emocionālas izjūtas jūsos izraisa Eiropas Savienība?

I – entuziasms, II – cerība, III – uzticēšanās, IV – vienaldzība, V – bažas, VI – neuzticēšanās, VII – nevēlēšanās to pieņemt, VIII – nezina

Emocionālās attieksmes ziņā Latvijā, līdzīgi kā visā ES 25, vissvarīgākā ir **cerība**, kas saistās ar ES vārdu – tā uzskata 42% aptaujāto. Taču salīdzinājumā gan ar rezultātiem, kuri mūsu valstī veiktajā „EB” aptaujā bija pirms gada, ar cerību Eiropas Savienība saistās par 12% mazāk respondentiem. Arī salīdzinājumā ar ES 25 vidējiem rādītājiem un to, ar kādām emocijām ES saistās pārējo Baltijas valstu iedzīvotājiem, Latvijā ar cerību tā asociējas vismazāk. Samazinājies arī to cilvēku skaits, kuriem ES saistās ar **uzticēšanos** (15%, -3%). Latvijā atšķirībā no kaimiņvalstīm un ES 25 rādītājiem Eiropas Savienība biežāk saistās ar **neuzticēšanos** (28%, +5%), kas ir otrais augstākais rādītājs. Vislielākās atšķirības vērojamas, salīdzinot Lietuvas datus – šajā valstī ar neuzticēšanos ES asociējas tikai 8% aptaujāto. Trešajā vietā mūsu valsts respondentu vidū – **bažas**. Ar tām ES saistās 22% respondentu, un šis ir vienīgais rādītājs, kurš tikai par 1% atšķiras no ES 25 vidējiem datiem.

Ar **cerību** ES visvairāk saistās Kiprā (59%) un Polijā (56%). Ar **uzticēšanos** – Nīderlandē (33%) un Lietuvā (29%). Ar **entuziasmu** – Īrijā (24%) un Maltā (13%). Ar **vienaldzību** – Somijā (26%) un Spānijā (24%). Ar **bažām** – Austrijā (39%) Francijā (36%), Vācijā un Kiprā (35%). Ar **neuzticēšanos** – Zviedrijā (35%) un Francijā (34%). Ar **nevēlēšanos to pieņemt** – Austrijā (17%), Zviedrijā (13%), Somijā (12%), Nīderlandē (11%).

ES 15 valstīs attiecībā uz Eiropas Savienību valda lielākas bažas (22%, ES 10 – 13%), neuzticēšanās (21%) un nevēlēšanās to pieņemt (6%, ES 10 – 2%).

ES 10 valstīs attiecībā uz ES vairāk izteiktas ir cerības – 52% (ES 15 – 40%), tomēr respondentu skaits, kurš tā uzskata, ir samazinājies.

Gadu pēc „EB 62” aptaujas vērojams, ka ES valstīs pieaugušas negatīvas emocionālas asociācijas attiecībā uz ES, turklāt tās izpaužas to valstu iedzīvotāju atbildēs, kurās dzīves līmenis un ekonomikas attīstība ir augsta. Biežāk negatīvās emocijas izpaužas ES veco dalībvalstu iedzīvotāju atbildēs. Tas ļauj secināt, ka pēc pirmā gada, kad ES kopā strādājušas 25 valstis, veco dalībvalstu pilsoņu vidū radusies neapmierinātība. Savukārt jaunās dalībvalstis, saskaroties ne tikai ar ES pozitīvajām, bet arī negatīvajām pusēm, vairs neizjūt tik lielas nākotnes cerības un entuziasmu.

Q A18. 1 – 10 Daži cilvēki izjūt bailes no tiem procesiem, kas norisinās, veidojot Eiropas Savienību. Iepazīstieties ar 10 formulējumiem: vai jūs (Latvijā) personīgi baidāties vai nebaidāties no šiem procesiem? (Iekavās – salīdzinājums ar „EB 63”datiem, uzrādot pieaugumu (+) vai kritumu (-).)

Jautājums	Baidos (%)	Nebaidos (%)	Nezinu (%)
1. Mazo dalībvalstu varas un ietekmes zudums.	51 (+9)	41 (-5)	8 (+4)
2.Narkotiku izplatības un organizētās noziedzības pieaugums	73 (+10)	23 (-7)	4 (+2)
3.Latviešu valoda tiks lietota arvien mazāk.	50 (+11)	47(-8)	3 (-3)
4. Latvija arvien vairāk naudas iemaksā ES.	70 (+8)	23 (-3)	7 (+5)
5. Sociālo labumu zaudēšana.	41 (+9)	49 (+7)	10 (-2)
6. Nacionālās identitātes un kultūras zaudēšana.	46 (+13)	50 (-11)	4 (-2)
7. Ekonomiskā krīze.	64(+22)	30 (- 13)	6 (-5)
8. Darba vietu pārvietošana uz valstīm ar mazākām ražošanas izmaksām.	61 (+14)	31 (-12)	8 (-2)
9. Vairāk grūtību Latvijas zemniekiem.	72 (+9)	24 (-6)	4 (-3)
10. Beigs pastāvēt nacionālā naudas vienība (lats).	58(+10%)	38 (-8)	3(-3)

Latvijā pēdējā pusgada laikā krasi uz sliktu pusi mainījusies attieksme pret jautājumiem, kas saistās ar ES ietekmi uz mūsu valsts iedzīvotāju dzīvi. Ievērojami (no 9 līdz pat 22%) pieaugušas bažas par visām problēmām.

Latvijas iedzīvotāji visvairāk baidās no tā, ka, esot ES dalībvalstij, **palielināsies narkotiku kontrabanda un organizētā noziedzība.** Tas saistīts ar cilvēku pieaugošo satraukumu par narkotiku izplatību valstī kopumā. Tas ir viens no redzamākajiem iemesliem, kāpēc šajā aptaujā minētā problēma pirmo reizi ieņem pirmo vietu.

Līdz šim vislielākais satraukums bijis par to, ka **pasliktināsies zemnieku stāvoklis.** Šajā aptaujā atšķirībā no „EB 62” un „EB 63” minētā problēma atstāta otrajā vietā. Tomēr šīs bažas, neraugoties uz to, ka zemnieki patlaban no struktūrfondiem iegūst lielus līdzekļus, tomēr pieaugušas par 9%. Joprojām, tāpat kā iepriekš, trešajā vietā bažas par to, ka **lielākas kļūš iemaksas ES.** Tas saistīts ar neskaidrību par to, cik lielas ir Latvijas iemaksas un cik daudz naudas tiek saņemts no ES budžeta. Zināmas tikai atsevišķas pozīcijas, bet trūkst vienota kopskata un konkrētas, lakoniskas informācijas par to, cik daudzveidīgs ir ES finansiālais atbalsts Latvijai.

Visvairāk – par 22% - pieaugušas bažas par to, ka dalība ES Latvijā varētu izraisīt **ekonomisko krīzi.** Salīdzinot ar citu valstu, kā arī ES 25 vidējiem rādītājiem (52%), Latvijas sabiedriskā doma ir daudz vairāk satraukta. Tas saistīts ar augošo inflāciju un cenu pieaugumu, kuru Latvijā neizdodas apturēt jau divus gadus, uz citām valstīm emigrējošo darbaspēku, kā arī dzīves līmeņa kritumu tajā sabiedrības daļā, kuru finansiālā situācija (algas, pabalsti, pensijas) atkarīgi no valsts budžeta sadales.

„EB 62” aptaujā vairāk bija to, kam **pāreja no lata uz eiro** radīja negatīvas emocijas (56%). Pēc pusgada, „EB 63” aptaujā, bija gandrīz vienlīdz daudz aptaujāto, kam pāreja uz eiro rada bažas (48%), gan to, kam pret to ir pozitīva attieksme (46%). Tomēr atkal bažas par nacionālās valūtas pastāvēšanas beigām pieaugušas par 10% un nu sasniedz rekordu – 58%. To ietekmējuši gan emocionāli, gan ekonomiski faktori. Lata piesaiste eiro kursam 2004. gada nogalē radījusi priekšstatu, ka ar to saistīts dzīves dārdzības pieaugums. Par to, ka lata piesaiste eiro notika laikā, kad lata kursam tas bija visneizdevīgāk, runājot par inflāciju, vairākkārt

minējuši Latvijas ekonomisti un baņķieri. Eiro ieviešana aptaujāto priekšstatos saistās ar dzīves dārdzības pieaugumu, jo cilvēki saskata saistību starp lata piesaisti eiro un eiro kursu, kā arī ar eirozonas kopējo ekonomisko attīstību. Vēl viens iemesls ir tas, ka vairāku valstu ekonomikā, kuras nav pievienojušas eiro zonai – Lielbritānijā, Dānijā – ekonomikas attīstība ir sekmīgāka nekā lielajās eiro zonas valstīs – piemēram, Francijā, Vācijā. EB 64 aptauja liecina, ka tās valstīs, kuras patlaban atrodas ārpus eirozonas, pašlaik nevēlas tajā iestāties. To pašu apliecina, piemēram, arī novembrī publiskotie Zviedrijas Centrālās statistikas pārvaldes dati, kas liecina – 49% zviedru nevēlas, ka valsts pāriet no kronas uz eiro. Šāds vērtējums atstāj negatīvu iespaidu uz sabiedrisko domu arī Latvijā.

Pirms iestāšanās ES sabiedrībā vislielākās bažas bija par **latviešu valodas izzušanas draudiem un nacionālās identitātes un kultūras zaudēšanu**. Iepriekšējie divi „EB” pētījumi liecināja, ka šīs prognozes vairs nešķita biedējošas. Taču „EB” 64 dati liecina, ka respondentu bažas pēdējā pusgada laikā ievērojami pieaugušas. Par latviešu valodas lietošanu satraukti 50% aptaujāto, kur pieaugums ir 11%, bet par nacionālās identitātes izzušanu norūpējušies 46% - pieaugums ir 13%. Lai gan joprojām šie jautājumi ieņem aptaujas datu lejasdaļu, jo nešķiet paši nozīmīgākie, negatīvs rādītājs ir straujais šo bažu pieaugums. Kvantitatīvajā aptaujā nav uzrādīts, kas ir šī satraukuma iemesls. Bet to vidū, kā liecina gan viedokļi, kas izskan nacionālajos medijos, gan nevalstisku organizāciju rīkotas debates, ir globalizācijas procesi, nepieciešamība uzņēmējdarbībā arvien biežāk lietot svešvalodas, Eiropas institūciju – EDSO un Eiropas Padomes – rekomendācijas vairākos Latvijas reģionos kā oficiālu saziņas valodu ieviest krievu valodu, ārvalstu masu mediju radītā informatīvā telpa, kur dominē pirmām kārtām krievu, bet arī angļu valoda, kā arī citi iemesli. ES jaunajās dalībvalstīs bažas par valodas izzušanu ir mazākas (34%) nekā ES vecajās dalībvalstīs (39%). Latvijā tās ievērojami - par 12% - pārsniedz ES 25 vidējos rādītājus (38%).

Arī par nacionālās identitātes un kultūras zaudēšanas iespējām vairāk satraukti veco dalībvalstu iedzīvotāji (43%), nekā tas ir jaunajās dalībvalstīs (33%). Ievērojami pieaugot (+16%) to cilvēku skaitam, kas Latvijā norūpējušies par minēto problēmu, mūsu valsts vidējie rādītāji (46%) ir augstāki nekā vidēji ES 25 (41%).

Latvijā kā ES dalībvalstī šīs tendences ir atkal atdzimušas un situācija ir līdzīga kā pirms iestāšanās ES. Tāpēc nepieciešama dziļāka analīze, kas izskaidrotu, kāpēc šīs bažas tiek saistītas ar valsts dalību Eiropas Savienībā.

Sociāldemogrāfiskie dati liecina, ka par **latviešu valodas izzušanu** vairāk norūpējušās sievietes (52%) nekā vīrieši (47%). Lielākas bažas pauž aptaujātie vecumā no 40 līdz 54 gadiem (54%) un vecāki par 55 gadiem (55%), bet mazāk par to satraukti cilvēki vecumā no 15 līdz 39 gadiem (45%). Vairāk izglītotie par valodas nākotni norūpējušies biežāk – bažas par to pauž 52% aptaujāto ar augstāko izglītību, bet vismazāk – cilvēki ar pamatizglītību (44%). Atkarībā no dzīvesvietas bažas par latviešu valodas nākotni biežāk izteikuši aptaujātie laukos (56%), vismazāk – lielajās pilsētās (41%). Pastāv arī reģionālas atšķirības. Visvairāk par latviešu valodas izzušanas iespējām norūpējušies Kurzemē (63%) un Vidzemē (62%) dzīvojošie, vismazāk – Rīgas iedzīvotāji (41%).

Par **nacionālās identitātes un kultūras zaudēšanu** visvairāk norūpējušies cilvēki vecumā no 40 līdz 54 gadiem (50%), kā arī tie, kam ir augstākais izglītības līmenis (49%). Atkarībā no profesionālās darbības par šo problēmu bažas biežāk izsaka pašnodarbinātie (51%) un studenti (49%). Vismazāk par to satraukti cilvēki, kas vecāki par 55 gadiem (43%), jaunieši no 15 līdz 24 gadiem (44%), kā arī māsaimnieces (38%).

Atkarībā no dzīvesvietas vēroja līdzīga situācija kā iepriekš apskatītajā jautājumā – par nacionālās identitātes zaudēšanu vairāk norūpējušies lauku iedzīvotāji (59%), vismazāk –

lielpilsētu iedzīvotāji (41%). Pastāv arī tādas pašas reģionālās atšķirības: visvairāk par nacionālās identitātes un kultūras izzušanas iespējām norūpējušies Kurzemē (54%) un Vidzemē (56%) dzīvojošie, vismazāk – Rīgas iedzīvotāji (44%).

ES 25 joprojām vislielākās ir bažas par to, ir, ka **darba vietas tiks pārvietotas uz citām Eiropas Savienības valstīm ar mazākām ražošanas izmaksām** (73%). Par to visvairāk satrauktas Francija (89%), Beļģija (86%), Grieķija (85%). Vācija (84%), Somija (83%). Taču kopumā vērojama tendence, ka šie rādītāji krītas.

Taču Latvijā bažas par šo procesu strauji pieaugušas (61%, +14%). Lietuvā (46%) un Igaunijā (54%) šis process tik lielu satraukumu neizraisa.

Otrajā vietā ES 25 ir trīs problēmas: **satraukums par savas valsts zemnieku nākotni** (65%, -2%), **valsts maksājumu pieaugumus ES budžetā** (65%, +3%) un **organizētās noziedzības un narkotiku kontrabandas pieaugums** (65%, +5%).

Visvairāk par zemnieku stāvokli uztrauktas Somija (84%), Čehija (81%), Beļģija un Ungārija (80%). Taču Igaunijā (55%) un Lietuvā (49%) šis jautājums neizraisa pārāk lielu satraukumu.

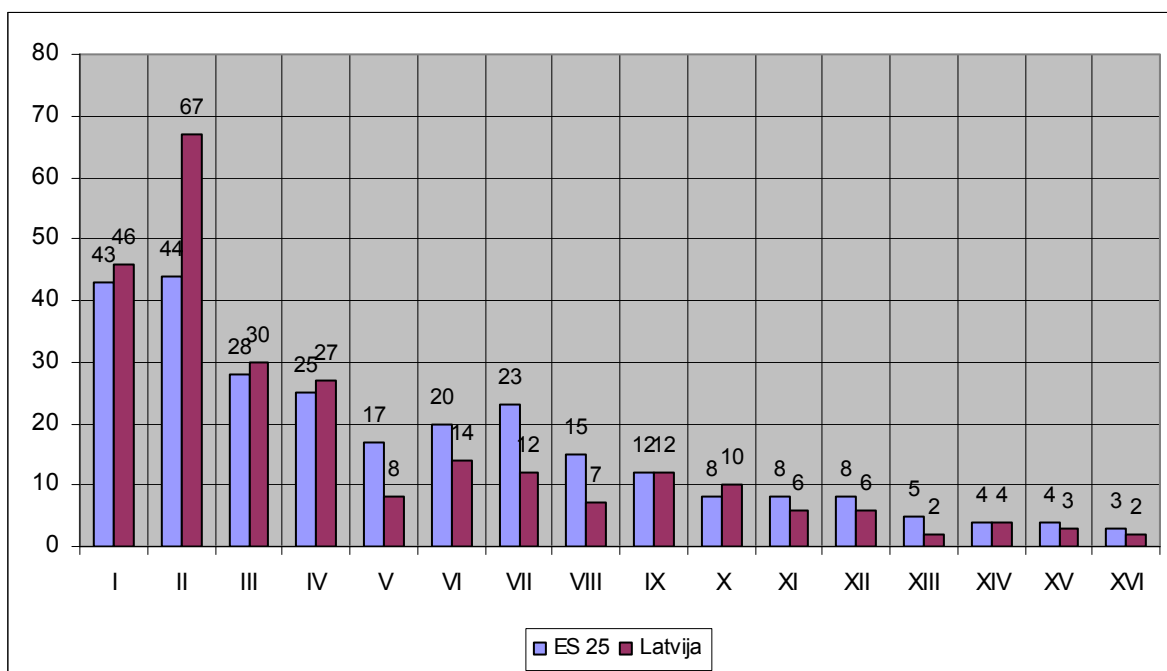
Par to, ka **valstij būs jāiemaksā vairāk naudas ES budžetā**, visvairāk uztraukta ir Somija (80%). Seko Vācija (74%), Lielbritānija (71%), Austrija un Beļģija (70%). Latvijā (70%) šīs bažas ir pat lielākas nekā Francijā (66%), Zviedrijā (69%) un Nīderlandē, (65%), kuras ir lielākās maksātājas ES budžetā. „EB 62” aptaujā lielāko satraukumu izrādīja to valstu iedzīvotāji, kuras visvairāk iemaksā ES budžetā. Taču jau iepriekšējās, „EB 63” aptaujas dati liecināja, ka par iemaksām uztraucas arī salīdzinoši trūcīgākās valstis. Tas ļauj secināt, ka bažas rada nevis tikai konkrēto iemaksu apjoms un tā ietekme uz valsts budžetu, bet tas, cik daudz naudas no tā pēc tam katra valsts var saņemt atpakaļ.

Par **organizētās noziedzības un narkotiku kontrabandas** pieaugumu īpašas bažas ir Kiprā (84%) – to lielā mērā nosaka valsts ģeogrāfiskais stāvoklis. Par šo problēmu satrauktas arī Somija un Zviedrija (81%), Slovēnija (78%), Čehija (76%) un Ungārija (73%), kur šīs bažas ir tikpat lielas kā Latvijā. Igaunijā (69%) un Lietuvā (67%) šī problēma arī šķiet nozīmīga, bet tā nav aktualizējusies tik daudz kā Latvijā.

Par to, ka **beigs pastāvēt nacionālā valūta un valsts pāries uz eiro**, vismazāk satraukti Dānijas iedzīvotāji (43%). Sabiedriskās domas aptaujas liecina, ka šī valsts iedzīvotāji eirozonai pievienoties joprojām nevēlas. Iespējams, tāpēc aptaujātie nepauž lielu satraukumu par šo jautājumu. Pieaugusi negatīvā attieksme pret eiro ieviešanu skeptiskajā Zviedrijā (50%, +3) un Lielbritānijā (63%, +2%).

No valstīm, kuras gatavojas pievienoties eirozonai, vislielākās bažas par nacionālās valūtas zaudēšanu pauž Kipras (60%), Latvijas, Lietuvas un Igaunijas respondenti (visās - 58%). Rādītāji šajās valstīs vidēji ir par 4 – 6% augstāki nekā vidēji ES 25 (54%).

Q A 34 Kurus no nosauktajiem darbiem, jūsuprāt, Eiropas Savienībai vajadzētu izvirzīt par prioritāti? (Nosauciet ne vairāk kā trīs!)

- I – Cīņa ar bezdarbu
- II – Cīņa ar nabadzību un sociālo atstumtību
- III – Miera un drošības uzturēšana Eiropā
- IV – Cīņa ar organizēto noziedzību un narkotiku kontrabandu
- V – Tuvināšanās ES pilsoņiem
- VI – Vides aizsardzība
- VII – Cīņa ar terorismu
- VIII – Cīņa ar nelegālo imigrāciju
- IX – Individuālo tiesību nodrošināšana un demokrātijas principu respektēšana Eiropā

- X – Sekmīga eiro ieviešana
- XI – Pārtikas produktu kvalitātes garantēšana
- XII – Patērētāju tiesību aizsardzība un pārējo preču kvalitātes garantēšana
- XIII – ES institūciju un to darbības reforma
- XIV – ES politiskās un diplomātiskās nozīmības nostiprināšana pasaulē
- XV – Jaunu dalībvalstu uzņemšana ES
- XVI – Nezina

Latvijā pēdējā pusgada laikā pieaudzis to respondentu skaits, kuri uzskata – Eiropas Savienības galvenajai prioritātei jābūt **cīņai ar nabadzību un sociālo atstumtību** (+5%). Tas ir par 23% lielāks rādītājs nekā vidēji ES 25. Taču šajā aptaujā, salīdzinot ar „EB 63” datiem, nabadzības un atstumtības jautājums no otrās vietas pacēlies uz pirmo. Vēl vairāk nekā mūsu valstī šīs problēmas risināšanā ar ES palīdzību ir ieinteresēti cilvēki tikai Slovēnijā (68%). Bet pārējās valstīs, kuras pagājušajā aptaujā šo problēmu novērtēja kā vēl aktuālāku nekā Latvijā, šie rādītāji kopumā ir samazinājušies. Latvijā šis jautājums cieši saistīts ar cenu pieaugumu un inflāciju, kuri nav risināmi atrauti viens no otra. Tas, ka mūsu valstī vērojams šīs problēmas nozīmības pieaugums, apliecina, ka, ievērojot Eiropas Savienības noteiktos ekonomiskos kritērijus, kas saistīti ar pievienoanos eiro zonai, valsts pārvaldes institūcijas tomēr nevar neņemt vērā sabiedrisko domu.

Nabadzības un sociālās atstumtības jautājumu par ne tik ļoti nozīmīgu uzskata Maltā (28%), Lielbritānijā (34%) un Itālijā (35%).

Latvijā samazinājies (-5%) to cilvēku skaits, kuri uzskata – ES jārisina **bezdarba** problēma. Tomēr tā joprojām tiek atzīta par otru nozīmīgāko ES risināmo prioritāti. Šāds viedoklis ir zināmā pretrunā ar Latvijas respondentu pausto uzskatu, ka viņi tic – mūsu valstī un viņu pašu dzīvē stāvoklis darba dzīvē uzlabosies.

ES 25 valstīs kopumā bezdarbs tiek atzīts par otru nozīmīgāko risināmo jautājumu (43%, -4%). Cīņa ar bezdarbu ES līmenī par īpaši nozīmīgu tiek uzskatīta Polijā (73%), Slovēnijā (62%) un Grieķijā (61%). Tikai Lielbritānijas iedzīvotāji uzskata, ka ES ar to nav jānodarbojas – šo prioritāti atbalsta vien 14% (-1%) aptaujāto.

Trešajā vietā gan ES 25 (28%), gan Latvijā (30%) – **miera un drošības uzturēšana Eiropā**. Par to visvairāk norūpējušies Luksemburgas (42%), Zviedrijas un Dānijas (37%), un Somijas (36%) aptaujātie.

Latvijā mazāk nekā lielākajā daļā citu valstu tiek gaidīts, ka **ES institūcijām vajag tuvināties saviem pilsoņiem**. Tā uzskata tikai 8% Latvijas respondentu, kas ir par 9% mazāk nekā vidēji ES 25. Tas liecina, ka Latvijas iedzīvotāji neapzinās savas iespējas vai arī netic, ka viņiem šīs tuvināšanās rezultātā būtu iespējas vairāk ietekmēt ES līmenī pieņemtos lēmumus.

To, ka ES institūcijām vajag tuvināties saviem pilsoņiem, no savienības joprojām īpaši gaida Nīderlandes iedzīvotāji (37%), kuri savu attieksmi pret ES atsvešināšanos no tās pilsoņiem lielā mērā puda negatīvajā balsojumā par ES Konstitucionālo līgumu. Šo uzdevumu kā vienu no nozīmīgākajiem nosaukuši 26% Vācijas un 25% Kipras iedzīvotāju – tā tas bija arī „EB 63” aptaujā.

ES 25 vidēji pieaudzis atbalsts **cīņai ar terorismu** (+4%). To par īpaši nozīmīgu pēc 2005. gada jūlijā notikušajiem terora aktiem uzskata Lielbritānijas iedzīvotāji (40%). Par to norūpējušies arī Spānijas (32%) un Nīderlandes (30%) respondenti. Vērojama tieša reakcija uz notikumiem katras valsts dzīvē, jo pēc terora aktiem šajās valstīs pieaugušas arī iedzīvotāju bailes no tiem. Arī Latvijā par 4% pieaudzis to aptaujāto skaits, kuri uzskata, ka ES jāpastiprina cīņa ar terorismu. Tas liecina, ka pieaug izpratne par to, ka mūsu valsts nav atrauta no kopīgajiem ES un pasaules politiskajiem procesiem.

Vienā no pēdējām vietām ES iedzīvotāji atstājuši ES aktivitātēm, **ieviešot vienoto Eiropas valūtu eiro** (8%). Latvijā rādītājs nedaudz augstāks par vidējo ES 25 rādītāju – 10%.

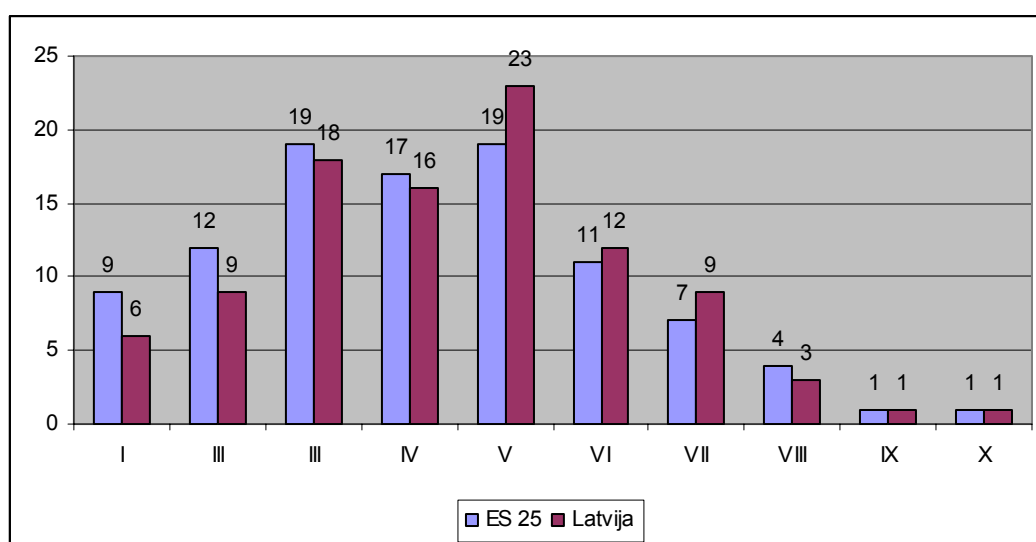
Eiro ieviešana kā ES prioritāte nedaudz vairāk nekā vidēji Eiropā rūp Lietuvas (15%), Ungārijas, Maltas un Slovākijas (14%) iedzīvotājiem – tās ir jaunās ES dalībvalstis, kurām eiro ieviešana vēl priekšā. Taču esošajā ES ekonomiskajā situācijā eiro ieviešanas termiņš tiek arvien attālināts, tāpēc šis jautājums savu nozīmīgumu pamazām zaudē. Lielbritānijā un Nīderlandē tikai 4%, bet Kiprā – 5% domā, ka tas būtu ES prioritārs uzdevums.

Par jautājumiem, kuri patlaban Eiropas Savienībā nešķiet aktuāli, gan Latvijā, gan ES 25 tiek uzskatīti **ES institūciju un to darbības reforma, ES politiskās un diplomātiskās nozīmības nostiprināšana pasaulē un jaunu dalībvalstu uzņemšana ES**. Tas liecina, ka respondenti vairāk norūpējušies par ekonomisko jautājumu risināšanu, bet neizrāda lielu ieinteresētību krasās pārmaiņās, to skaitā arī ES kārtējās paplašināšanās vilnim, kas paredzēts jau 2007. gadā.

V Informētība par Eiropas Savienību Latvijā.

1. Informētības līmeņa pašnovērtējums un reālās zināšanas

Q A20 Lietojot skalu no I līdz X (I – nezinu pilnīgi neko, X – zinu ļoti daudz), kā jūs vērtējat savas zināšanas par Eiropas Savienību, tās institūcijām, politiku?

Vidējais zināšanu pašvērtējums ES 25 - 4,2 punkti, Latvijā – 4,5 punkti.

Salīdzinot ar „EB 63” aptauju, ES valstu iedzīvotāji savas zināšanas par Eiropas Savienību vērtē par 0,2 punktiem zemāk – vidējais rādītājs ir 4,2. Latvijā zināšanu pašvērtējums palicis tāds pats – 4,5 punkti. ES 25 palielinājies respondentu skaits, kuri savas zināšanas vērtē ar 3 (+6%) un 4 (+2), bet samazinājies to atbildētāju skaits, kuri tās vērtē ar 5 (-2%) un 7 (-5). Latvijā vairāk cilvēku zināšanas vērtē ar 3 (+3), mazāk – ar 6 (-3%).

Atšķirībā no „EB 63” aptaujas, šoreiz nevienas valsts respondentu vidējās zināšanas nepārsniedz 5,0 punktus (pirms pusgada tādu bija trīs). Visaugstāk savas zināšanas par ES novērtējuši Nīderlandē (4,8), Luksemburgā, Čehijā, Zviedrijā un Vācijā (visās - 4,7). Viszemākais vidējais zināšanu pašnovērtējums ir Ungārijā (3,5), Lielbritānijā un Grieķijā (3,7).

QA28 1 – 4 Kādas ir reālās zināšanas par Eiropas Savienību (Latvijā un ES 25)?

Latvija

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezinu (%)
<i>1. Eiropas Savienībā patlaban ir 15 valstis</i>	31	44	25
2. Eiropas Parlamenta deputātus tiešās vēlēšanās ievēl ES pilsoņi	35	38	27
3. Eiropas Savienībai ir sava himna	40	32	28
<i>4. Pēdējās EP vēlēšanas notika 2002. gadā</i>	22	23	55

Eiropas Savienība 25

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezinu (%)
<i>1. Eiropas Savienībā patlaban ir 15 valstis</i>	35	44	27
2. Eiropas Parlamenta deputātus tiešās vēlēšanās ievēl ES pilsoņi	50	30	20
3. Eiropas Savienībai ir sava himna	33	39	28
<i>4. Pēdējās EP vēlēšanas notika 2002. gadā</i>	39	24	37

Piebilde: Nepareizās atbildes iezīmētas *italic* salikumā.

Atbildes uz konkrētiem un pavisam vienkāršiem jautājumiem par Eiropas Savienību liecina, ka reālās zināšanas par to sabiedrībā ir zemākas nekā aptaujāto cilvēku sniegtais savu zināšanu pašnovērtējums. Turklāt, salīdzinot ar rezultātiem, kas tika iegūti „EB 63” aptaujā, ES 25 respondentu vidū zināšanas pasliktinās. Latvijā tās pavisam nedaudz uzlabojušās.

Latvijā, kur vidējais zināšanu pašnovērtējums ir 4,5 punkti no 10, 69% aptaujāto nezina, cik valstu ir ES. Pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām pagājis pusotrs gads, 62% aptaujāto jau ir aizmirsuši vēlēšanu pamatprincipus, bet 77% vairs neatceras, kad šīs vēlēšanas notika.

Tomēr arī ES 25 vērojamas tādas pašas tendences. Augstākais vidējais ES 25 rādītājs ir 50% - tik daudz aptaujāto zina, kādi ir EP vēlēšanu pamatprincipi. Taču 71% aptaujāto joprojām nezina, cik patlaban ES ir dalībvalstu.

Taču aptaujas dati liecina, ka Latvijas iedzīvotāji ir optimistiskāki savu zināšanu vērtējumā nekā vidēji ES 25 valstīs, lai gan tās patiesībā ir nedaudz sliktākas. Mūsu valsts respondentu pašvērtējums 4,5 neatbilst reālajai situācijai.

Nelielais tests, kurš tiek atkārtots katrā „EB” aptaujā, atkārtoti apliecinājis, ka, runājot par Eiropas Savienību, cilvēkiem, kas sniedz informāciju, ir jāatkārto arī pamatlīetas – ES politiskā un institucionālā uzbūve, dalībvalstu skaits un citi jautājumi.

2. ES institūciju atpazīstamība un vērtējums

QA26 1 – 27 1 Vai jūs esat dzirdējis/-usi par sekojošajām ES institūcijām? Vai jūs tām uzticaties? (Latvijas aptaujas dati)

Eiropas Parlaments

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezina (%)
1. Vai esat dzirdējis/-usi par Eiropas Parlamentu?	83 (+1)	15 (-1)	2 (0)
2. Vai jūs uzticaties Eiropas Parlamentam?	44 (-3)	14 (+5)	32 (0)

Eiropas Komisija

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezina (%)
1. Vai esat dzirdējis/-usi par Eiropas Komisiju?	79 (+2)	19 (-1)	2 (-1)
2. Vai jūs uzticaties Eiropas Komisijai?	42 (-2)	23 (+4)	35 (-2)

Eiropas Savienības Padome

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezina (%)
1. Vai esat dzirdējis/-usi par ES Padomi?	65 (+1)	31 (0)	4 (-1)
3. Vai jūs uzticaties ES Padomei?	37 (-1)	23 (-3)	41 (-2)

Aptaujas dati liecina, ka Latvijā vidēji 25% daļai respondentu nav pietiekamu zināšanu, kas ļautu novērtēt nozīmīgāko ES institūciju lomu savienības darbā, lai gan pietiekami daudz ir dzirdēts gan par **Eiropas Parlamentu**, gan **Eiropas Komisiju**.

* **Eiropas Parlaments (EP)** ES 25 valstu vidū (89%) ir atpazīstamāks nekā Latvijā (83%). ES 25 valstīs uzticēšanās pakāpe EP ir augstāka (51%) nekā Latvijā (44%). Tomēr negatīvi jāvērtē tas, ka mūsu valstī šī uzticēšanās samazinājusies par 3%, bet ES tā samazinājusies vidēji par 1%. EP darbības sākumposmā par to bija lielāka sabiedrības interese. Arī paši Eiroparlamenta deputāti no Latvijas izrādīja lielāku ieinteresētību, lai vēlētājiem skaidrotu to, ko viņi dara un kādu ietekmi tas atstāj uz Latviju. Tomēr, augustā atsākoties jaunajai EP darba sezonai, vērojams abpusējs ieinteresētības kritums. Igaunijā (49%) un Lietuvā (55%) uzticēšanās EP darbībai ir augstāka nekā Latvijā, lai gan šo valstu deputāti bieži darbojas kopīgiem spēkiem. Eiropas Parlamentam visvairāk uzticas Luksemburgas (68%), Portugāles (67%), Slovākijas un Maltas (63%), Grieķijas, Ungārijas un Beļģijas (62%) respondenti. Dati liecina, ka nav izteiktas atšķirības starp vecajām un jaunajām dalībvalstīm.

* **Eiropas Komisija (EK)** ir otrā atpazīstamākā ES institūcija gan ES 25 valstu vidū, gan Latvijā. Arī uzticēšanās ziņā EK ES 25 valstu vidū (46%) un Latvijā (42%) ieņem otro vietu. Mūsu valstī tā pūsgada laikā kritusies par 2%. Latvijai nācies ne tikai iegūt ES fondu līdzekļus. Bija jāsakaras arī ar vairākām EK prasībām, kuru izpilde vai nu prasīs lielus līdzekļus no valsts budžeta (piemēram, liekie cukura uzkrājumi, prasības par energoresursu tirgus liberalizāciju, par pārēju pie citiem telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējiem), vai arī tās nonāks Eiropas

Kopienu tiesā. Bet, piemēram, nav ticis sagaidīts cerētais pozitīvais atbalsts jautājumā par brīvu darbaspēka kustību, kas Latvijas uzņēmumiem radīja problēmas Zviedrijā.

Visvairāk EK uzticas Portugāles (65%), Luksemburgas (63%), Beļģijas (61%) un Maltas (60%) aptaujātie. Vērojams, ka šajās valstīs ir augstāks uzticēšanās līmenis visām minētajām ES institūcijām.

Kaimiņvalstī Lietuvā uzticēšanās joprojām ir augstāka nekā Latvijā (53%), taču arī tur vērojams tās kritums (-2%). Igaunijā tā ir kritusies vēl vairāk (-5%), bet joprojām tā ir augstāka nekā Latvijā (48%).

Viszemākais uzticēšanās līmenis EK patlaban ir Lielbritānijā (26%) un Vācijā (38%).

* Vismazāk atpazīstama ir tā institūcija, kur vistiešāk tiek aizstāvētas tieši nacionālās intereses, jo tur darbojas valstu ministri – **ES Padome**. Šī atpazīstamība pieaug ļoti lēni – pusgada laikā tikai par 1%. Tas liecina, ka cilvēki ne tikai nepārzina šīs institūcijas darbības mehānismu, bet arī uzskata, ka lēmumi tiek pieņemti tieši centralizētajās institūcijās – Eiropas Parlamentā un Eiropas Komisijā. Latvijas Ministru kabineta locekļi nav pietiekami skaidrojuši savu darbību ES Padomē. Masu medijos tiek ziņots, ka valsts un valdības vadītāji, kā arī ministri dodas uz Eiropadomi un ES ministru padomēm, taču pēc viņu atgriešanās nav plašākas atskaites par tur pieņemtajiem lēmumiem. Kā atzina Valsts Kancelejas pārstāvji („Latvijas Avīze”, 17. novembris, 2005.), daudzi jautājumi, kas saistīti ar nacionālās pozīcijas izstrādi ES ministru padomēm, tiek izskatīti slēgtās Ministru kabineta sēdēs, kas tiem uzliek slepenības statusu – nevienam ierēdnim nav tiesību tos komentēt. Darbības atklātības principus ievēro LR Saeimas Eiropas lietu komisija. Taču tā nepieņem galīgos lēmumus attiecībā uz konkrētajām nacionālajām pozīcijām.

* Eiropas Savienībā ir arī vairākas institūcijas, kurās tieši pārstāvēti dažādu interešu grupu locekļi, kuriem savā darbā jāīsteno nacionālās intereses. Taču aptaujas dati liecina – šīs institūcijas ir ļoti maz atpazīstamas, arī uzticēšanās tām ir zema.

Eiropas Reģionālo lietu komiteja (Latvijas aptaujas dati)

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezina (%)
1. Vai esat dzirdējis/-usi par Eiropas Reģionālo lietu komiteju?	34	61	4
3. Vai jūs uzticaties Eiropas Reģionālo lietu komitejai?	23	20	57

Eiropas Ekonomisko un sociālo lietu komiteja (Latvijas aptaujas dati)

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezina (%)
1. Vai esat dzirdējis/-usi par Eiropas Ekonomisko un sociālo lietu komiteju?	39	56	5
3. Vai jūs uzticaties Eiropas Ekonomisko un sociālo lietu komitejai?	25	21	54

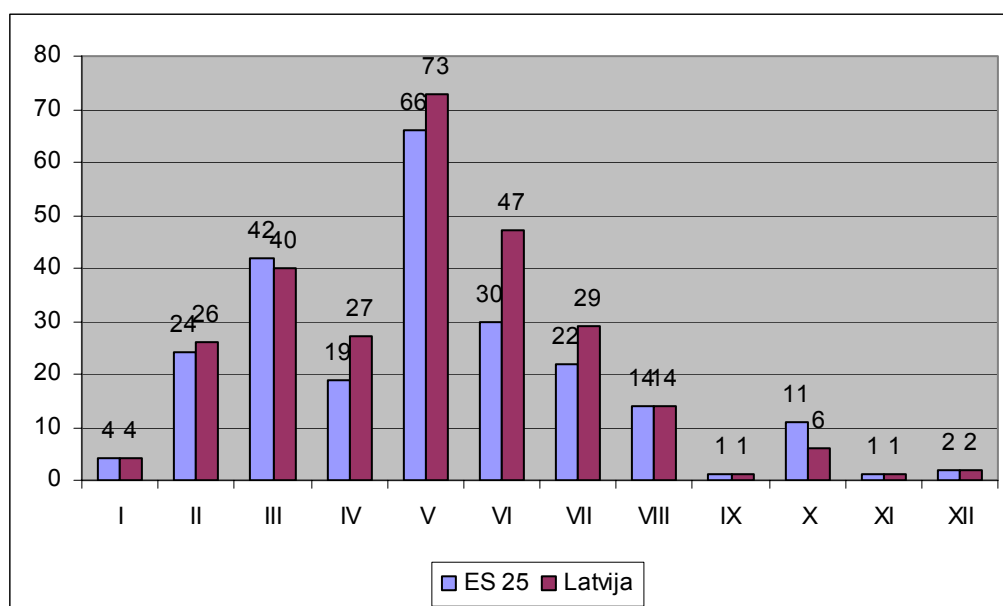
Salīdzinot ar ES 25 vidējiem rādītājiem (25%), Latvijā daudz vairāk atpazīstama **Eiropas Reģionālo lietu komiteja** (34%). Tas ir pozitīvs rādītājs, kas liecina, ka šī komiteja pietiekami aktīvi skaidro savu darbību. Bet, ņemto vērā, ka Reģionālo lietu komitejai jāsniedz ekspertīze jautājumos, kas mūsu valstij īpaši svarīgi un saistīti ar kohēziju jeb ekonomiskās situācijas izlīdzināšanu ES, tomēr šis darbs vēl ir nepietiekams, vēl jo vairāk tāpēc, ka uzticēšanās šai komitejai Latvijā (23%) ir par 3% zemāka nekā vidēji ES 25 (26%). Bet apmēram puse aptaujāto gan ES vidēji (49%), gan Latvijā (57%) atbildējuši, ka nezina, vai šai komitejai var uzticēties.

Līdzīgi secinājumi izdarāmi, salīdzinot datus par Eiropas **Ekonomisko un sociālo lietu komiteju**. Latvijā to atpazīst 39% aptaujāto, kas ir par 6% augstāks rādītājs nekā vidēji ES 25. Taču Latvijā vērojams zemāks uzticēšanās līmenis šai institūcijai – tikai 25% (ES 25 – 28%). Arī šajā jautājumā ļoti daudziem aptaujātajiem nav bijis sava viedokļa – ES 25 tie ir 46%, Latvijā – 54%.

Tas, ka turpina samazināties gan vadošo ES institūciju atpazīstamība, gan uzticēšanās tām, liecina, ka patlaban Eiropas Savienībā patiešām pastāv varas elites krīze, un ir nepieciešams īstenot pasākumu kopumu „*Plāns D*”, ar kuru nākusi klajā EK viceprezidente Margota Valstrēma. Nepieciešams panākt, lai ES pilsoņi ne tikai vairāk uzzinātu par lēmumu pieņemšanas procesu un par valsts iespējām īstenot savas nacionālās intereses Eiropas Savienībā, bet arī sapratu, kā viņi spēj šos lēmumus ietekmēt. Savukārt ES institūciju augstākajām amatpersonām jābūt atbildīgām par to, lai pieņemtie lēmumi būtu viegli pieejami un tiktu skaidroti saprotami, atbilstoši konkrētās auditorijas nepieciešamībai.

3. Informācijas iegūšanas avoti par Eiropas Savienību

QA 23 Kuros no minētajiem informācijas avotiem jūs meklējat informāciju par Eiropas Savienību?

I – Tikšanās

II – Diskusijas ar draugiem, kolēģiem vai ģimeni

III – Dienas laikraksti

IV – Citi laikraksti un žurnāli

V – Televīzija

VI – Radio

VII – Internets

VIII – Grāmatas un brošūras

IX – Tālrunis („Europe Direct”, infolinijas u.c.)

X – Cits

XI – Mani ES jautājumi neinteresē

XII – Nezina

Latvijā, kā liecina „EB” aptaujas, populārākais informācijas iegūšanas avots par ES vienmēr ir bijusi **televīzija**. Arī „EB 64” dati to apstiprina. Tas atbilst arī sabiedrības uzticēšanās līmenim – televīzija un radio Latvijā daļa 1. – 2. vietu sabiedrības uzticēšanās ziņā. Latvijā populārākais informācijas iegūšanas avots par ES ir **televīzija** (75%). Taču vēl populārāka TV ir Vācijā (81%), Grieķijā un Dānijā (79%). Citās valstīs – Luksemburgā, Grieķijā, Slovēnijā, kur pirms pusgada veiktajā aptaujā arī bija augstāki rādītāji nekā Latvijā, TV kā informācijas avots par ES popularitāti nedaudz zaudējusi.

Vislielākās atšķirības no vidējiem ES 25 rādītājiem vērojamas attiecībā uz **radio** kā informācijas avotu par ES. Tas, ka radio Latvijā izvēlas par 17% vairāk klausītāju (47%) nekā vidēji ES 25 (32%) izskaidrojams ar Latvijas Radio kā sabiedriskās raidorganizācijas kvalitatīvo un dažādām mērķauditorijām atbilstošu darbu, skaidrojot jautājumus, kas saistīti ar ES. Tikpat populārs kā Latvijā radio ir vēl tikai Luksemburgā un Slovēnijā (47%). To visretāk piemin Itālijas (11%) un Portugāles (14%) respondenti.

Mazāk nekā citās valstīs Latvijā informācija tiek iegūta **dienas laikrakstos**. Taču citu presi – **nedēļas izdevumus un žurnālus** – Latvijā izmanto vairāk cilvēku nekā vidēji ES – 27%. Drukātie plašsaziņas līdzekļi kā informācijas avots par ES Latvijā tiek izmantoti bieži – dienas laikrakstu un citu drukāto mediju – nedēļas izdevumu un žurnālu – auditorija kopumā (40% + 27% = 67%) ir salīdzināma ar televīzijas auditoriju (73%). Ziņas par ES laikrakstos visvairāk meklē Zviedrijā (67%), Somijā (64%), Vācijā (62%).

Neraugoties uz to, ka visā ES Latvijai **interneta** pieejamība ir viena no vismazākajām („Eurostat” dati. 2005. 11. LETA-EPI), tomēr mūsu valstī pastāvīgi pieaug to cilvēku skaits, kuri

atbild, ka informāciju par ES iegūst internetā (29%, +3%). Šis rādītājs ir augstāks par ES 25 vidējiem datiem (22%). Visbiežāk internetu kā nozīmīgu informācijas avotu nosaukuši Nīderlandes (48%), Zviedrijas (40%), Somijas (39%) un Igaunijas (39%) aptaujātie. Visnepopulārākais tas ir Itālijā (10%), Spānijā (11%) un Portugālē (14%).

4. Informācijas iegūšanas veidi Latvijā atbilstoši sabiedrības demogrāfiskajiem, sociālajiem, ekonomiskajiem rādītājiem

* **Televīziju** kā informācijas līdzekli par ES **visvairāk** izmanto cilvēki vecumā no 40 līdz 54 gadiem (78%) un vecāki par 55 gadiem (80%). Biežāk - sievietes (75%), cilvēki vecumā no 40 līdz 55 gadiem un vecāki (77%), Tie ir arī cilvēki ar pamatizglītību (76%). Atkarībā no nodarbošanās tās ir mājsaimnieces (86%), pensionāri (80%) un fiziska darba strādnieki (77%). To ierēdņu un speciālistu, uzņēmēju un vadītāju skaits, kas izmanto šo informācijas līdzekli, samazinās.

Atkarībā no dzīvesvietas TV visbiežāk izvēlas Vidzemes iedzīvotāji (84%). Gan lielajās un mazajās pilsētās, gan laukos ir apmēram tāds pats skaits cilvēku, kuri par ES uzzina no TV.

Vismazāk TV kā informācijas avotu par ES lieto jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (62%), jauni cilvēki vecumā no 25 līdz 39 gadiem (73%), kā arī vadītāji (71%) un bezdarbnieki (67%) . kā arī Pierīgas iedzīvotāji (70%). Pierīgas iedzīvotāji (56%).

Salīdzinot ar iepriekšējo aptauju, var secināt, ka **TV kā informācijas līdzekli par ES izmanto cilvēki, kuri ir sociāli un ekonomiski mazāk aktīvi, kuri paši to nemeklē, bet lieto jau ierasto informācijas avotu.**

* **Radio** kā informācijas avotu par ES **visvairāk** izmanto cilvēki, kas vecāki par 55 gadiem (56%) un ar pamatizglītību (56%), kā arī fiziska darba strādnieki (55%) un pensionāri (58%). Atkarībā no dzīvesvietas – Vidzemes (55%) un lauku iedzīvotāji (50%). Ievērojami **samazinājies** to ierēdņu un speciālistu (39%, -15%) un vadītāju (30%, - 15%),kā arī lielpilsētu iedzīvotāju skaits, kuri informāciju par ES iegūst no radio.

Visretāk radio informācijas iegūšanai par ES lieto jaunieši vecumā līdz 15 gadiem (39%), studenti (38%), ierēdņi un speciālisti (39%) un bezdarbnieki (40%).

Mainījusies arī tās auditorijas struktūra, kura informācijas iegūšanai par ES izmanto radio. **Arī radio informāciju nu biežāk nekā agrāk izmanto cilvēki ar zemāku izglītības līmeni un sociālo un ekonomisko aktivitāti.**

* **Dienas laikrakstus visvairāk** izmanto cilvēki ar augstāko izglītības līmeni (48%), vecumā no 40 līdz 54 gadiem (46%), kā arī vadītāji (48%) un fiziska darba strādnieki (45%). Atkarībā no dzīvesvietas – Rīgas (49%) un Zemgales (46%) iedzīvotāji, kā arī lielo pilsētu iedzīvotāji (49%).

Visretāk dienas laikrakstos informāciju meklē cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem (42%) un cilvēki ar pamatizglītību (30%).līdz 39 gadiem (34%). Atkarībā no nodarbošanās vērojams, ka vismazāk dienas laikrakstus izmanto studenti (29%), ierēdņi un speciālisti (34%) un bezdarbnieki (33%). Atkarībā no dzīvesvietas – lauku un mazpilsētu iedzīvotāji (35%), kā arī Latgales iedzīvotāji (29%).

Vairākās grupās pieaudzis to respondentu skaits, kas izvēlas **žurnālus un citus preses izdevumus**. **Visvairāk** tos lasa cilvēki vecumā no 40 līdz 55 un vairāk gadiem (29%), cilvēki ar augstāko izglītību (32%), kā arī uzņēmēji (33%), speciālisti un ierēdņi (31%) un bezdarbnieki (30%). Mainījusies tās auditorijas struktūra, kas presi (gan dienas, gan nedēļas izdevumus un žurnālus) izmanto informācijas iegūšanai par ES. To meklē ekonomiski aktīvāki cilvēki ar augstāku izglītības līmeni.

* Vērojamas lielas atšķirības **interneta** kā informācijas iegūšanas līdzekļa izvēlē. Tās svārstās no **vismazākā** - 3% pensionāru vidū līdz **vislielākajam** - 57% studentu vidū (šis rādītājs pēc iepriekšējās aptaujas gan ievērojami krities - par 15%). Vēl internetu kā nozīmīgu informācijas avotu par ES vadītāji (54%), ierēdņi un speciālisti un uzņēmēji (42%). Šo informācijas avotu maz izmanto arī bezdarbnieki (16%, +5%) un cilvēki ar pamatizglītību (6%). Pastāv atšķirības starp reģioniem. Latgalē internetu izmanto 16%, bet Rīgā – 44% (+6%), laukos – 19%, bet lielajās pilsētās – 38%.

* **Vismazāk** lietotie informācijas avoti ir **tikšanās reižu** (4%) apmeklēšana, kuru aktīvāk izmanto vadītāji (11%) un uzņēmēji (8%), un **informācijas iegūšana pa telefonu**.

Analizējot datus par informācijas avotiem no kuriem Latvijas iedzīvotāji iegūst informāciju par ES, varam secināt, ka šī struktūra mainās - izteiktāk vērojamas atšķirības starp šīs informācijas izmantotājiem. Tie, kas to pielieto aktīvi (projektu sagatavošanā ES līdzekļu iegūšanai, izpētes darbiem augstskolā, informācijai par ES dotajām iespējām) arvien biežāk izvēlas drukātos medijus un internetu. Turpretī gados vecāki cilvēki, tie, kuriem iz zemāks izglītības līmenis un zemāka sociālā un ekonomiskā aktivitāte, biežāk izvēlas TV un radio.

6. Konkrētas vēlnes saņemt informāciju par ES

QA 22 Par kuriem Eiropas Savienības jautājumiem un politikas jomām jūs vēlētos saņemt vairāk informācijas?

Jautājums	ES 25 (%)	Latvija (%)
1. Eiropas Savienības valstis un pilsoņi	17	13
2. Eiropas monetārā sistēma	13	11
3. ES paplašināšanās un jaunu valstu pievienošanās	21	12
4. Jūsu kā Eiropas Savienības pilsoņa tiesības	48	55
5. ES institūciju darbības principi	29	18
6. ES ārpolitika un ārējās attiecības	18	12
7. ES kopējais tirgus	20	25
8. Nodarbinātības politika	39	38
9. Lauksaimniecība un zivsaimniecība	16	19
10. Sadarbības un attīstības politika, humānā palīdzība	20	15
11. Vides aizsardzība un kodolenerģijas drošības politika	27	21
12. Zinātne, izpētes un attīstības politika	22	14
13. Reģionālā politika, palīdzība atpalikušajiem reģioniem	20	18
14. Izglītības, papildapmācību, jaunatnes politika	32	36
15. Televīzijas un kinofilmu politika	6	7
16. Kultūras politika	13	14
17. Patērētāju tiesību politika	21	14
18. Veselības aizsardzības un sociālā politika	39	46
19. Nezina	13	7

Latvijā galvenās jomas, par kurām respondenti vēlas saņemt vairāk informācijas, ir **ES pilsoņu tiesības**, kā arī **veselības aizsardzība** un **sociālā politika**. Nedaudz mazāka ir interese par nodarbinātības politiku un izglītības un jaunatnes politikas jautājumiem. Trešā grupa – ES kopējais tirgus un vides jautājumi. Pārējos jautājumos interese ir ievērojami mazāka.

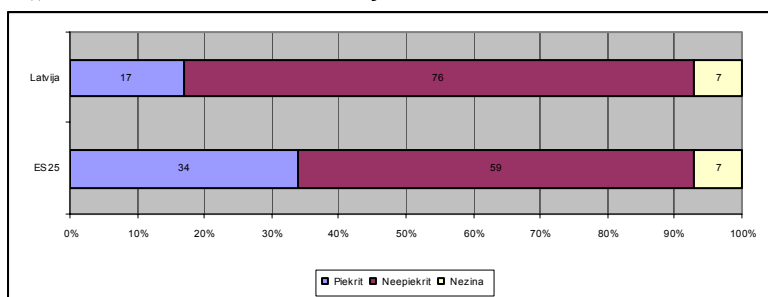
ES 25 valstīs kopumā interese par savienības institūcijām un politikas jomām ir daudzpusīgāka. Pirmajā vietā, tāpat kā Latvijā, arī ir **ES pilsoņu tiesības**. Arī otrā grupa - nodarbinātības politiku un izglītības un jaunatnes politikas jautājumi – ir tāda pati. Taču lielāka interese nekā Latvijā ir par ES institūciju darbu, zinātnes attīstību, ES paplašināšanos, patērētāju tiesībām. Vienīgais jautājums, kas īsti neinteresē ES respondentus kopumā, ir TV un kinofilmu politika (šie dati ir tādi paši kā Latvijā).

V Personīgā līdzdalība Eiropas Savienības norisēs

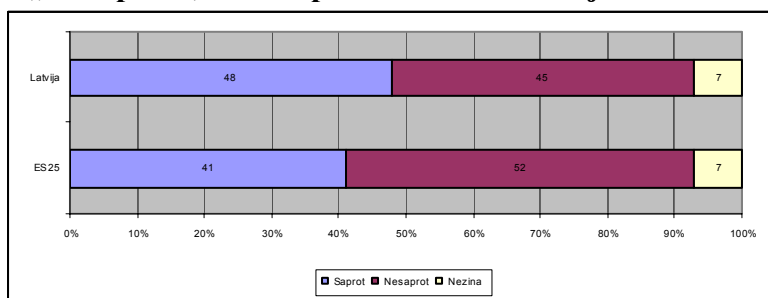
1. Iespējas iesaistīties ES norisēs

QA 15. Vai jūs piekrītat vai nepiekrītat sekojošiem izteikumiem:

1. „Mans viedoklis ES tiek ņemts vērā.”

2. „Es saprotu, kā Eiropas Savienība darbojas.”

Atbildes uz vairākiem aptaujas jautājumiem (sk. iepriekš) liecina, ka **Latvijas iedzīvotāji nevēlas iesaistīti kopīgajos Eiropas Savienības procesos**. Tam rodams apstiprinājums, respondentiem atbildot uz jautājumu, vai viņi uzskata, ka ES ņem vērā viņu viedokļus. Mūsu valstī ir viens no pašiem zemākajiem rādītājiem – šim apgalvojumam piekrīt tikai 17% respondentu. Latvijas sabiedriskajā domā bieži tiek pausts viedoklis, ka mūsu valsts ir pārāk maza, tai nav nekādu ekonomisku vai politisku sviru, kas liktu ES ieklausīties Latvijas iedzīvotājos. Šis viedoklis nereti izskan kā reakcija uz ES pieņemtajiem likumdošanas aktiem un citām prasībām, kas daudziem šķiet bargas un pārspīlētas.

Taču pārējo valstu respondentu atbildes uz šo jautājumu liecina – **to, vai cilvēki tic, ka viņu vajadzībās ieklausās ES institūcijās, nosaka ne tikai valsts lielums vai ekonomiskais svars, bet arī emocionālā attieksme**. Neraugoties uz lielo ekonomisko un politisko svaru ES, tikai 38% Vācijas un 20% Lielbritānijas iedzīvotāju uzskata, ka viņu viedoklis savienībā tiek ņemts vērā. Bet Francijā pozitīvi noskaņoto ir vairāk – 52%. Savukārt vairākās nelielās valstīs pārsvaru gūst viedoklis, ka to pilsoņi ES ir sadzirdēti. Piemēram, Nīderlandē – 58%, Luksemburgā – 54%, Dānijā – 50%, Maltā – 46%. Viszemākie rādītāji šajā ziņā ir Latvijā un Čehijā (17%) un Igaunijā (18%). Taču Lietuvas aptaujātie noskaņoti pozitīvāk: 31% tic, ka viņi ES ir sadzirdēti.

Toties **Latvijā (41%) valda lielāka pārliecība nekā vidēji ES par to, kā darbojas Eiropas Savienība (48%)**. Tas kopumā atbilst gan savu zināšanu pašvērtējumam (4,5 punkti no

10), gan konkrētajām atbildēm uz pārbaudes jautājumiem. Visvairāk pārliecināti par savām zināšanām ES jautājumos ir Polijas (59%), Kipras un Luksemburgas (56%), Nīderlandes (51%) un Slovēnijas (50%) iedzīvotāji. Vismazāk – Spānijas (29%) un Slovākijas (32%) aptaujātie. Jautājums gan nekonkretizē, kas jāsaprot ar „zināšanām, kā ES darbojas”, tomēr kopumā labie rādītāji, kādi vērojami Latvijā, ļauj cerēt, ka šī izpratne pamazām pāraugs aktīvā darbībā, cenšoties ietekmēt norises savienībā.

Q A 16. 1 – 5. Vai jūs piekrītat vai arī nepiekrītat katram no zemāk nosauktajiem apgalvojumiem?

Latvijā

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezinu (%)
1. Man liekas, ka esmu ļoti iesaistījies/-usies ES norisēs	22	76	2
2. Es vēlētos vairāk iesaistīties ES norisēs, bet nezinu, kā to izdarīt	50	46	4
3. ES institūcijām būtu jā dara vairāk, lai iesaistītu pilsoņus ES norisēs	77	16	7
4. Latvijas valdībai būtu jā dara vairāk, lai iesaistītu savus pilsoņus ES norisēs	83	11	6
5. Latvijas pašvaldībām būtu jā dara vairāk, lai iesaistītu savus pilsoņus ES norisēs	81	13	6

Eiropas Savienībā

Jautājums	Jā (%)	Nē (%)	Nezinu (%)
1. Man liekas, ka esmu ļoti iesaistījies/-usies ES norisēs	26	72	3
2. Es vēlētos vairāk iesaistīties ES norisēs, bet nezinu, kā to izdarīt	47	49	5
3. ES institūcijām būtu jā dara vairāk, lai iesaistītu pilsoņus ES norisēs	78	16	6
4. Nacionālajai valdībai būtu jā dara vairāk, lai iesaistītu savus pilsoņus ES norisēs	81	13	5
5. Nacionālās valsts pašvaldībām būtu jā dara vairāk, lai iesaistītu savus pilsoņus ES norisēs	76	18	6

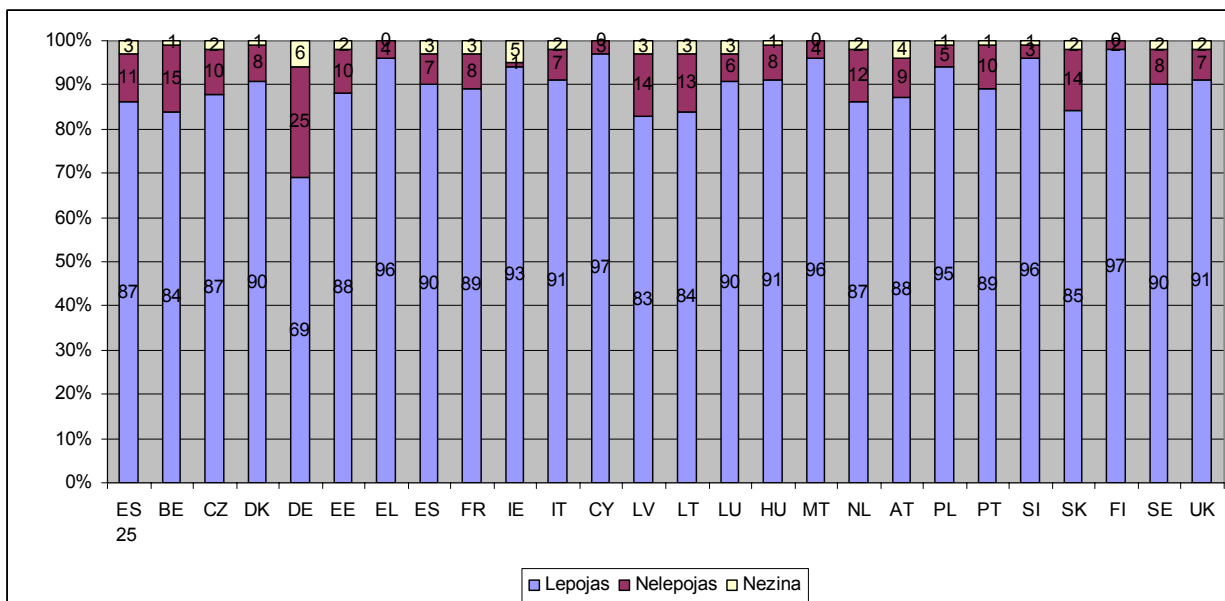
Vidēji tikai apmēram ceturtdaļa Eiropas Savienības pilsoņu uzskata, ka viņi ir iesaistījušies ES kopējās norisēs. Latvijas rādītāji ir tuvi vidējiem ES 25 datiem. Taču šie priekšstati dažādās valstīs atšķiras pat par 40%. Piemēram, Ungārijā iesaistīti Eiropas lietās jūtas 51%, Zviedrijā - 44%, Nīderlandē – 43%. Bet Slovēnijā tādu cilvēku ir tikai 11%, Lielbritānijā - 13%. Baltijas valstu vidū tieši Latvijas iedzīvotājiem liekas, ka viņi ir visvairāk iesaistījušies ES norisēs. Igaunijā tādu ir tikai 17%, Lietuvā – 19%.

ES norisēs vēlas iesaistīties gandrīz puse ES iedzīvotāju, bet nezina, kā to izdarīt. Visvairāk to vēlas izdarīt Grieķijas respondenti (72%). Tikai 17% šīs valsts aptaujāto jūtas piederīgi ES notikumiem. Taču kopumā vidējie rādītāji, atbildot uz šo jautājumu, visās valstīs ir līdzīgi. Atšķiras viedokļi par to, kam būtu galvenais pienākums iesaistīt savus pilsoņus ES. Latvijas iedzīvotāji uzskata, ka tas pirmām kārtām ir valsts valdības pienākums (83%), bet vismazāk tiek gaidīts no ES institūcijām (77%). Citās valstīs, piemēram, Nīderlandē 92%, Beļģijā un Zviedrijā, vienāds skaits respondentu – 88% - uzskata, ka tas vienlīdz jā dara gan

valsts valdībai, gan ES institūcijām, mazāk gaidot no pašvaldībām. Tomēr dominē uzskats, kurš atbilst arī tiem priekšstatiem, kādi ir Latvijas respondentiem. Proti, visvairāk šajā jomā jādara nacionālo valstu valdībām. Tā domā 91% Kipras un Grieķijas, 90% Maltas aptaujāto. No pašvaldībām šis darbs tiek gaidīts mazāk.

2. Eiropiskās un nacionālās identitātes izjūtas

QA 41 Vai jūs lepojaties vai nelepojaties par piederību savai nācijai?

ES 25 valstu vidū lepnumu par piederību savai nācijai izjūt visvairāk Somijas un Kipras (97%), Slovēnijas, Grieķijas, Maltas un Īrijas (96%) respondenti. Visretāk uz šo jautājumu pozitīvi atbildējuši Vācijas iedzīvotāji (69%). Viņu vidū ir arī visvairāk to, kas atbildējuši noliedzīgi (25%).

Baltijas valstu vidū vislielāko nacionālo lepnumu izjūt Igaunijas (88%) iedzīvotāji, no kuriem atpauk Lietuvas (84%) un Latvijas (83%) aptaujātie. Latvijas rādītājs ir otrais zemākais visā ES, kur tas ieņem otro vietu aiz Vācijas (69%).

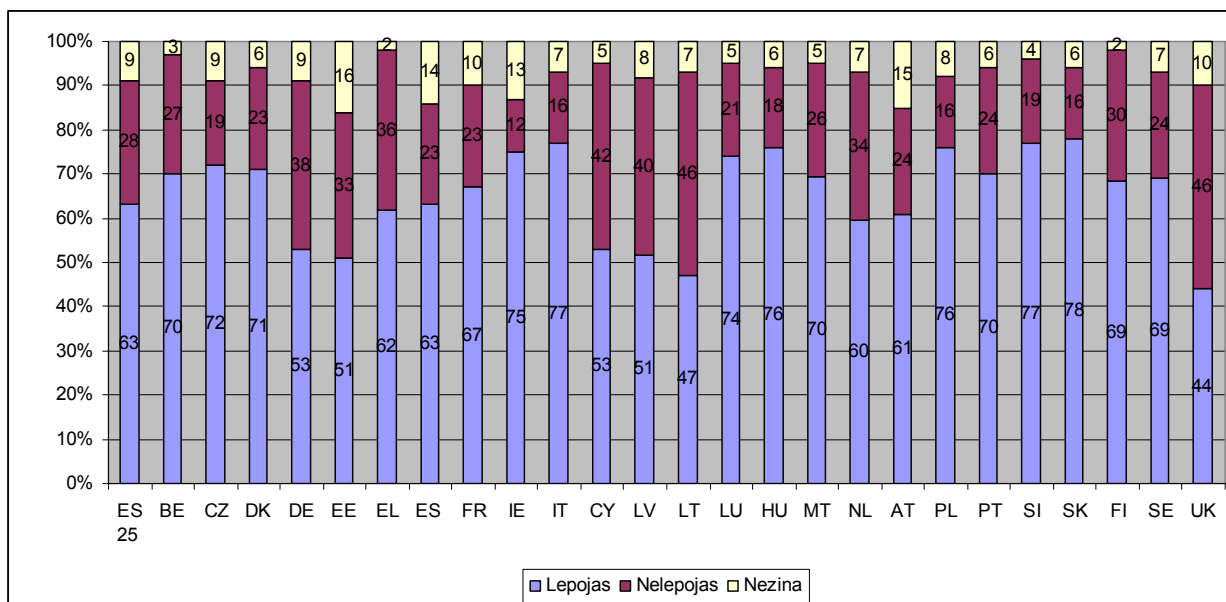
Jaunajās ES dalībvalstīs ir vairāk to aptaujāto, kas lepojas ar piederību savai nācijai (91%) nekā vecajās (86%).

Latvijā lepnumu par piederību savai nācijai visbiežāk izjūt uzņēmēji (pašnodarbinātie) – 93%. Attieksmē pret šo jautājumu pastāv atšķirības arī starp dzimumiem. Lielāku lepnumu izjūt sievietes (85%) nekā vīrieši (81%). Visbiežāk šo lepnumu izjūt gados vecāki cilvēki (89%), tad vidēja gadagājuma aptaujātie (84%) un jaunieši (83%).

Atkarībā no nodarbošanās veida bez jau minētajiem uzņēmējiem šādu lepnumu izjūt arī pensionāri (90%). Atkarībā no dzīvesvietas – lauku iedzīvotāji (89%). Dažādos reģionos pret minēto jautājumu valda atšķirīga attieksme. Kurzemē (93%) un Vidzemē (92%) lepnums par savu nāciju ir vislielākais, bet Latgalē (69%), Zemgalē (80%) un Rīgā (81%) tas ir ievērojami zemāks.

Visvairāk to cilvēku, kas atzīst, ka neizjūt lepnumu par piederību savai nācijai, dzīvo Latgalē – 24%. Tikpat daudz negatīvi noskaņotu personu (24%) ir arī mājsaimnieču vidū, nedaudz mazāk fiziska darba strādnieku (18%) vidū.

QA 41 Vai jūs lepojaties vai nelepojaties ar to, ka esat eiropietis/-e?

ES 25 valstu vidū (vidēji 63%) par piederību eiropiešiem **visvairāk** lepojas Slovērijas (78%), Itālijas un Slovēnijas (77%), Polijas un Ungārijas 76%) respondenti. **Vismazāk** ar savu eiropisko piederību lepojas Lielbritānijā (44%). Tai seko Lietuva (47%), un tikai nedaudz vairāk to, kas lepojas ar eiropisko identitāti, ir Latvijā un Igaunijā (51%). **Nav vērojama tieša sakarība starp lepošanos ar piederību savai nācijai un Eiropai.** Ir valstis, kur abi šie rādītāji ir augsti (piemēram, Itālija, Ungārija, Slovērija, Polija). Valstis, kur nacionālā piederība novērtēta daudz augstāk, ir Dānija, Grieķija, Kipra, Francija, Austrija un citas. Ir arī valstis, kur zemāk novērtēta piederība gan savai nācijai, gan Eiropai (Vācija, Lietuva, Latvija).

ES 25 valstu vidū to aptaujāto skaits, kuri lepojas ar piederību savai nācijai, par 24% pārsniedz to cilvēku skaitu, kuri izsaka lepnumu par piederību Eiropai. **Jaunajās ES dalībvalstīs ir vairāk to aptaujāto, kas lepojas ar piederību Eiropai (63%) nekā vecajās (61%).**

Uz pārējo valstu fona Baltija izceļas ar to, ka šeit izplatīta salīdzinoši negatīvāka attieksme gan pret eiropisko, gan nacionālo identitāti. Līdzīga parādība vērojama vēl tikai Vācijā.

Lielākas atšķirības vērojamas, aptaujātajiem izsakot savu viedokli par piederību Eiropai. Nacionālā lepnuma izjūtas lielākajā daļā valstu ir teju vienlīdz augstas.

Latvijā ar savu eiropisko piederību **visvairāk** lepojas studenti (64%). Otrajā vietā – uzņēmēji un vadītāji (60%). Atkarībā no dzīvesvietas visbiežāk šo lepnumu izjūt Rīgā (59%) un lielpilsētās (58%).

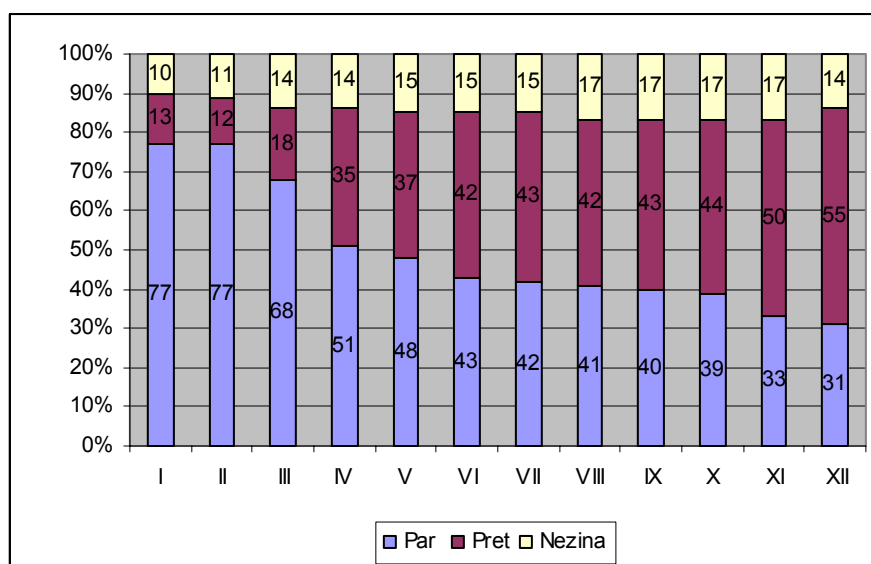
Visretāk lepnumu par piederību Eiropai izjūt mājsaimnieces (33%) un pensionāri (45%). Atkarībā no dzīvesvietas – lauku iedzīvotāji (46%), kā arī Kurzemes respondenti (44%).

VIII Attieksme pret ES tālāku paplašināšanos

Aptaujā ES paplašināšanās jautājums pieminēts vairākas reizes. Atbildes liecina, ka nākamo paplašināšanās vilni ES un arī Latvijas iedzīvotāji neuzskata par nozīmīgu savienības prioritāti, (S. QA 34). Visu 25 dalībvalstu vidū valda ļoti pretrunīgi viedokļi. Visā ES šo paplašināšanos atbalsta vidēji 49% aptaujāto – atbalstītāju skaits sarucis par 1%. Augstākais rādītājs - 74% Slovēnijā un Grieķijā, bet arī šajās valstīs tas sarucis (-5%). Vēl – par 2%) - nokrities arī zemākais rādītājs, kurš jau pērn bija Austrijā, un patlaban atbalsts ES paplašināšanās procesam ir tikai 29%, bet Francijā un Luksemburgā – 31%.

Jaunajās dalībvalstīs attieksme pret ES tālāku paplašināšanos kopumā ir pozitīvāka nekā vecajās. Nevienā no tām atbalsts šim procesam nav zemāks par vidējo ES 25 rādītāju. Latvijā ES paplašināšanās procesu atbalsta 62%, kas ir par 2% mazāk nekā pirms pusgada veiktajā aptaujā. Lietuvā tas ir augstāks, 69%, un palicis nemainīgs, bet Igaunijā sarucis par 5% un patlaban sastāda 51%.

QA 44.1 –.12 Runājot par katru no minētajām valstīm, kuras iestāšanos Eiropas Savienībā jūs atbalstāt? (ES 25 vidējie rādītāji.)

I – Šveice
 II – Norvēģija
 III – Islande
 IV – Horvātija
 V – Bulgārija
 VI – Rumānija

VII – Ukraina
 VIII – Maķedonija
 IX – Bosnija un Hercegovina
 X – Serbija un Melnkalne
 XI – Albānija
 XII – Turcija

Vislielāko atbalstu ieguvušas tās Rietumeiropas valstis, kuras neizrāda aktīvu vēlēšanos iestāties ES vai pat vairākkārt nobalsojušas pret to. Pretrunīga attieksme ir pret tām kandidātvalstīm, kuras ES gatavojas pievienoties jau 2007. gadā.

* **Rumānijai** vidēji ir tikai 43% aptaujāto atbalsts, un tas ir samazinājies par 2%. Vismazāk šo valsti ES sastāvā vēlas redzēt Austrijas (17%) un Vācijas (32%) aptaujātie iedzīvotāji. Taču vispozitīvāk noskaņotā valsts visā ES ir Kipra, kur 69% atbalsta Rumānijas iestāšanos ES. Kopumā pozitīvi noskaņotas ir kaimiņvalstis – Slovēnija, Slovākija, Polija. Bet 84% Rumānijas respondentu atbalsta savas valsts iestāšanos ES.

* **Bulgārijai** atbalsts ir lielāks – 48%, lai gan kopumā arī tas ir krities (-2%). Atkal viszemākais atbalsts ir Austrijā (20%), bet visaugstākais – Polijā (65%, -10%) un Slovākijā (69%, -3%). Pašā Bulgārijā 84% aptaujāto izteikuši vēlēšanos iestāties ES.

* Vispretrunīgākā attieksme valda attiecībā uz **Turcijas** iestāšanos ES. Vidēji to atbalsta 31% ES 25 iedzīvotāju, taču šis atbalsts ir krities par 4%. Tā kā aptauja notika īsi pēc sarunu uzsākšanas par Turcijas iestāšanos Eiropas Savienībā, šis ir uzskatāms par nopietnu simptomu – pretreakciju uz šo politisko soli, kuru spēra ES valstu vadītāji un ārlietu ministri.

Austrijā un Kiprā 80% aptaujāto nevēlas, lai Turcija tiek uzņemta ES sastāvā. Tās abas ir valstis, kuras uzstādīja savas prasības pirms sarunu uzsākšanas ar Turciju. Negatīvas noskaņas valda arī citur - Grieķijā 79%, Vācijā 74%, Francijā 68% un Beļģijā 60% aptaujāto nevēlas, ka šī valsts nākotnē būtu ES dalībvalsts. Austrijā to atbalsta 11%, bet Kiprā 16%.

Vispozitīvāk pret Turciju kā ES dalībvalsti izturas Slovēnija kur to atbalsta 49% aptaujāto, un Zviedrija – 48% aptaujāto. Ievērojami krities atbalsts Polijā (42%, -12%) Lielbritānijā (38%, -13%), Ungārijā (41%, -10%). Pēc iestāšanās sarunu uzsākšanas ar Turciju atbalsts šīs valsts dalībai ES nevienā dalībvalstī vairs nesasniedz 50%."EB 63" aptaujas laikā vairāk par pusi Turcijas atbalstītāju bija trīs valstīs. Paredzams, ka ES Padomei, Eiropas Komisijai un valstu ārlietu resora vadītājiem būs jārisina sarežģīts diplomātisks uzdevums: kā pildīt Turcijai dotos solījumus, bet nenonākt pretrunā ar esošo ES dalībvalstu pilsoņu pieaugoši negatīvo attieksmi pret šīs valsts dalību ES.

Attieksme pret Turcijas iestāšanos Eiropas Savienībā. Argumenti par un pret

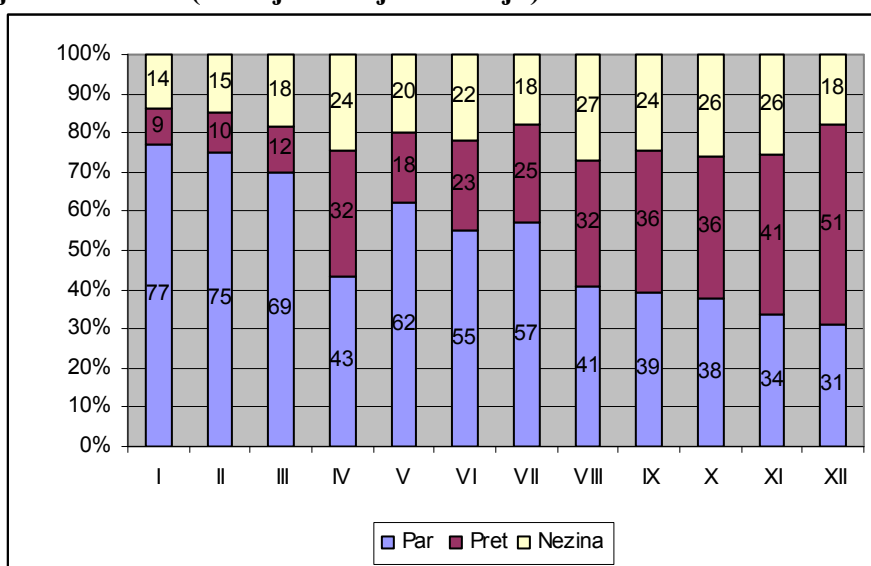
Jautājums	Jā (%) ES 25 / Latvija	Nē (%) ES 25 / Latvija	Nezina (%) ES 25/ Latvija
1. Turcija ģeogrāfiski tikai daļēji pieder Eiropai.	54 / 52	35 / 29	11 / 19
2. Turcija vēsturiski tikai daļēji pieder Eiropai.	40 / 34	45 / 39	14 / 27
3. Turcijas pievienošanās ES nostiprinās reģionālo drošību.	35 / 33	48 / 48	17 / 19
4. Turcijas pievienošanās ES palīdzēs saprasties eiropeskajām un islāma vērtībām.	38 / 29	47 / 52	15 / 18
5. Turcijas un ES kultūras atšķirības ir pārāk lielas, lai tā varētu pievienoties ES	55 / 66	31 / 26	14 / 9
6. Turcijas pievienošanās palīdzēs atjaunot novecojošo ES populāciju	29 / 23	50 / 51	21 / 26
7. Turcijas pievienošanās ES paaugstinātu risku palielināties imigrācijai uz attīstītajām ES valstīm	63 / 70	23 / 14	14 / 16
8. Lai 10 gadu laikā iestātos ES, Turcijai būs jārespektē cilvēktiesību ievērošana	83 / 77	7 / 6	10 / 17
9. Lai 10 gadu laikā iestātos ES, Turcijai būs jāattīsta valsts ekonomika	76 / 73	10 / 9	14 / 19

Aptauja liecina, ka **ES iedzīvotājos vislielākās bažas par Turcijas pievienošanos Eiropas Savienībai izraisa tas, ka tiek prognozēta imigrācijas pastiprināšanās uz vairāk attīstītajām ES valstīm**. Aptaujātie neuzskata, ka šādā veidā iespējams atrisināt ES iedzīvotāju novecošanās problēmu. Tāpat ir skeptiska attieksme attiecībā uz viedokli, ka līdz ar Turcijas

iestāšanos ES tiks nostiprināta šī reģiona drošība, kā arī panākta eiropisko un islāma vērtību tuvināšanās. Otrs biežāk minētais iemesls – Turcijas ģeogrāfiskā atrašanās vieta (tikai 5% ietilpst Eiropas kontinentā). **Pozitīvi tiek vērtēts tas, ka, lai iestātos ES, Turcijā tiks panākta lielāka cilvēktiesību ievērošana un valsts ekonomikas attīstība.**

Attieksme pret ES paplašināšanos Latvijā

QA44.1 – 12 Runājot par katru no minētajām valstīm, kuras iestāšanos Eiropas Savienībā jūs atbalstāt? (Latvijas vidējie rādītāji.)

I – Šveice
 II – Norvēģija
 III – Islande
 IV – Horvātija
 V – Bulgārija
 VI – Rumānija

VII – Ukraina
 VIII – Maķedonija
 IX – Bosnija un Hercegovina
 X – Serbija un Melnkalne
 XI – Albānija
 XII – Turcija

Latvijas respondenti vispozitīvāk ir noskaņoti par **Šveices**, **Norvēģijas** un **Islandes** iestāšanos ES.

Tiek atbalstīta arī **Bulgārijas** (62%, -3%) un **Rumānijas** (55%, -2%) iestāšanās ES, kaut gan šis atbalsts – tāpat kā tas notiek pārējā savienībā - jau nedaudz ir samazinājies. Mazāk par pusi aptaujāto – 43% (-2%) ES vēlas redzēt Horvātiju, ar kuru tiks uzsāktas iestāšanās sarunas.

Attiecībā pret Turciju aptaujāto vidū valda piesardzīga attieksme: vairs tikai 31% (-5%) atbalsta tās pievienošanos ES, bet 18% (-2%) nav sava viedokļa. Par 7% pieaudzis to aptaujāto skaits, kuriem ir negatīva attieksme pret šīs valsts iestāšanos ES. Neraugoties uz to, ka laikā, kad visā Eiropā aktivizējās debātes par Turcijas līdzdalību ES un sabiedrībai tika skaidrots, kādi būtu šīs vērienīgās paplašināšanās ieguvumi, uz Latvijas sabiedrisko domu pozitīvu iespaidu tas nav atstājis. Tas joprojām ir pretrunā ar valsts oficiālās ārpolitikas pausto pozīciju un aktīvo atbalstu Turcijas uzņemšanai ES, izsakot piedāvājumu kļūt par palīgu un „tiltu” uz Eiropas Savienību.

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka ES paplašināšanos visvairāk atbalsta jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (75%), bet vismazāk – gados vecākie (55+) aptaujātie, kā arī cilvēki ar pamatizglītību (56%). Atkarībā no profesijas vislabvēlīgāk pret šo procesu noskaņoti pašnodarbinātas personas (62%), kā arī studenti (71%). Lielo pilsētu iedzīvotāji paplašināšanās procesu atbalsta mazāk (56%) nekā lauku iedzīvotāji (66%) un mazpilsētu iedzīvotāji (63%). Atkarībā no reģiona visvairāk atbalstītāju ES paplašināšanai ir Pierīgā un Kurzemē (68%), vismazāk – Zemgalē (57%).

IX Latvijas iedzīvotāju attieksme pret eiro un Eiropas Monetāro savienību

Latvija, iestājoties Eiropas Savienībā, ir parakstījusi Līgumu, kurš paredz arī ES kopējās valūtas eiro ieviešanu. Pirmais termiņš eiro ieviešanai bija 2007. gads. Patlaban tas atlikts uz 2008. gadu. Bet, tā kā valstī jau divus gadus ir ļoti augsta inflācija, kas sasniedz 7% gadā, kas ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ Latvija patlaban neatbilst Māstrihtas kritērijiem (tie paredz konkrētu inflācijas līmeni, valsts parādu un budžeta deficītu, ko ievērojot, valsts var pievienoties eirozonai), turklāt inflācija 2005. gadā nav uzrādījusi tendenci būtiski samazināties, valsts valdība un Latvijas Bankas vadība patlaban nenosauc konkrētu termiņu, kad valsts pievienosies Eiropas Monetārajai savienībai. Tomēr Latvijas augstais inflācijas līmenis, kurš, vadoties pēc „Eurostat” datiem (16. 11. 2005. LETA), jau gadu pārsniedz 7% un par 5% pārsniedz vidējos ES rādītājus, jau apdraud sekmīgu eiro ieviešanu pat atliktajā termiņā – 2008. gadā. Tomēr pastāv divi pretēji viedokļi par inflācijas ierobežošanas pasākumiem. Viens, ko pauž Latvijas Banka – eiro ieviešanas dēļ valdībai ir jāveic pasākumi inflācijas ierobežošanai, otrs, ko atbalsta valdība – inflācijas ierobežošana samazinās straujos valsts ekonomikas attīstības tempus, tādā veidā kavējot arī dzīves līmeņa uzlabošanos.

Pirms gada „EB 62” aptaujas laikā vairāk nekā puse (56%) aptaujāto uzskatījuši, ka nacionālās naudas vienības lata pastāvēšanas beigas ir viens no nepatīkamajiem notikumiem, kas saistās ar iestāšanos ES. Aptauja, kas notika pirms pusgada, uzrādīja tendenci, ka šī situācija mainījies: to cilvēku skaits, kas uzskata, ka nacionālās valūtas zaudēšana izraisa bažas, samazinājās par 8%. Un tās pauda 48% aptaujāto. **Taču pēdējā pusgada laikā šīs bažas ir atkal kļuvušas aktuālas.** To cilvēku skaits, kuri negatīvi uztver nacionālās valūtas pastāvēšanas beigas, pieaudzis par 10% un nu sastāda 58%.

„Eurobarometer” aptauja „Attieksme pret eiro jaunajās ES dalībvalstīs”, kas veikta 2005. gadā, šos datus apstiprina: tās dati liecina, ka **Baltijas valstis pret eiro ieviešanu izturas ar vislielāko nepatiku. Lietuvā 69%, Igaunijā un Latvijā 64% ir pret to.** Šī pētījuma autori uzskata, ka nepatikas iemesls meklējams faktā, ka trīs Baltijas valstis ilgstoši bijušas PSRS sastāvā, un tām nacionālā valūta vienlaikus ir arī nacionālās identitātes sastāvdaļa, par ko baltieši ir ļoti norūpējušies.

Latvijā un Lietuvā, kā secināts minētajā pētījumā, ir vismazāk aptaujāto, kuri eiro vēlētos ieviest nekavējoties – abās valstīs tie ir tikai 12%.

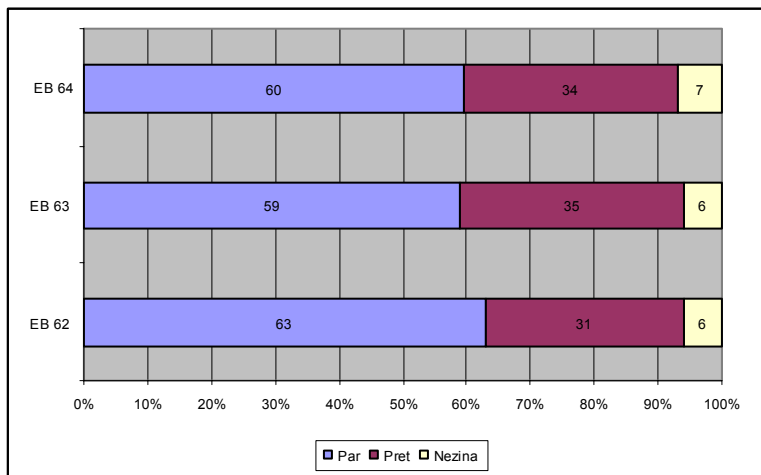
Ja būtu iespējams **atcelt** eiro ieviešanu, tad **Latvijā tam būtu vislielākais atbalsts** – to vēlas 52% aptaujāto. Otrajā vietā – Polija (50%).

Taču pēdējās aptaujas dati liecina, ka atbalsts pašai Eiropas Monetārajai savienībai (EMS) ES 25 valstī ir pavisam nedaudz (+1%) pieaudzis. Turpretī Latvijā tas vēl vairāk samazinājies par 2% un nu ir 55%. Gada laikā tas krities par 4%.

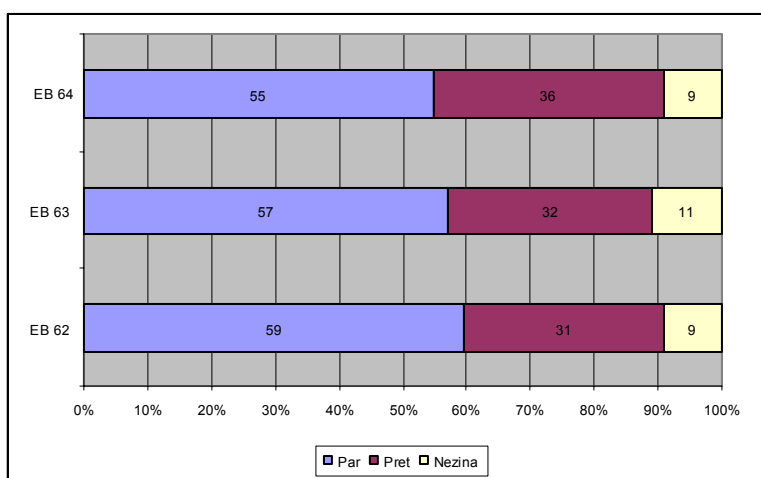
Vislielākais atbalsts EMS vērojams Luksemburgā (89%), Īrijā (87%), Beļģijā (83%), Slovākijā (83%), Somijā (79%) un Francijā (78%). Vismazākais atbalsts – valstīs, kas ir ārpus EMS – Lielbritānijā (28%), Zviedrijā (44%) un Kiprā (46%).

QA28.1 Kāds ir jūsu viedoklis (esat par vai pret) attiecībā uz Eiropas Monetāro savienību ar vienotu valūtu eiro?

ES 25 vidējie rādītāji laikā no 2004. gada novembra līdz 2005. gada novembrim

Latvijas vidējie rādītāji laikā no 2004. gada novembra līdz 2005. gada novembrim

Visās **Baltijas** valstīs atbalsts EMS ir pusgada laikā ir samazinājies. Latvijā tas ir 55% (-2%), Lietuvā - 54% (-6%), Igaunijā - 53% (-6%).

Latvijā attieksmē pret EMS pastāv vērā ņemamas atšķirības (13%) starp sieviešu un vīriešu viedokli. To atbalsta 62% aptaujāto vīriešu, bet tikai 49% sieviešu. Euro vairāk atbalsta cilvēki ar augstāko izglītību (58%) un studenti (55%). Atkarībā no nodarbošanās vislielākais atbalsts eiro ir vadītāju (64%), uzņēmēju (57%) un bezdarbnieku (62%, ievērojams pieaugums +13%) vidū.

Vismazākais atbalsts eiro ir pensionāru (48%) vidū. Atšķirības lauku un pilsētu iedzīvotāju vidū ir minimālas. Laikā kopš „EB 62” aptaujas tās samazinājušas. Lauku ciemos eiro atbalsta 55% (+4%), lielpilsētās – 56% (-1%), mazpilsētās – 54% (-9%).

Reģionālā ziņā vislielākais atbalsts eiro ir Kurzemē – 63%, seko Vidzeme – 63%. Rīgā un Latgalē atbalsts eiro ir vienāds – 58%. Bet viszemākais tas ir Zemgalē – 41% un Pierīgā – 48%.

To, ka gan ES 25, gan Latvijā, turklāt dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, samazinājies atbalsts EMS un eiro, jāskaidro ar kopīgo ekonomisko attīstību Eiropas Savienībā un Latvijā, kur patlaban pieaugušas bažas no iespējamās ekonomiskās krīzes. Kā noturīgi augstās inflācijas iemesls tiek nosaukts tas, ka Latvija latu piesaistījusi eiro ekonomiski neizdevīgā laikā. Tāpēc sabiedriskajā domā veidojas viedoklis, ka līdz ar eiro ienākšanu stāvoklis ekonomikā varētu pasliktināties. Ietekmi atstāj arī tas, ka valsts valdība, lai iekļautos Māstrihtas kritērijos, uztur nemainīgi zemu budžeta deficītu, kura dēļ daļēji nav iespējams paaugstināt ienākumus budžeta iestādēs strādājošajiem un sociālās izmaksas.

ES 25 valstīs vidēji (8%, -2%) samazinājies to respondentu skaits, kuri uzskata, ka eiro ieviešana ir nozīmīga ES prioritāte. Latvijā šis skaits kopš pagājušās aptaujas ir nemainīgs: tā domā 10% aptaujāto.

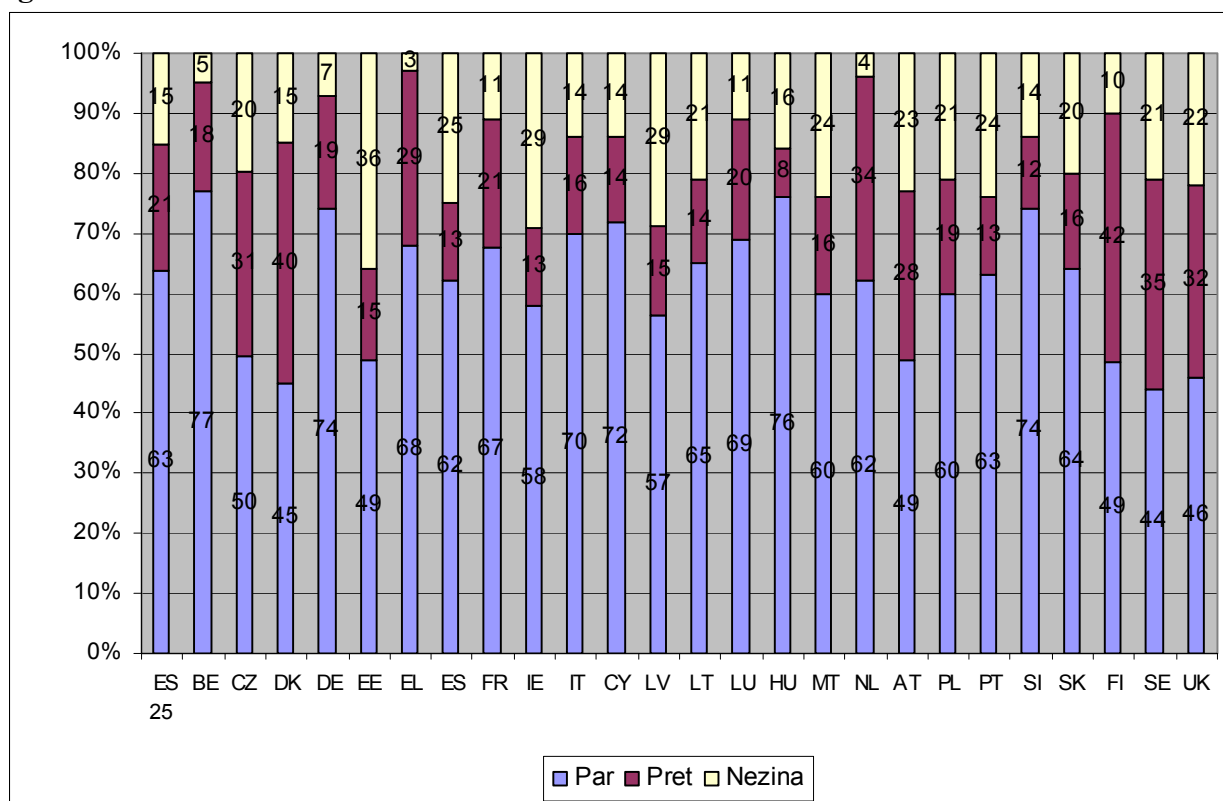
Jautājumi par eiro Latvijas aptaujātajiem nešķiet ļoti nozīmīgi. Vairāk informācijas par eiro vēlas iegūt tikai 11% aptaujāto. Daudz lielāka interese par šo jautājumu ir Maltā (32%), Ungārijā (24%) un Igaunijā (23%), nedaudz lielāka Lietuvā (15%).

X Līgums par Konstitūciju Eiropai

Pēc tam, kad šī gada maijā Nīderlandē un Francijā šo valstu pilsoņi nobalsoja pret Eiropas Savienības Konstitūciju (oficiālais nosaukums „Līgums par Konstitūciju Eiropai”), bet vairākas valstis – piemēram, Čehija, Lielbritānija, Dānija - izziņoja Konstitūcijas „iesaldēšanu”, debates par to ir pārtrauktas. Pagaidām Konstitūciju ratificējušas 12 valstis. Divas – Spānija un Luksemburga - pozitīvi nobalsoja referendumā, desmit – Austrija, Kipra, Grieķija, Ungārija, Itālija, Latvija, Lietuva, Malta, Slovākija un Slovēnija – to ratificēja nacionālajos parlamentos. Septiņas no šīm 12 valstīm ir jaunās ES dalībvalstis.

Tomēr, neraugoties uz šiem notikumiem, atbalsts Konstitūcijai pēdējā pusgada laikā ES 25 valstīs kopumā ir pieaudzis par 2% un nu sastāda 63%.

Q A 32.5 Kāds ir jūsu viedoklis par Eiropas Savienības Konstitucionālo līgumu

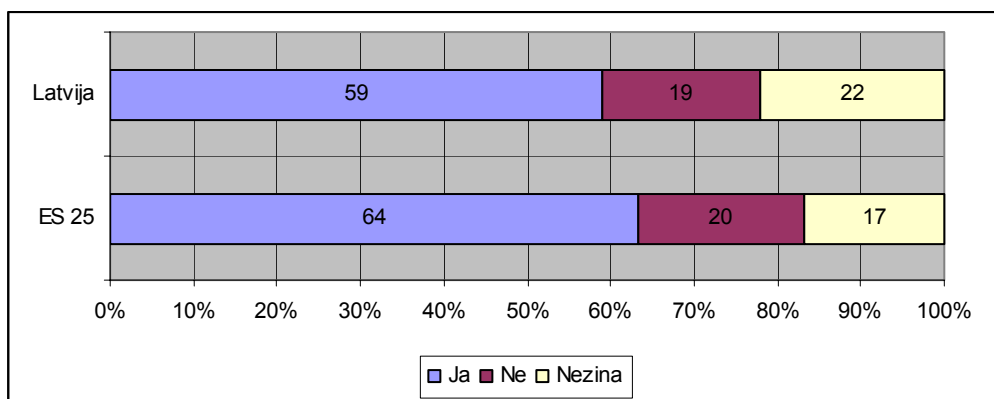

Aptaujas dati liecina – atbalsts Konstitūcijai ievērojami pieaudzis pat tajās valstīs, kuras sākotnēji izrādīja diezgan negatīvu attieksmi. Piemēram, Nīderlandē atbalstītāju skaits palielinājies par 9%, nu – 62%, Čehijā par 6% un nu sastāda 50%, Francijā – par 7%, nu – 67%, Zviedrijā – par 6%, nu – 44%, Vācijā – par 6%, nu – 78%. Bet vislielākais Konstitūcijas atbalstītāju skaita pieaugums vērojams Maltā, kur tas ir 10%.

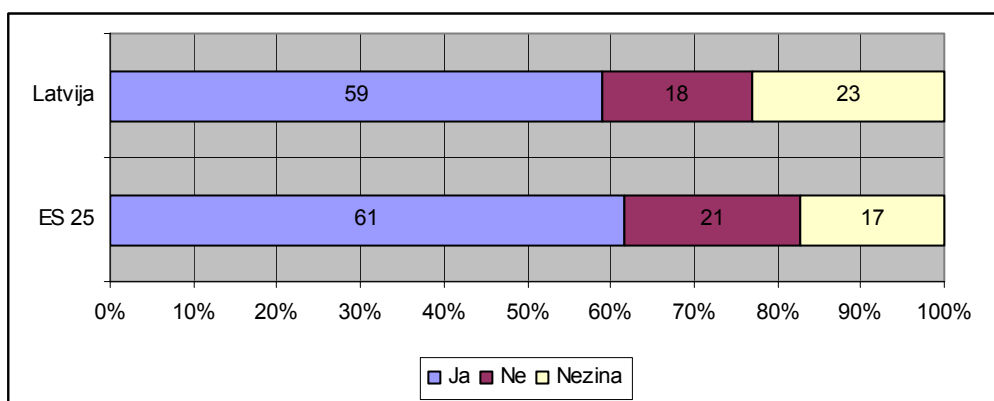
Atbalsts Konstitūcijai visvairāk krities Igaunijā (49%, -3%). Joprojām sešās valstīs atbalsts Konstitūcijai nesasniedz 50%. Bet septiņās valstīs šis atbalsts nedaudz samazinājies (no -4 līdz -1%).

ES 25 vidēji ir samazinājies to aptaujāto skaits, kas nespēj atbildēt uz jautājumu par savu atbalstu Konstitūcijai. Taču nemainīgi liels – 36% - tas joprojām palicis Igaunijā. Latvijā to respondentu skaits, kas nezina, ko atbildēt, ir nebūtiski samazinājies (-1%).

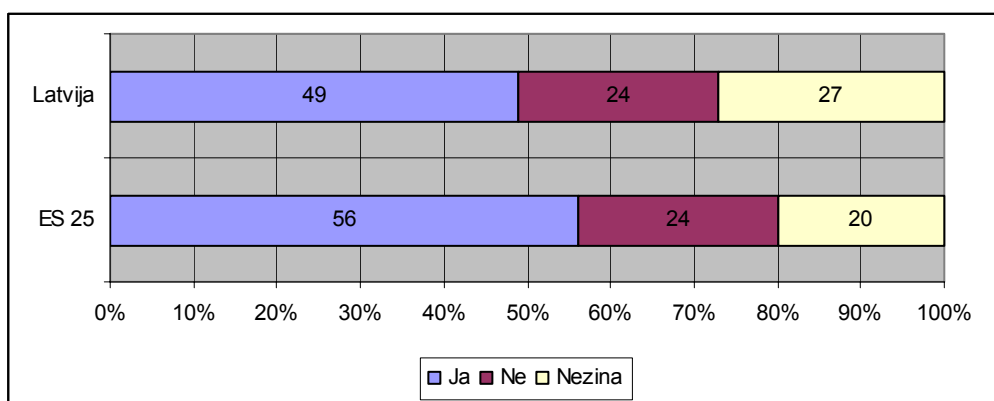
Q A47.1 Ja visas ES valstis ratificēs ES Konstitucionālo līgumu, tas palīdzēs ES strādāt demokrātiskāk.

Q A47.2 Ja visas ES valstis ratificēs ES Konstitucionālo līgumu, tas palīdzēs ES darboties efektīvāk.

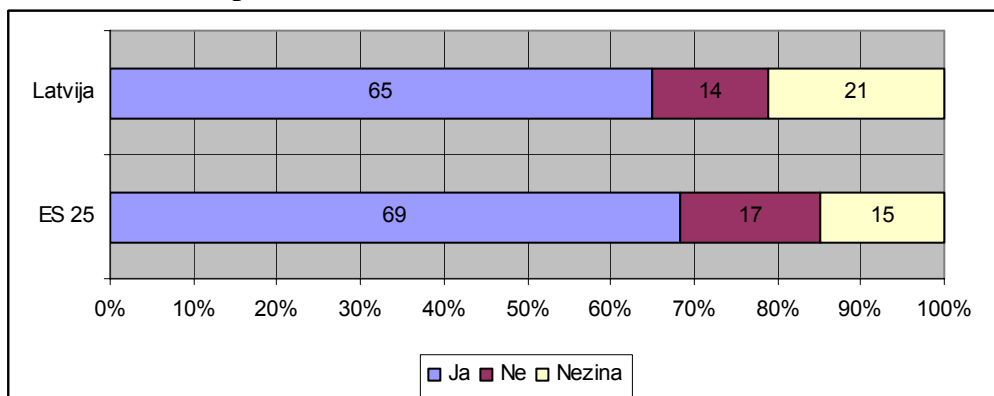

Q A47.3 Ja visas ES valstis ratificēs ES Konstitucionālo līgumu, tas palīdzēs ES darboties pārskatāmāk un pārredzamāk.

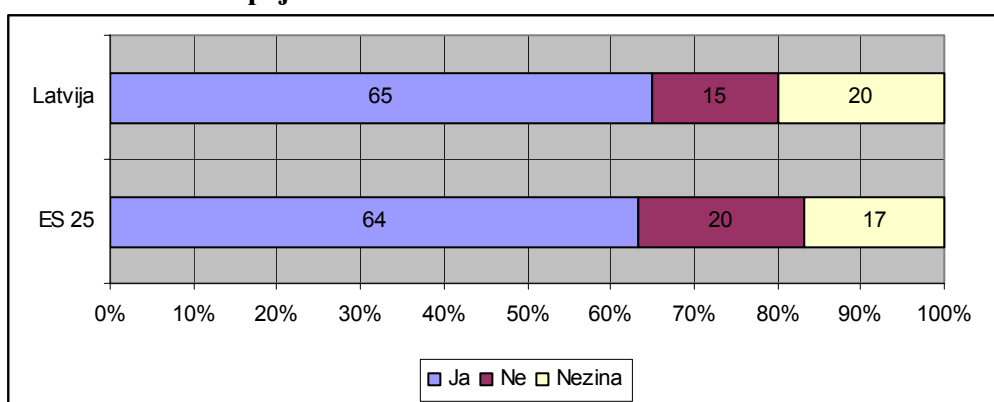

ES 25 valstīs aptaujātie vairāk nekā Latvijā tic tam, ka Konstitūcijas ratifikācija padarīs Eiropas Savienības darbību pārskatāmāku, efektīvāku un demokrātiskāku. Latvijā ir vismazāk aptaujāto (49%), kas cer, ka Konstitūcijas darbība palīdzēs tam, lai ES kļūtu pārskatāmāka un pārredzamāka.

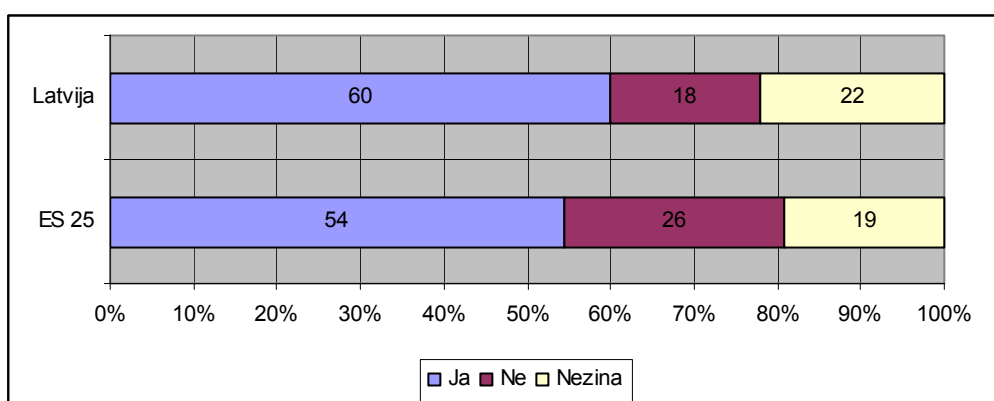
Q A48.1 Ja visas ES valstis ratificēs ES Konstitucionālo līgumu, tas palīdzēs ES panākt lielāku teikšanu pasaulē.

Q A48.2 Ja visas ES valstis ratificēs ES Konstitucionālo līgumu, tas palīdzēs ES panākt lielāku konkurētspēju ekonomikā.

Q A48.3 Ja visas ES valstis ratificēs ES Konstitucionālo līgumu, tas palīdzēs ES panākt lielāku orientēšanos uz sociālajiem jautājumiem.

Aptauja liecina, ka ES 25 iedzīvotāju vairākums pirmām kārtām cer, ka **Konstitūcijas ratifikācija palīdzēs nostiprināt Eiropas Savienības ietekmi pasaulē**. Bet Latvijā vienlīdz liela nozīme tiek piešķirta gan šim jautājumam, gan ES ekonomikas konkurētspējas pieaugumam.

Latvijā veiktās aptaujas sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka Konstitūciju vairāk atbalsta vīrieši (59%), mazāk – sievietes (55%), kurām biežāk nekā vīriešiem arī nav viedokļa šajā jautājumā (starpība – 4%)

Atkarībā no vecuma visvairāk atbalstītāju ir jauniešu vidū, kur par Konstitūciju iestājas 62% respondentu. Studentu vidū tas ir vēl augstāks – 66%. Pozitīvi noskaņoti ir arī aptaujātie vecumā no 25 līdz 39 gadiem (59%). Vismazākais atbalsts ir to respondentu vidū, kas ir vecumā no 40 līdz 54 gadiem (52%). Bet visvairāk to, kam nav sava viedokļa, ir vecāka gadagājuma iedzīvotāju vidū (33%).

Atkarībā no nodarbošanās veida par Konstitūciju visbiežāk iestājas ierēdņi un speciālisti (61%), kā arī mājsaimnieces (59%) un bezdarbnieki (58%). Vismazāk atbalstītāju tam ir pašnodarbināto (40%) un pensionāru (53%) vidū.

Latvijā ir samērā noturīgs atbalsts ES Konstitucionālajam līgumam, tomēr kritiski vērtējams tas, ka mūsu valstī ir otrs visaugstākais rādītājs (29%), kad iedzīvotājiem nav viedokļa šajā jautājumā. Pirmajā vietā ir Igaunijas iedzīvotāji (36%), bet tikpat daudz aptaujāto bez sava viedokļa kā Latvijā vēl ir arī Īrijā. Visretāk uz jautājumu par atbalstu Konstitūcijai atbildi „nezinu” snieguši Nīderlandes iedzīvotāji, kuri savus uzskatus veidojuši debatēs pirms referenduma, kā arī Beļģijas (5%), Vācijas (7%) un Grieķijas (3%) respondenti.

XI Secinājumi

Visi 2005. gadā Eiropas Savienībā piedzīvotie notikumi kopumā (ES Konstitūcijas noraidīšana divās valstīs, draudi nepieņemt ES budžeta perspektīvu, sarežģītā sarunu uzsākšana ar Turciju u.c.), kā arī katras valsts individuālās problēmas atsevišķi radījušas pesimistiskāku noskaņojumu attiecībā uz dažādām problēmām, kā arī negatīvāku attieksmi gan pret ES kopumā, gan pret dažādām tās institūcijām. Pusgada laikā kopš iepriekšējās, „EB 63”, aptaujas eiroskopse ir pieaugusi arī Latvijā.

Sociālekonomiskās situācijas vērtējums un nākotnes prognozes

Salīdzinājumā ar iepriekšējās aptaujas rezultātiem, iedzīvotāju **apmierinātība ar dzīvi** dažādās ES 25 valstīs kopumā nav piedzīvojusi būtiskas pārmaiņas: joprojām ES 25 dalībvalstu vidū tā ir samērā liela (proporcija: 80% apmierināto un 20% neapmierināto). Ar dzīvi apmierināto cilvēku Latvijā ir 60%, bet neapmierināto – 39%. Šie rādītāji nav būtiski kritušies, tomēr **Latvijā joprojām apmierinātība ar dzīvi nesasniedz ES 25 vidējos rādītājus, tā ir viena no viszemākajām visu ES valstu vidū.**

ES 25 valstu pilsoņi uzskata, ka nākamajā gadā vairāk labu pārmaiņu notiks viņu pašu dzīvē (35%), nevis valsts ekonomikā kopumā (19%). **Latvijas iedzīvotāji pārējo ES valstu vidū izceļas ar nelielu, bet stabilu pozitīvo prognožu pieaugumu attiecībā uz pārmaiņām savā dzīvē, kā arī uz labām pārmaiņām savas mājsaimniecības finansiālās situācijas nostiprināšanā.** Optimisma līmenis pusgada laikā saglabājies tajā pašā līmenī un ES 25 vidējos rādītājus pārsniedz par 10%.

Cilvēki mūsu valstī attiecībā uz **savu personīgo darba dzīvi** nākotnē noskaņoti arvien pozitīvāk (neraugoties uz septīto augstāko bezdarba līmeni ES valstu vidū). Šis rādītājs ir nedaudz augstāks par ES 25 vidējiem datiem. Arī to aptaujāto skaits Latvijā, kuri uzskata, ka **situācija nodarbinātības jomā mūsu valstī uzlabosies, ir augstāks nekā ES 25.**

Attiecībā uz **ekonomisko attīstību savā valstī turpmākajos 12 mēnešos** ES 25 valstīs dominē viedoklis, ka tas paliks nemainīgs – tā uzskata 42% aptaujāto. Tikai 19% uzskata, ka ekonomiskā situācija uzlabosies. Latvijas aptaujas dati nedaudz pārsniedz vidējos ES 25 – ekonomikas uzlabošanas valstī prognozē 23% cilvēku. Bet attīstības kritumu Latvijā paredz 30% respondentu – šī prognoze neatbilst objektīvajiem rādītājiem, „Eurostat” datiem, kas liecina, ka Latvijā ir straujākais IKP pieaugums ES.

Latvijas līdzdalība Eiropas Savienībā

Latvijā jau trešajā „EB” aptaujā par **vislielāko problēmu tiek uzskatīta inflācija un cenu pieaugums.** Pirms gada šīs problēmas nozīmīgumu uzsvēruši 45% aptaujāto, pēdējā aptaujā jau 63% (+18%) - par 46% vairāk nekā vidēji ES 25. Bet arī ES 25 valstu iedzīvotāju vidū salīdzinājumā ar situāciju pirms pusgada bažas par inflācijas pieaugumu un cenu celšanos ir pieaugušas.

ES 25 un arī Latvijā pusgada laikā **samazinājušās bailes no bezdarba**. Tomēr tā joprojām ir pirmā nozīmīgākā problēma, kuru nosauc 44% respondentu. Latvijā tā domā 29% aptaujāto.

ES 25 valstīs par otru nozīmīgāko problēmu nosauktas **bažas par ekonomisko situāciju savā valstī** (26%). **Pirmo reizi to par trešo nozīmīgāko problēmu atzinuši Latvijas respondenti** (26%). Tas apstiprina datus, kuros redzams - Latvijas iedzīvotāju vidū palielinās pesimisms attiecībā uz valsts ekonomisko attīstību.

Būtiska ir atšķirība Latvijas un ES 25 iedzīvotāju attieksmē pret **terorismu**. ES 25 to par nozīmīgu uzskata 14%, Latvijā – 2% aptaujāto. Arī **imigrāciju** ES 25 par svarīgu problēmu nosauc 15%, bet Latvijā – 4% aptaujāto.

ES 25 valstīs **par nozīmīgāko risināmo problēmu** tiek uzskatīta **kārtības nodrošināšana** valstī, Latvijā – **cīņa ar cenu pieaugumu**. Latvijas respondentiem otra svarīgākā problēma ir **pilsoņu lielākas iespējas ietekmēt valdības lēmumus** – šie dati maz atšķiras no ES 25 rādītājiem.

ES 25 valstu aptaujātie uzskata, ka galvenie uzdevumi, kas jāveic, **lai paaugstinātu ekonomikas efektivitāti, ir ieguldījumi izglītībā un profesionālajā apmācībā, kā arī zinātnē, un jāpanāk atvieglojumi jaunu uzņēmumu veidošanā.**

Arī Latvijas respondenti par nozīmīgāko uzskata **izglītības un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu. Atvieglojumus uzņēmumu veidošanā** cer sagaidīt 47% cilvēku - tas ir augstāks rādītājs nekā vidēji ES 25. Svarīgāka loma nekā vidēji ES 25 mūsu valstī piešķirta **transporta infrastruktūras pilnveidošanai**, bet mazāku – ieguldījumiem zinātnē un inovācijās.

Latvijas pilsoņu uzticēšanās nacionālajām institūcijām un Eiropas Savienībai

ES 25 vidējais uzticēšanās līmenis **politiskajām partijām** ir 17%. Visvairāk tām uzticas Dānijā un Luksemburgā (35%), bet Latvijā – tikai 8% aptaujāto, kas ir otrs zemākais rādītājs ES.

ES 25 vidējais uzticēšanās līmenis **nacionālajam parlamentam** ir 35%. Visvairāk tam uzticas Dānijā (74%), Luksemburgā (67%), Somijā (63%). Bet Latvijā - 25%. Vērojama tendence, ka uzticēšanās valstu nacionālajiem parlamentiem ES 25 samazinās, bet Latvijā palielinās.

ES 25 **nacionālajai valdībai** uzticas vidēji 31%, bet Latvijā - 29%. Arī attiecībā pret valsts valdību Latvijas respondentu vidū uzticēšanās pieaug, turpretī ES 25 vidēji tā samazinās.

Latvijā pastāv daudz mazāka uzticēšanās **policijai** un **tiesu sistēmai** nekā vidēji ES 25, turklāt tai ir tendence samazināties. Taču mūsu valstī gada laikā ir pieaudzis atbalsts armijai.

Valsts varai Latvijas iedzīvotāji uzticas mazāk nekā ES 25, bet attiecībā uz **masu medijiem – televīziju un radio** (66%), un **presi** (54%) – uzticēšanās līmenis ir augstāks nekā vidēji ES (attiecīgi 53%, 61% un 45%).

Atbalsts **religiskajām organizācijām** Latvijā ir nedaudz zemāks (43%) nekā ES 25 kopumā (47%), bet gada laikā tas palicis nemainīgā līmenī.

Uzticēšanās līmenis Eiropas Savienībai visās 25 valstīs gada laikā - kopš „EB 62” - ievērojami krities - par 11%, un nu tai uzticas tikai 45% respondenti. Arī valstīs, kur valda pozitīva attieksme pret ES, uzticēšanās līmenis Eiropas Savienībai krities par 5 – 8% pusgada laikā.

Baltijas valstu vidū **Latvijas aptaujātie ES uzticas vismazāk (42%).** Pusgada laikā tas samazinājies par 6% un ir zemākais rādītājs, kopš Latvija ir ES dalībvalsts. Tomēr mūsu valstī **uzticēšanās līmenis Eiropas Savienībai joprojām ir augstāks nekā nacionālajām politiskajām institūcijām.**

Eiropas Savienības tēls. Sabiedrības priekšstati par to līdzdalību ES

ES 25 valstu vidū **44% respondentu uzskata, ka ES tēls ir pozitīvs, 34% - neitrāls, bet 20% - negatīvs.** Pieaudzis negatīvā un neitrālā tēla atbalstītāju skaits, samazinājies to cilvēku skaits, kas ES tēlu vērtē pozitīvi.

Latvijas iedzīvotāju vidū Eiropas Savienībai joprojām – tāpat kā iepriekšējās divās aptaujās – **dominē neitrāls tēls (44%).** Taču pēdējā pusgada laikā palielinājies to skaits, kuru acīs ES ir negatīvs tēls (20%), bet to cilvēku skaits, kuru acīs ES ir pozitīvs tēls, samazinājies līdz 34% (-6%).

ES tikai puse iedzīvotāju (50%) uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta. Pēdējā pusgada laikā pozitīvi noskaņoto skaits samazinājies par 4%. **Arī Latvijā samazinājies to cilvēku skaits, kas uzskata – valsts līdzdalība ES ir laba lieta (36%, -6%).** Tas ir trešais zemākais rādītājs ES – pēc Austrijas (32%) un Lielbritānijas (34%). Latvijas dalību ES par labu lietu atzīst cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem. Atkarībā no izglītības līmeņa vispozitīvāk noskaņoti studējošie cilvēki. Atkarībā no dzīvesvietas - lielo pilsētu, Kurzemes un Rīgas iedzīvotāji.

Latvijā pusgada laikā par 7% samazinājies cilvēku skaits, kuri uzskata, ka iestāšanās ES valstij nesusi vairāk ieguvumu, nekā zaudējumu - nu tie ir 50%. Šāda tendence valda arī pārējā ES, kur vidēji par 3% samazinājies to respondentu skaits, kas uzskata – viņu valstij dalība ES nesusi vairāk ieguvumu.

Negatīvās noskaņas gan attiecībā pret ES tēlu, gan savas valsts līdzdalību savienībā pieaug Zviedrijā un Austrijā, kas izvirzās „eiropesimistu līderos”, apsteidzot tradicionāli skeptiski noskaņoto Lielbritāniju.

Emocionālās attieksmes ziņā Latvijā, līdzīgi kā visā ES 25, vissvarīgākā ir cerība, kas saistās ar Eiropas Savienību. Latvijā atšķirībā no kaimiņvalstīm un ES 25 rādītājiem ES biežāk saistās ar **neuzticēšanos,** kas ir otrais augstākais rādītājs ES. Trešajā vietā mūsu valsts respondentu vidū – **bažas.**

Gadu pēc „EB 62” aptaujas vērojams, ka **ES valstīs pieaugušas negatīvas emocionālas asociācijas attiecībā uz ES.**

Latvijā pēdējā pusgada laikā uz **slikto pusi krasi mainījusies attieksme arī pret jautājumiem, kas saistās ar ES ietekmi uz mūsu valsts iedzīvotāju dzīvi.** Ievērojami (no 9 līdz pat 22%) pieaugušas bažas par visām problēmām.

Latvijas iedzīvotāji visvairāk baidās no tā, ka, esot ES dalībvalstij, **palielināsies narkotiku kontrabanda un organizētā noziedzība.** Līdz šim vislielākais satraukums bijis par

to, ka **pasliktināsies zemnieku stāvoklis**. Šoreiz šī problēma atstāta otrajā vietā. Joprojām, tāpat kā iepriekš, trešajā vietā **bažas, ka iemaksas ES kļūs lielākas**.

Visvairāk – par 22% - **pieaugušas bažas, ka dalība ES Latvijā varētu izraisīt ekonomisko krīzi** (64%). Salīdzinot ar citu valstu, kā arī ES 25 vidējiem rādītājiem (52%), Latvijas sabiedriskā doma ir satraukta daudz vairāk.

Pirms iestāšanās ES Latvijā vislielākās bažas bija **par latviešu valodas izzušanas draudiem un nacionālās identitātes un kultūras zaudēšanu**. Iepriekšējie divi „EB” pētījumi liecināja, ka šīs bažas vairs nešķīta biedējošas. Taču **pēdējā aptauja uzrāda, ka bažas ir ievērojami pieaugušas**. Par latviešu valodas lietošanu satraukti 50% (+11%), bet par nacionālās identitātes izzušanu - 46% (+13%) aptaujāto.

ES jaunajās dalībvalstīs bažas gan par valodas izzušanu, gan par nacionālās identitātes un kultūras zaudēšanas iespējām ir mazākas nekā ES vecajās dalībvalstīs. **Taču Latvijā tās ievērojami pārsniedz ES 25 vidējos rādītājus**.

ES 25 joprojām vislielākās ir bažas par to, **ka darba vietas tiks pārvietotas uz citām Eiropas Savienības valstīm ar mazākām ražošanas izmaksām**. Taču šie rādītāji krītas. Tomēr Latvijā bažas par šo procesu krasī (+14%) pieaugušas.

Latvijā pēdējā pusgada laikā pieaudzis to respondentu skaits, kuri uzskata – **ES galvenajai prioritātei jābūt cīņai ar nabadzību un sociālo atstumtību** (67%, +5%). Tas ir par 23% lielāks rādītājs nekā vidēji ES 25. Samazinājies to cilvēku skaits, kuri uzskata – ES jārisina **bezdarba** problēma, tomēr Latvijā tā joprojām tiek atzīta par otru nozīmīgāko ES risināmo prioritāti. Trešajā vietā gan ES 25 (28%), gan Latvijā (30%) – **miera un drošības uzturēšana Eiropā**.

ES 25 pieaudzis **atbalsts cīņai ar terorismu**. Pieaugot izpratnei, ka mūsu valsts nav atrauta no kopīgajiem ES un pasaules politiskajiem procesiem, arī Latvijā par 4% pieaudzis to aptaujāto skaits, kuri uzskata, ka ES šī cīņa jāpastiprina.

Par jautājumiem, kuri patlaban Eiropas Savienībā **nešķiet aktuāli**, gan Latvijā, gan ES 25 tiek uzskatīti **ES institūciju un to darbības reforma, ES politiskās un diplomātiskās nozīmības nostiprināšana pasaulē un jaunu dalībvalstu uzņemšana ES**.

Informētība par Eiropas Savienību Latvijā Attieksme pret ES institūcijām

Salīdzinot ar iepriekšējo aptauju, **ES valstu iedzīvotāji savas zināšanas par Eiropas Savienību vērtē par 0,2 punktiem zemāk** (vidējais rādītājs - 4,2). **Latvijā zināšanu pašvērtējums palicis iepriekšējais – 4,5 punkti**. Atbildes uz konkrētiem, vienkāršiem jautājumiem par Eiropas Savienību liecina, ka reālās zināšanas par to sabiedrībā ir zemākas nekā aptaujāto cilvēku sniegtais savu zināšanu pašnovērtējums. Arī Latvijas respondentu pašvērtējums 4,5 neatbilst reālajai situācijai.

Eiropas Parlaments (EP) ES 25 valstu vidū (89%) ir atpazīstamāks nekā Latvijā (83%). ES 25 valstīs uzticēšanās pakāpe EP ir augstāka (51%) nekā Latvijā (44%). Negatīvi vērtējams tas, ka **mūsu valstī šī uzticēšanās samazinājusies vairāk nekā vidēji ES**.

Eiropas Komisija (EK) ir otrā atpazīstamākā ES institūcija gan ES 25 valstu vidū, gan Latvijā. Arī uzticēšanās ziņā EK ES 25 valstu vidū (46%) un Latvijā (42%) ieņem otro vietu. Mūsu valstī tā pusgada laikā **nedaudz kritusies**.

Vismazāk gan Latvijā, gan ES 25 atpazīstama ir tā institūcija, kur vistiešāk tiek aizstāvētas tieši nacionālās intereses, jo tur darbojas valstu ministri – **ES Padome (65%)**. Atpazīstamība pieaug lēni – pusgada laikā par 1%.

Salīdzinot ar ES 25 vidējiem rādītājiem (25%), Latvijā daudz vairāk atpazīstama **Reģionu komiteja (34%)** un **Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (39%)**, kas ir par 6% augstāks rādītājs nekā vidēji ES 25.

Tas, ka turpina samazināties gan vadošo ES institūciju atpazīstamība, gan uzticēšanās tām, liecina, ka patlaban Eiropas Savienībā patiešām pastāv varas elites krīze, un ir nepieciešams īstenot Eiropas Komisijas prezentēto pasākumu kopumu „Plāns D”, panākot, ka ES pilsoņi ne tikai vairāk uzzina par lēmumu pieņemšanas procesu un par valsts iespējām īstenot savas nacionālās intereses Eiropas Savienībā, bet arī sapratu, kā iespējams šo procesu ietekmēt.

Informācijas iegūšanas avoti par Eiropas Savienību

Latvijā, tāpat kā ES 25, populārākais informācijas iegūšanas avots par ES ir **televīzija**. Radio Latvijā izvēlas par 17% vairāk klausītāju nekā vidēji ES 25. Mazāk nekā citās valstīs Latvijā informācija tiek iegūta **dienas laikrakstos**. Pārējo presi – **nedēļas izdevumus un žurnālus** – mūsu valstī izmanto vairāk cilvēku nekā vidēji ES – 27%. Latvijā pastāvīgi pieaug to cilvēku skaits, kuri informāciju par ES iegūst **internetā** – 29%. Šis rādītājs ir augstāks par ES 25 vidējiem datiem (+7%).

Analizējot datus par informācijas avotiem no kuriem Latvijas iedzīvotāji iegūst informāciju par ES, redzams, ka šī struktūra mainās - izteiktāk vērojamas atšķirības starp šīs informācijas izmantotājiem. **Tie, kas to pielieto aktīvi** (projektu sagatavošanā ES līdzekļu iegūšanai, izpētes darbiem augstskolā, informācijai par ES dotajām iespējām) **arvien biežāk izvēlas drukātos medijus un internetu**. Turpretī gados vecāki cilvēki, **tie, kuriem ir zemāks izglītības līmenis un mazāka sociālā un ekonomiskā aktivitāte, biežāk izvēlas TV un radio**.

Latvijā galvenās jomas, par kurām respondenti vēlas saņemt vairāk informācijas, ir **ES pilsoņu tiesības, kā arī veselības aizsardzība un sociālā politika**.

ES 25 valstīs kopumā interese par savienības institūcijām un politikas jomām ir daudzpusīgāka. Pirmajā un otrajā vietā arī ir ES pilsoņu tiesības un nodarbinātības politika un izglītības un jaunatnes politikas jautājumi. Bet lielāka interese nekā Latvijā ir par ES institūciju darbu, zinātnes attīstību, ES paplašināšanos, patērētāju tiesībām.

Personīgā līdzdalība Eiropas Savienības norisēs

Latvijas iedzīvotāji nejūtas iesaistīti kopīgajos Eiropas Savienības procesos. Atbildot uz jautājumu, vai respondenti uzskata, ka ES tiek ņemti vērā viņu viedokļi, mūsu valstī šim apgalvojumam piekrīt tikai 17% respondentu, kas ir viens no zemākajiem rādītājiem ES valstīs (vidējais - 34%).

Pārējo valstu respondentu atbildes liecina: **to, vai cilvēki tic, ka viņu vajadzībās ieklausās ES institūcijās, nosaka ne tikai valsts lielums vai ekonomiskais svars, bet arī emocionālā attieksme**. Neraugoties uz lielo ekonomisko un politisko svaru ES, Vācijas un Lielbritānijas iedzīvotāji neuzskata, ka viņu viedoklis savienībā tiek ņemts vērā, bet Francijā pozitīvi noskaņoto ir vairāk. Bet vairākās nelielās valstīs pārsvaru gūst viedoklis, ka to pilsoņi ES ir sadzirdēti, piemēram, Nīderlandē, Luksemburgā, Dānijā.

Latvijā (48%) valda lielāka pārliecība nekā vidēji ES par to, **aptaujātie zina, kā darbojas Eiropas Savienība (41%)**.

Vidēji tikai apmēram **ceturtdaļa Eiropas Savienības pilsoņu uzskata, ka viņi ir iesaistījušies ES kopējās norisēs**. Latvijas rādītāji ir tuvi vidējiem ES 25 datiem. Taču šie priekšstati dažādās valstīs atšķiras pat par 40%.

ES norisēs vēlas iesaistīties gandrīz puse ES iedzīvotāju (47%), bet nezina, kā to izdarīt. Latvijā tā uzskata 50% aptaujāto. Latvijas iedzīvotāji, tāpat kā lielākā daļa ES iedzīvotāju, uzskata, ka savas valsts pilsoņu iesaistīšana ES norisēs pirmām kārtām ir valsts valdības pienākums (83%), bet salīdzinoši mazāk tiek gaidīts no ES institūcijām (77%).

Eiropiskās un nacionālās identitātes izjūtas

ES 25 valstu vidū lepnumu par piederību savai nācijai izjūt visvairāk Somijas un Kipras (97%), Slovēnijas, Grieķijas, Maltas un Īrijas (96%) respondenti. Visretāk uz šo jautājumu pozitīvi atbildējuši Vācijas iedzīvotāji (69%).

Baltijas valstu vidū vislielāko nacionālo lepnumu izjūt Igaunijas iedzīvotāji (88%), Lietuvā - 84%, Latvijā - 83% aptaujāto. Latvijas rādītājs ir otrais zemākais visā ES, apsteidzot tikai Vāciju (69%).

ES 25 valstu vidū (63%) **par piederību eiropiešiem visvairāk lepojas Slovēnijas (78%), Itālijas un Slovēnijas (77%), Polijas un Ungārijas (76%)** respondenti.

Vismazāk ar savu eiropisko piederību lepojas Lielbritānijā (44%), Lietuvā (47%), Latvijā un Igaunijā (51%).

Nav vērojama tieša sakarība starp lepošanos ar piederību savai nācijai un Eiropai. Taču Baltijā, salīdzinot ar ES 25, ir negatīvāka attieksme gan pret eiropisko, gan nacionālo identitāti. Līdzīga parādība vērojama vēl tikai Vācijā

Taču jaunajās ES dalībvalstīs ir vairāk to aptaujāto, kas lepojas ar piederību savai nācijai un arī ar piederību Eiropai nekā vecajās.

Latvijas iedzīvotāju attieksme pret ES tālāku paplašināšanos

Visu 25 dalībvalstu vidū valda ļoti pretrunīgi viedokļi. **Visā ES šo paplašināšanos atbalsta vidēji 49% aptaujāto – atbalstītāju skaits nedaudz sarucis**.

Jaunajās dalībvalstīs attieksme pret ES tālāku paplašināšanos kopumā ir pozitīvāka nekā vecajās.

Latvijā ES paplašināšanās procesu atbalsta 62% - par 2% mazāk nekā pirms pusgada.

Vislielāko atbalstu ieguvušas tās Rietumeiropas valstis, kuras neizrāda vēlēšanos iestāties ES. Pretrunīga attieksme ir pret tām kandidātvalstīm, kuras ES gatavojas pievienoties jau 2007. gadā. Rumānijai ir 43% (- 2%) aptaujāto atbalsts. Bulgārijai – 48% (-2%). **Latvijas respondenti vispozitīvāk ir noskaņoti par Šveices, Norvēģijas un Islandes pievienošanos ES**. Tiek atbalstīta arī Bulgārijas (62%, -3%) un Rumānijas (55%, -2%) iestāšanās.

Vispretrunīgākā attieksme valda attiecībā uz Turcijas iestāšanos ES. To atbalsta 31% ES 25 iedzīvotāju, tas krities par 4%. Pēc iestāšanās sarunu uzsākšanas ar Turciju atbalsts šīs valsts dalībai ES nevienā dalībvalstī nesasniedz 50%.

Latvijā tikai 31% (-5%) atbalsta Turcijas pievienošanos ES, par 7% pieaudzis aptaujāto skaits, kuriem ir negatīva attieksme.

ES iedzīvotājos vislielākās **bažas** par Turcijas pievienošanos Eiropas Savienībai izraisa tas, ka tiek **pronozēta imigrācijas pastiprināšanās uz vairāk attīstītajām ES valstīm**. Aptaujātie neuzskata, ka tā iespējams atrisināt ES iedzīvotāju novecošanās problēmu.

Pastāv **skeptiska attieksme attiecībā uz viedokli, ka līdz ar Turcijas iestāšanos ES tiks nostiprināta šī reģiona drošība, kā arī panākta eiropesko un islāma vērtību tuvināšanās**. Nozīmīgi aptaujātajiem ir tas, ka tikai 5% Turcijas teritorijas ietilpst Eiropas kontinentā.

Pozitīvi tiek vērtēts tas, ka, lai iestātos ES, Turcijā tiks panākta lielāka cilvēktiesību ievērošana un valsts ekonomikas attīstība.

Latvijas iedzīvotāju attieksme pret eiro

Pirms gada „EB 62” aptaujas laikā vairāk nekā puse Latvijas aptaujāto uzskatījuši, ka nacionālās naudas vienības **lata pastāvēšanas beigas ir viens no nepatīkamajiem notikumiem, kas saistās ar iestāšanos ES**. Pirms pusgada situācija mainījās: cilvēku skaits, kuriem nacionālās valūtas zaudēšana izraisa bažas, samazinājās. Taču pēdējā pusgada laikā **šīs bažas ir atkal kļuvušas aktuālas**. 58% aptaujāto (+10%) negatīvi uztver nacionālās valūtas pastāvēšanas beigas.

Atbalsts Eiropas Monetārajai savienībai (EMS) ES 25 nedaudz pieaudzis (60%). Latvijā tas gada laikā samazinājies par 4%, nu tas ir 55%.

ES 25 valstīs (8%, -2%) samazinājies atbalsts idejai, ka eiro ieviešana ir nozīmīga ES prioritāte. Latvijā tā domā 10% aptaujāto. Jautājumi par eiro mūsu valsts aptaujātajiem nešķiet nozīmīgi: vairāk informācijas par eiro vēlas iegūt 11% cilvēku.

Līgums par Konstitūciju Eiropai (ES Konstitūcija)

Lai gan Nīderlande un Francija nobalsoja pret ES Konstitūciju, bet vairākas valstis izziņoja Konstitūcijas „iesaldēšanu” un debates par to ir pārtrauktas, **atbalsts Konstitūcijai pēdējā pusgada laikā ES 25 valstīs pieaudzis par 2% un nu ir 63%**. Atbalsts tai ievērojami pieaudzis pat valstīs, kuras sākotnēji izrādīja negatīvu attieksmi, piemēram, Nīderlandē, Čehijā, Francijā.

ES 25 iedzīvotāju vairākums pirmām kārtām cer, ka **Konstitūcijas ratifikācija palīdzēs nostiprināt Eiropas Savienības ietekmi pasaulē**. Latvijā vienlīdz liela nozīme tiek piešķirta gan šim jautājumam, gan **ES ekonomikas konkurētspējas pieaugumam**.

Latvijā ir noturīgs atbalsts ES Konstitūcijai – tas nedaudz pieaudzis un nu ir 57%. Bet **kritiski vērtējams fakts, ka mūsu valstī ir otrs visaugstākais rādītājs (29%), kad iedzīvotājiem nav viedokļa šajā jautājumā**. Visvairāk šādu cilvēku ir Igaunijā (36%).

A	BDN APTAUJAS NUMURS
---	---------------------

--	--	--	--	--

EB64.1 A

B	VALSTS KODS
---	-------------

--	--

EB64.1 B

C	EB APTAUJAS NUMURS
---	--------------------

--	--	--

EB64.1 C

D	INTERVIJU NUMURS
---	------------------

--	--	--	--	--	--

EB64.1 D

E	ATZĪMĒT INTERVIJAS VARIANTU
---	-----------------------------

A	1
B	2

EB63.1 E

26.punktu jautāt tikai BULGĀRIJĀ

27.punktu jautāt tikai RUMĀNIJĀ

28.punktu jautāt tikai TURCIJĀ

29.punktu jautāt tikai HORVĀTIJĀ

30.punktu jautāt tikai ZIEMEĻKIPRAS TURKU REPUBLIKA

Q1	Sakiet, lūdzu, kāda ir Jūsu pilsonība? Lūdzu, miniet attiecīgās valstis.
----	--

(IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

Beļģija	1,
Dānija	2,
Vācija	3,
Grieķija	4,
Spānija	5,
Francija	6,
Īrija	7,
Itālija	8,
Luksemburga	9,
Nīderlande	10,
Portugāle	11,
Apvienotā Karaliste (Lielbritānija, Ziemeļīrija)	12,
Austrija	13,
Zviedrija	14,
Somija	15,
Kipras Republika (dienvidu)	16,

Čehija	17,
Igaunija	18,
Ungārija	19,
Latvija	20,
Lietuva	21,
Malta	22,
Polija	23,
Slovākija	24,
Slovēnija	25,
Citas valstis	31,
NA	32,

EB64.1 Q1 TREND MODIFIED

Ja CITA VALSTS vai NA, interviju beigt

D15b JAUTĀT, ja pašreiz NESTRĀDĀ ALGOTU DARBU (D15a =1-4)

D15a Kāda ir Jūsu pašreizējā nodarbošanās?

D15b Vai Jūs agrāk esat strādājis kādu algotu darbu? Kas bija Jūsu pēdējā nodarbošanās?

	D15a PAŠREIZĒJĀ NODARBOŠANĀS	D15b PĒDĒJAIS
NESTRĀDĀ		
Atbildīgais par ikdienas iepirkumiem un mājsaimniecību, algotā darbā nestrādājošs Students/ skolēns	1	1
Bezdarbnieks vai uz laiku nestrādājošs	2	2
Pensionārs vai darba nespējīgs veselības dēļ, invalīds	3	3
PAŠNODARBINĀTS		
Zemnieks / lauksaimnieks	4	4
Zvejnieks	5	5
Profesionālis, kuram ir privātprakse (jurists, praktizējošs ārsts, grāmatvedis, arhitekts u.tml.)	6	6
Veikala īpašnieks, amatnieks, cita pašnodarbināta persona	7	7
Uzņēmējs, uzņēmuma īpašnieks (pilnībā vai daļēji)	8	8
NODARBINĀTS		
Algots profesionālis (ārsts, jurists, grāmatvedis, arhitekts u.c.)	9	9
Vadošais menedžments, uzņēmuma vadītājs (izpilddirektors, komercdirektors, cits direktors)	10	10
Vidējais menedžments, cits vadītājs (nodaļas vadītājs, menedžeris, skolotājs, speciālists)	11	11
Algots darbinieks, strādājošs galvenokārt pie rakstāmgalda vai birojā	12	12
Algots darbinieks, kas strādā ārpus biroja (tirdzniecības aģents, šoferis, u.tml.)	13	13
Algots darbinieks, kas strādā pakalpojumu sfērā, bet ne birojā (slimnīcā, restorānā, policists, ugunsdzēsējs u.tml.)	14	14
	15	15

Uzraugs, brigadieris	16	16
Kvalificēts strādnieks	17	17
Cits (nekvalificēts) strādnieks, kalpotājs	18	18
NEKAD NAV STRĀDĀJIS ALGOTU DARBU	19	19

EB63.4 D15a D15b

QA1 Kad Jūs esat kopā ar saviem draugiem, cik bieži Jūs apspriežat politiskas tēmas – bieži, reizēm vai nekad?

Bieži	1
Reizēm	2
Nekad	3
NA	4

EB63.4 QA1

QA2 Kad Jums ir stingrs viedoklis kādā jautājumā, vai Jūs cenšaties pārliecināt savus draugus, radniekus vai darba kolēģus piekrist Jūsu uzskatiem? Vai tas notiek...?

(NOLASĪT)

Bieži	1
Laiku pa laikam	2
Reti	3
Nekad	4
NA	5

EB63.4 QA2

QA3 Vai Jūs kopumā esat ļoti apmierināts/-a, diezgan apmierināts/-a, ne visai apmierināts/-a vai nemaz neesat apmierināts/-a ar savu dzīvi?

(NOLASĪT)

Ļoti apmierināts/-a	1
Diezgan apmierināts/-a	2
Ne visai apmierināts/-a	3
Nemaz neesat apmierināts/-a	4
NA	5

EB63.4 QA3

QA4 Un kādas ir Jūsu cerības saistībā ar nākamajiem divpadsmit mēnešiem: vai nākamie divpadsmit mēneši būs labāki, sliktāki vai tādi paši, runājot par ...?

(NOLASĪT)

	Lābāki	Sliktāki	Tādi paši	NA
--	--------	----------	-----------	----

1	Jūsu dzīvi kopumā	1	2	3	4
2	Ekonomisko situāciju Latvijā	1	2	3	4
3	Jūsu mājsaimniecības finansiālo stāvokli	1	2	3	4
4	Nodarbinātības iespējām Latvijā	1	2	3	4
5	Jūsu perspektīvām Jūsu	1	2	3	4

darba vietā				
-------------	--	--	--	--

EB63.4 QA4

QA5 Ja Jūs salīdzinātu savu pašreizējo situāciju ar to, kāda tā bija pirms pieciem gadiem, vai Jūs teiktu, ka tā ir uzlabojusies, palikusi aptuveni tāda pati vai kļuvusi sliktāka?

Uzlabojusies	1
Palikusi aptuveni tāda pati	2
Pasliktinājusies	3
NA	4

EB63.4 QA5

QA6 Runājot par turpmākajiem pieciem gadiem, kā Jūs domājat, vai Jūsu personiskā situācija uzlabosies, paliks aptuveni tāda pati vai pasliktināsies?

Uzlabosies	1
Paliks aptuveni tāda pati	2
Pasliktināsies	3
NA	4

EB63.4 QA6

QA7 Tagad es gribētu uzdot Jums jautājumu par to, cik lielā mērā Jūs uzticaties dažādām institūcijām. Lūdzu, pasakiet par katru no manis nosauktajām institūcijām, vai Jūs tai drīzāk uzticaties vai drīzāk neuzticaties?

(NOLASĪT)	Drīzāk uzticas	Drīzāk neuzticas	NA
-----------	----------------	------------------	----

1	Prese	1	2	3
2	Radio	1	2	3
3	Televīzija	1	2	3
4	Tiesa/ Latvijas tieslietu sistēma	1	2	3
5	Policija	1	2	3
6	Armija	1	2	3
7	Reliģiskās institūcijas	1	2	3
8	Arodbiedrības	1	2	3
9	Politiskās partijas	1	2	3
10	Lielie uzņēmumi	1	2	3
11	Latvijas valdība	1	2	3
12	Latvijas Republikas Saeima	1	2	3
13	Eiropas Savienība	1	2	3
14	Apvienoto Nāciju Organizācija	1	2	3
15	Labdarības vai brīvprātīgo organizācijas	1	2	3

EB63.4 QA7 (4-9-11-12-13-14) - EB62.0 Q10 (1-2-3-5-6-7-8-10-15)

No QA8a līdz QA10a nejaudāt BG, RO, TR, HR un CY (tcc)

QA8a Vispārīgi runājot, kā Jūs domājat, vai Latvijas daļība Eiropas Savienībā ir...?

(NOLASĪT)

Laba lieta	1
Slikta lieta	2
Ne laba, ne slikta	3
NA	4

EB63.4 QA8a

QA9a Ņemot vērā visus aspektus, vai Jūs sacītu, ka Latvija, kļūstot par Eiropas Savienības dalībvalsti, ir ieguvusi vai nē?

Ieguvusi	1
Nav ieguvusi	2
NA	3

EB63.4 QA9a

QA10a Pastāv dažādi uzskati par Latvijas kā Eiropas Savienības dalībvalsts priekšrocībām un trūkumiem. Es Jums nolasišu dažas jomas, un es gribētu, lai Jūs par katru no tām pateiktu, vai Latvijas dalība Eiropas Savienībā ietekmē tās ļoti labi, diezgan labi, diezgan slikti vai ļoti slikti?

(RĀDĪT SKALU - TIKAI VIENA ATBILDE KATRĀ RINDĀ)

(NOLASĪT)	Ļoti labi	Diezgan labi	Diezgan slikti	Ļoti slikti	NA
-----------	-----------	--------------	----------------	-------------	----

1	Valsts drošība	1	2	3	4	5
2	Eksports	1	2	3	4	5
3	Dzīves līmenis	1	2	3	4	5
4	Lauksaimniecība	1	2	3	4	5
5	Rūpniecība	1	2	3	4	5
6	Pakalpojumi	1	2	3	4	5
7	Nodarbinātība mūsu valstī	1	2	3	4	5

EB19 TREND MODIFIED

No QA8B līdz QA10b jautāt tikai BG, RO, TR, HR un CY (tcc)

JAUTĀT VISIEM

QA11 Vai Jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs priekšstats par Eiropas Savienību?

Ļoti pozitīvs	1
Diezgan pozitīvs	2
Neitrāls	3
Diezgan negatīvs	4
Ļoti negatīvs	5
NA	6

EB63.4 QA10

QA12 Vai Jūs personīgi esat par vai pret virzību uz Eiropas politisko savienību?

Par	1
Pret	2
NA	3

EB63.4 QA11

QA13 Ko Eiropas Savienība nozīmē Jums personīgi?

(KARTĪTE - NOLASĪT – IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES – IZTEIKUMUS ROTĒT NO AUGŠAS UZ LEJU / NO LEJAS UZ AUGŠU)

Miers	1,
Ekonomiskā labklājība	2,
Demokrātija	3,
Sociālā aizsardzība	4,
Brīvas ceļošanas, mācību un darba iespējas jebkur Eiropas Savienībā	5,
Kultūru daudzveidība	6,
Stingrāks vārds pasaulē	7,
Eiro	8,
Bezdarbs	9,
Birokrātija	10,
Naudas izšķiešana	11,
Kultūras identitātes zaudēšana	12,
Augstāks noziedzības līmenis	13,
Nepietiekama ārējo robežu kontrole	14,
Cits (SPONTĀNI)	15,
NA	16,

EB63.4 QA12

QA14 Vai Eiropas Savienība rosina Jūsos personīgi tādas izjūtas kā ...?

(PARĀDĪT SKALU - NOLASĪT – VAIRĀKAS ATBILDES IESPĒJAMAS)

Entuziasms	1,
Cerības	2,
Uzticēšanās	3,
Vienaldzība	4,
Bažas	5,
Šaubas	6,
Noraidījums	7,
NA	8,

EB63.4 QA13

QA15 Lūdzu, pasakiet par katru izteikumu, vai Jūs tam drīzāk piekrītat vai drīzāk nepiekrītat?

(NOLASĪT)	Drīzāk piekrīt	Drīzāk nepiekrīt	NA
-----------	----------------	------------------	----

1	Mans viedoklis tiek ņemts vērā Eiropas Savienībā	1	2	3
2	Es saprotu, kā darbojas Eiropas Savienība	1	2	3

EB63.4 QA14a&b TREND MODIFIED

--

QA16 Kādā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem izteikumiem?

(RĀDĪT SKALU - TIKAI VIENA ATBILDE KATRĀ RINDĀ)

(NOLASĪT)	Pilnībā piekrīt	Drīzāk piekrīt	Drīzāk nepiekrīt	Pilnībā nepiekrīt	NA
-----------	-----------------	----------------	------------------	-------------------	----

1	Jūtaties lielā mērā iesaistīts Eiropas lietās	1	2	3	4	5
2	Gribētu būt vairāk iesaistīts Eiropas lietās, bet nezināt, kā to panākt	1	2	3	4	5
3	Eiropas institūcijām būtu jāpieliek vairāk pūļu turpmākajai ES pilsoņu iesaistīšanai Eiropas lietās	1	2	3	4	5
4	Latvijas valdībai būtu jāpieliek vairāk pūļu turpmākajai savu pilsoņu iesaistīšanai Eiropas lietās	1	2	3	4	5
5	Vietējām pašvaldībām Latvijā būtu jāpieliek vairāk pūļu turpmākajai savu pilsoņu iesaistīšanai Eiropas lietās	1	2	3	4	5

EB64.2 NEW

QA17a No Jūsu viedokļa raugoties, kādā ātrumā pašlaik notiek Eiropas veidošanas process? Lūdzu, apskatiet šos skaitļus (RĀDĪT SKALU): skaitlis „1” nozīmē „stāv uz vietas”, skaitlis „7” nozīmē „notiek tik ātri, cik iespējams”. Izvēlieties vienu skaitli, kurš vislabāk atbilst Jūsu viedoklim par pareizējo Eiropas veidošanas ātrumu.

QA17b Un kurš no skaitļiem atbilst tam tempam, kādā Jūs vēlētos, lai tas notiktu?

(PARĀDIET KARTĪTI AR SKALU)

(NOLASĪT ATBILŽU VARIANTUS)	QA17a PAŠREIZĒJAIS ĀTRUMS	QA17b VĒLAMAIS TEMPS
Stāv uz vietas	1	1
	2	2
	3	3
	4	4

	5	5
	6	6
Notiek tik ātri, cik iespējams	7	7
NA	8	8

EB62.0 Q19a&b TREND

10.punktu nejaucāt BE, DE, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, AT, PT un FI (EIRO ZONĀ)

QA18 Daļa cilvēku varētu būt nobažījušies par Eiropas, Eiropas Savienības veidošanu. Šeit ir saraksts ar lietām, par kurām cilvēki ir izteikuši bažas. Pasakiet, lūdzu, par katru no tām, vai Jūs pats/-i personīgi pašreiz esat nobažījies par to vai ne?

	(NOLASĪT)	Pašreiz ir nobažījies	Pašreiz nav nobažījies	NA
1	Mazāko dalībvalstu ietekmes zaudēšana	1	2	3
2	Narkotiku tirdzniecības un starptautiskās organizētās noziedzības pieaugums	1	2	3
3	Latviešu valodas arvien mazāka un mazāka lietošana	1	2	3
4	Mūsu valsts aizvien lielāki un lielāki maksājumi Eiropas Savienībai	1	2	3
5	Sociālo labumu zaudēšana	1	2	3
6	Nacionālās identitātes un kultūras zaudēšana	1	2	3
7	Ekonomiskā krīze	1	2	3
8	Darba vietu pārvietošana uz valstīm, kurās ir zemākas ražošanas pašizmaksas	1	2	3
9	Vairāk grūtību Latvijas zemniekiem	1	2	3
10	Lata izzušana	1	2	3

EB63.4 QA16

JAUTĀT VISIEM

QA19 Apmēram cik bieži Jūs ... ?

(RĀDĪT SKALU)

	(NOLASĪT)	Katru dienu	Vairākas reizes nedēļā	Vienu vai divas reizes nedēļā	Retāk	Nekad	NA
1	Skatāties televīzijas ziņu raidījumus	1	2	3	4	5	6
2	Lasāt jaunumus dienas laikrakstos	1	2	3	4	5	6
3	Klausāties radio ziņu raidījumus	1	2	3	4	5	6

EB63.4 QA17

QA20 Izmantojot skalu no 1 līdz 10, novērtējiet, kā Jums šķiet, cik daudz Jūs zināt par Eiropas Savienību, tās politiku, tās institūcijām?

(PARĀDIET KARTĪTI AR SKALU)

Nezina pilnīgi neko					Zina ļoti daudz				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

NA

11

EB63.4 QA18

QA21 Kurš no šiem apgalvojumiem visvairāk atbilst Jūsu viedoklim?

(KARTĪTE - NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Man tiešām vajadzētu zināt daudz vairāk par Eiropas Savienību	1
Es vēlētos iegūt mazliet vairāk informācijas par Eiropas Savienību	2
Kas attiecas uz mani, man pietiek ar to, ko es jau zinu	3
NA	4

EB49.0 Q8

QA22 Par kurām Eiropas Savienības tēmām vai politikas nozarēm Jūs vēlētos uzzināt vairāk?

(KARTĪTE - NOLASĪT - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

Eiropas Savienības valstis un pilsoņi	1,
Eiropas valūta	2,
Eiropas Savienības paplašināšanās, uzņemot jaunas dalībvalstis	3,
Jūsu kā Eiropas pilsoņa tiesības	4,
Veids, kādā strādā Eiropas institūcijas	5,
Ārpolitika / Valsts ārlietas	6,
Eiropas vienotais tirgus	7,
Nodarbinātības politika	8,
Lauksaimniecības un zivsaimniecības politika	9,
Sadarbības un attīstības palīdzības politika, humānā palīdzība	10,
Vides aizsardzība un kodoldrošības politika	11,
Zinātnes, pētniecības un attīstības politika	12,
Reģionālā politika, palīdzība mazāk attīstītiem reģioniem	13,
Izglītības, apmācības un jaunatnes pasākumi	14,
TV un kinofilmu politika	15,
Kultūras politika	16,
Patērētāju politika	17,
Veselības un sociālā politika	18,
NA	19,

EB49.0 Q9

QA23	Kad Jūs meklējat informāciju par Eiropas Savienību, tās politiku, institūcijām, kurus no šiem informācijas avotiem Jūs izmantojat? Kādus vēl?
------	---

(KARTĪTE - NOLASĪT – IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

Konferenču apmeklēšana/ Sarunas/ Sanāksmes	1,
Diskusijas ar radniekiem, draugiem, kolēģiem	2,
Dienas laikraksti	3,
Citi laikraksti, žurnāli	4,
Televīzija	5,
Radio	6,
Internets	7,
Grāmatas, brošūras, informatīvie bukleti	8,
Telefons (Info lines, Europe Direct utt.)	9,
Nekad nemeklēju šāda veida informāciju, neinteresējos (SPONTĀNI)	10,
Cits (SPONTĀNI)	11,
NA	12,

EB63.4 QA19 TREND SLIGHTLY MODIFIED

--

QA24	Kopumā, vai, Jūsprāt, Latvijas ... par Eiropas Savienību runā pārāk daudz, pietiekami vai pārāk maz?
------	--

(TIKAI VIENA ATBILDE KATRĀ RINDĀ)

	(NOLASĪT)	Pārāk daudz	Pietiekami	Pārāk maz	NA
1	TELEVĪZIJĀ	1	2	3	4
2	RADIO	1	2	3	4
3	PRESE	1	2	3	4

EB63.4 QA20a

--

QA25	Vai, Jūsprāt, Latvijas ... par Eiropas Savienību runā pārāk pozitīvi, objektīvi vai pārāk negatīvi?
------	---

(TIKAI VIENA ATBILDE KATRĀ RINDĀ)

	(NOLASĪT)	Pārāk pozitīvi	Objektīvi	Pārāk negatīvi	NA
1	TELEVĪZIJĀ	1	2	3	4
2	RADIO	1	2	3	4
3	PRESE	1	2	3	4

EB63.4 QA20b

QA26	Vai Jūs esat dzirdējis par ... ?
------	----------------------------------

	(NOLASĪT)	Jā	Nē	NA
--	-----------	----	----	----

1	Eiropas Parlamentu	1	2	3
2	Eiropas Komisiju	1	2	3
3	Eiropas Savienības Padomi	1	2	3
4	Eiropas Kopienu Tiesu	1	2	3
5	Eiropas Ombudsmens	1	2	3
6	Eiropas Centrālo banku	1	2	3
7	Eiropas Auditoru Tiesa	1	2	3
8	Eiropas Savienības Reģionu Komiteja	1	2	3
9	Eiropas Savienības Ekonomikas un sociālā komiteja	1	2	3

EB63.4 QA21 (1-2-3-4-6) - EB62.0 Q27 (5-7-8-9)

QA27 Un par katru no tām, sakiet, lūdzu, vai Jūs tai drīzāk uzticiaties vai drīzāk neuzticiaties?

(NOLASĪT)	Drīzāk uzticas	Drīzāk neuzticas	NA
-----------	----------------	------------------	----

1	Eiropas Parlaments	1	2	3
2	Eiropas Komisija	1	2	3
3	Eiropas Savienības Padome	1	2	3
4	Eiropas Kopienu Tiesa	1	2	3
5	Eiropas Ombudsmens	1	2	3
6	Eiropas Centrālā banka	1	2	3
7	Eiropas Auditoru Tiesa	1	2	3
8	Eiropas Savienības Reģionu Komiteja	1	2	3
9	Eiropas Savienības Ekonomikas un sociālā komiteja	1	2	3

EB63.4 QA23 (1-2-3-4-6) - EB62.0 Q29 (5-7-8-9)

QA28 Lūdzu, pasakiet par katru no turpmāk minētajiem apgalvojumiem par Eiropas Savienību, kā Jūs domājat, vai tas ir patiess vai nepatiess?

(NOLASĪT)	Patiess	Nepatiess	NA
-----------	---------	-----------	----

1	Eiropas Savienība šobrīd sastāv no piecpadsmit dalībvalstīm	1	2	3
2	Eiropas Parlamenta locekļus tiešās vēlēšanās ievēl Eiropas Savienības pilsoņi	1	2	3
3	Eiropas Savienībai ir sava himna	1	2	3
4	Pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notika 2002.gada jūnijā	1	2	3

EB63.4 QA24

QA29a un QA29b jautāt tikai UK

QA29c un QA29d jautāt tikai AT

JAUTĀT VISIEM

QA30 Kādas, Jūsprāt, ir divas svarīgākās problēmas, ar kurām pašreiz saskaras Latvija?

(KARTĪTE - NOLASĪT – IESPĒJAMAS NE VAIRĀK KĀ 2 ATBILDES)

Noziedzība	1,
Sabiedriskais transports	2,
Ekonomiskā situācija	3,
Cenu pieaugums / inflācija	4,
Nodokļu sistēma	5,
Bezdarbs	6,
Terorisms	7,
Aizsardzība / Ārlietas	8,
Mājokļu jautājums	9,
Imigrācija	10,
Veselības aprūpes sistēma	11,
Izglītības sistēma	12,
Pensijas	13,
Vides aizsardzība	14,
Cits (SPONTĀNI)	15,
NA	16,

EB63.4 QA26

QA31 Vai, Jūsaprāt, lēmumi par katru no šeit minētajām jomām būtu jāpieņem tikai Latvijas valdībai vai valdībai kopīgi ar Eiropas Savienību?

	(NOLASĪT ATBILŽU VARIANTUS - ROTĒT)	TIKAI LATVIJAS VALDĪBAI	Valdībai kopā ar Eiropas Savienību	NA
1	Noziedzības apkarošana	1	2	3
2	Nodokļu sistēma	1	2	3
3	Cīņa ar bezdarbu	1	2	3
4	Cīņa ar terorismu	1	2	3
5	Aizsardzība un valsts ārlietas	1	2	3
6	Imigrācija	1	2	3
7	Izglītības sistēma	1	2	3
8	Pensijas	1	2	3
9	Vides aizsardzība	1	2	3
10	Veselības aprūpe un sociālā labklājība	1	2	3
11	Lauksaimniecības un zvejniecības politika	1	2	3
12	Patērētāju aizsardzība	1	2	3
13	Zinātniskā un tehnoloģiskā pētniecība	1	2	3
14	Atbalsts reģioniem, kuri nonākuši ekonomiskās grūtībās	1	2	3
15	Enerģētikas politika	1	2	3
16	Konkurences politika	1	2	3

EB62.0 Q35a TREND MODIFIED

QA32 Kāds ir Jūsu viedoklis par katru no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Par katru apgalvojumu, sakiet, lūdzu, vai Jūs esat par vai pret to?

	(NOLASĪT – ROTĒT)	Par	Pret	NA
1	Eiropas Monetārā Savienība ar vienoto	1	2	3

	valūtu EIRO			
2	Eiropas Savienības dalībvalstu kopīgā ārpolitika attiecībā pret pārējām valstīm	1	2	3
3	Eiropas Savienības dalībvalstu kopīga aizsardzības un drošības politika	1	2	3
4	Tālāka Eiropas Savienības paplašināšanās, iekļaujot citas valstis nākamajos gados	1	2	3
5	Eiropas Savienības konstitūcija	1	2	3
6	Eiropas veidošanas ātrums vienā valstu grupā ir lielāks nekā citās valstīs	1	2	3
7	Skolēnu izglītošana skolās par to, kā darbojas dažādas institūcijas Eiropas Savienībā	1	2	3

EB63.4 QA28

QA33a Šobrīd daudz tiek runāts par to, kādiem vajadzētu būt Latvijas mērķiem nākamo 10-15 gadu laikā. Šeit ir norādīti daži mērķi, kuriem, pēc dažādu cilvēku domām, vajadzētu būt ar augstāku prioritāti (vissvarīgākie). Sakiet, lūdzu, kuru no tiem Jūs personīgi uzskatāt par pašu svarīgāko?

QA33b Un kuru Jūs izvēlētos kā otro svarīgāko?

(KARTĪTE - TIKAI VIENA ATBILDE)

(NOLASĪT)	QA33a	QA33b
	Pirmais vissvarīgākais	Otrais svarīgākais
Kārtības uzturēšana valstī	1	1
Tautas viedokļa ņemšana vērā, pieņemot valdībā nozīmīgus lēmumus	2	2
Cīņa pret cenu paaugstināšanos	3	3
Vārda brīvības aizsardzība	4	4
NA	5	5

EB52.1 Q12a&b

QA34 Es nolasīšu pasākumu sarakstu, kuras Eiropas Savienība varētu veikt. Lūdzu, izvēlieties no tiem trīs, kuriem, pēc Jūsu domām, vajadzētu būt prioritārām (pašām galvenajām)?

(KARTĪTE - NOLASĪT – IESPĒJAMAS NE VAIRĀK KĀ 3 ATBILDES)

Jaunu dalībvalstu iekļaušana	1,
Eiropas pilsoņu tuvināšana, informējot viņus vairāk par Eiropas Savienību, tās politiku un institūcijām	2,
Veiksmīga kopējās Eiropas valūtas – eiro – ieviešana	3,
Cīņa ar nabadzību un sociālo izstumšanu	4,
Apkārtējās vides aizsardzība	5,
Pārtikas produktu kvalitātes nodrošināšana	6,
Patērētāju tiesību aizsardzība un citu preču kvalitātes garantēšana	7,
Cīņa ar bezdarbu	8,
Eiropas Savienības institūciju un to darbības principu reformēšana	9,
Cīņa pret organizēto noziedzību un narkotiku kontrabandu	10,
Eiropas Savienības politiskās un diplomātiskās nozīmības stiprināšana visā pasaulē	11,

Miera un drošības uzturēšana Eiropā	12,
Indivīda tiesību garantēšana un demokrātijas principu ievērošanas Eiropā	13,
Terorisma apkarošana	14,
Nelegālās imigrācijas apkarošana	15,
Cits (SPONTĀNI)	16,
Nekas no minētā (SPONTĀNI)	17,
NA	18,

EB63.4 QA29

QA35 Jūsprāt, lēmumus par Eiropas aizsardzības politiku vajadzētu pieņemt valstu valdībām, NATO vai Eiropas Savienībai?

(TIKAI VIENA ATBILDE)

Valstu valdībām	1
NATO	2
Eiropas Savienībai	3
Cits (SPONTĀNI)	4
NA	5

EB61 Q31

QA36 Kuram no šiem diviem apgalvojumiem Jūs piekrītat vairāk?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Eiropas Savienībai vajadzētu piešķirt lielākus finanšu līdzekļus tās politiskajiem mērķiem	1
Eiropas Savienības politiskie mērķi neattaisno Savienības budžeta palielināšanu	2
NA	3

EB63.4 QA30

QA37 Kā Jūs domājat, kurai no šīm jomām tiek visvairāk tērēts Eiropas Savienības budžets?

(KARTĪTE - NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE)

Nodarbinātība un sociālie jautājumi	1
Lauksaimniecība	2
Zinātniskie pētījumi	3
Palīdzība reģioniem	4
Ārpolitika un palīdzība valstīm ārpus Eiropas Savienības	5
Administratīvās un personāla izmaksas, ēku apsaimniekošana	6
Cits (SPONTĀNI)	7
NA	8

EB63.4 QA31

QA38a Jūsu skatījumā, vai Amerikas Savienotajām Valstīm ir vairāk pozitīva, vairāk negatīva, vai ne pozitīva, ne negatīva loma šādos procesos?

	(NOLASĪT)	Pozitīva loma	Negatīva loma	Ne pozitīva, ne negatīva loma	NA
--	-----------	---------------	---------------	-------------------------------	----

1	Miers pasaulē	1	2	3	4
2	Cīņa pret terorismu	1	2	3	4
3	Pasaules ekonomikas pieaugums	1	2	3	4
4	Cīņa pret nabadzību pasaulē	1	2	3	4
5	Vides aizsardzība	1	2	3	4

EB63.4 QA33a

QA38b Jūsprāt, vai Eiropas Savienībai ir vairāk pozitīva, vairāk negatīva, vai ne pozitīva, ne negatīva loma šādos procesos?

	(NOLASĪT)	Pozitīva loma	Negatīva loma	Ne pozitīva, ne negatīva loma	NA
--	-----------	---------------	---------------	-------------------------------	----

1	Miers pasaulē	1	2	3	4
2	Cīņa pret terorismu	1	2	3	4
3	Pasaules ekonomikas pieaugums	1	2	3	4
4	Cīņa pret nabadzību pasaulē	1	2	3	4
5	Vides aizsardzība	1	2	3	4

EB63.4 QA33b

QA39 Vai Jūs kādreiz domājat par sevi ne tikai kā par (Q1 minētā VALSTS) pilsoni, bet arī kā par eiropieti? Vai tas notiek bieži, dažreiz vai nenotiek nekad?

(TIKAI VIENA ATBILDE)

Bieži	1
Dažreiz	2
Nekad	3
NA	4

EB37.0

QA40 Tuvākajā nākotnē Jūs redzat sevi ... ?

(RĀDĪT SKALU - NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE)

Tikai kā (Q1 minētā VALSTS) pilsonis	1
(Q1 minētā VALSTS) pilsonis un eiropieti	2
Eiropieti un (Q1 minētā VALSTS) pilsonis	3
Tikai kā eiropieti	4
NA	5

EB62.0 Q43a ballot A

QA41 Vai Jūs teiktu, ka esat ļoti lepns, drīzāk esat lepns, drīzāk neesat lepns vai arī nemaz neesat lepns par to, ka esat (Q1 minētā VALSTS) pilsonis?

(TIKAI VIENA ATBILDE)

Ļoti lepns	1
Drīzāk lepns	2
Drīzāk nav lepns	3
Nemaz nav lepns	4
NA	5

EB62.0 Q45

QA42 Vai Jūs teiktu, ka esat ļoti lepns, drīzāk esat lepns, drīzāk neesat lepns vai arī nemaz neesat lepns par to, ka esat eiropietis?

(TIKAI VIENA ATBILDE)

Ļoti lepns	1
Drīzāk lepns	2
Drīzāk nav lepns	3
Nemaz nav lepns	4
NA	6

EB62.0 Q46

QA43 Vai Jūs kādreiz domājat par sevi kā par pasaules pilsoni? Vai tas notiek bieži, dažreiz vai nenotiek nekad?

(TIKAI VIENA ATBILDE)

Bieži	1
Dažreiz	2
Nekad	3
NA	4

EB64.2 NEW

QA44 Runājot par katru no šīm valstīm, vai Jūs būtu par vai pret tās pievienošanos Eiropas Savienībai nākotnē?

(ROTĒT)

	(NOLASĪT)	Par	Pret	NA
1	Šveice	1	2	3
2	Norvēģija	1	2	3
3	Bosnija un Hercegovina	1	2	3
4	Horvātija	1	2	3
5	Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika	1	2	3
6	Serbija un Melnkalne	1	2	3
7	Islande	1	2	3
8	Albānija	1	2	3

9	Bulgārija	1	2	3
10	Rumānija	1	2	3
11	Ukraina	1	2	3
12	Turcija	1	2	3

EB63.4 QB2

QA45 Par katru no turpmāk minētajiem apgalvojumiem, sakiet, lūdzu, vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat?

(RĀDĪT SKALU)

		Pilnībā piekrīt	Drīzāk piekrīt	Drīzāk nepiekrīt	Pilnībā nepiekrīt	NA
--	--	-----------------	----------------	------------------	-------------------	----

1	Turcija daļēji pieder Eiropai pēc tās ģeogrāfiskā izvietojuma	1	2	3	4	5
2	Turcija daļēji pieder Eiropai pēc tās vēsturiskās situācijas	1	2	3	4	5
3	Turcijas pievienošana Eiropas Savienībai stiprinātu drošību šajā reģionā	1	2	3	4	5
4	Turcijas pievienošana Eiropas Savienībai veicinātu eiropiešu un musulmaņu savstarpējo vērtību izpratni	1	2	3	4	5
5	Turcijas un Eiropas Savienības dalībvalstu kultūras atšķirības ir pārāk ievērojamas, lai pieļautu šādu pievienošanu	1	2	3	4	5
6	Turcijas pievienošanās sekmētu Eiropas iedzīvotāju novecošanās procesa palēnināšanos	1	2	3	4	5
7	Turcijas pievienošana var nozīmēt risku veicināt imigrāciju uz attīstītākajām Eiropas Savienības valstīm	1	2	3	4	5
8	Lai pēc aptuveni desmit gadiem pievienotos Eiropas Savienībai, Turcijai vajadzēs sistemātiski ievērot cilvēktiesības	1	2	3	4	5
9	Lai pēc aptuveni	1	2	3	4	5

desmit gadiem pievienotos Eiropas Savienībai, Turcijai vajadzēs ievērojami uzlabot tās ekonomisko stāvokli					
--	--	--	--	--	--

EB63.4 QB3

Nejautāt ES, EL, IT, SI, HU, LU, CY, MT, SK, LV, AT, DE un LT

JAUTĀT VISIEM

QA47 Par katru no turpmāk minētajiem apgalvojumiem, sakiet, lūdzu, vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat? Ja visas dalībvalstis parakstīs Līgumu par Eiropas Konstitūcijas pieņemšanu, tas padarīs Eiropas Savienības vadīšanu...

(TIKAI VIENA ATBILDE KATRĀ RINDĀ)

	(NOLASĪT)	Pilnībā piekrīt	Drīzāk piekrīt	Drīzāk nepiekrīt	Pilnībā nepiekrīt	NA
1	Demokrātiskāku	1	2	3	4	5
2	Efektīvāku	1	2	3	4	5
3	Caurspīdīgāku	1	2	3	4	5

EB63.4 QC8

QA48 Par katru no turpmāk minētajiem apgalvojumiem, sakiet, lūdzu, vai Jūs tam pilnībā piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnībā nepiekrītat? Ja visas dalībvalstis parakstīs Līgumu par Eiropas Konstitūcijas pieņemšanu, Eiropas Savienība kļūs...

(TIKAI VIENA ATBILDE KATRĀ RINDĀ)

	(NOLASĪT)	Pilnībā piekrīt	Drīzāk piekrīt	Drīzāk nepiekrīt	Pilnībā nepiekrīt	NA
1	Spēcīgāka pasaules mērogā	1	2	3	4	5
2	Ekonomiski konkurētspējīgāka	1	2	3	4	5
3	Vairāk orientēta uz sabiedrību	1	2	3	4	5

EB63.4 QC9

JAUTĀT TIKAI ES dalībvalstīs

QA49 13 valstis ir ratificējušas Eiropas Konstitūciju, bet Francija un Nīderlande nobalsoja „pret”. Kurš no šiem apgalvojumiem vislabāk raksturo Jūsu viedokli?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Eiropas Savienības dalībvalstīm vajadzētu turpināt Eiropas Konstitūcijas ratifikācijas procesu

Eiropas Konstitūciju vajadzētu atkārtoti apspriest	2
Eiropas Konstitūciju vajadzētu atcelt	3
NA	4

EB64.2 NEW

JAUTĀT VISIEM

QA50 Kurš no šiem diviem apgalvojumiem vislabāk raksturo Jūsu viedokli?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Eiropas Konstitūcija ir nepieciešama, lai nodrošinātu veiksmīgu Eiropas institūciju darbību	1
Eiropas Konstitūcija nav nepieciešama, lai nodrošinātu veiksmīgu Eiropas institūciju darbību	2
NA	3

EB64.2 NEW

QA51 Vai kopumā Jūs varētu teikt, ka dzīves kvalitāte Eiropā pašlaik ir labāka vai sliktāka nekā ... ?

(RĀDĪT SKALU)

(NOLASĪT)	Daudz labāka	Nedaudz labāka	Nedaudz sliktāka	Noteikti sliktāka	Identiska (SPONTĀNI)	NA

1	Amerikas Savienotajās Valstīs	1	2	3	4	5	6
2	Japānā	1	2	3	4	5	6
3	Ķīnā	1	2	3	4	5	6
4	Indijā	1	2	3	4	5	6

EB63.4 QD4 TREND SLIGHTLY MODIFIED

QA52 Vai Jūs varētu teikt, ka Eiropas ekonomika darbojas labāk, darbojas sliktāk vai darbojas tāpat kā ... ekonomika?

(RĀDĪT SKALU)

(NOLASĪT)	Darbojas labāk	Darbojas sliktāk	Darbojas tāpat	NA	
1	Amerikas	1	2	3	4
2	Japānas	1	2	3	4
3	Ķīnas	1	2	3	4
4	Indijas	1	2	3	4

EB63.4 QD5a

QA53	Par katru no turpmāk minētajām jomām, sakiet, lūdzu, vai, Jūsaprāt, Eiropas Savienība apsteidz Savienotās Valstis, atpaliek vai ir vienā līmenī ar tām?
------	---

(RĀDĪT SKALU - TIKAI VIENA ATBILDE)

	(NOLASĪT)	Apsteidz	Atpaliek	Ir vienā līmenī	NA
--	-----------	----------	----------	-----------------	----

1	Zinātniskā pētniecība	1	2	3	4
2	Medicīnas pētniecība	1	2	3	4
3	Vides aizsardzība	1	2	3	4
4	Inovāciju (jaunievedumu) tehnoloģijas	1	2	3	4
5	Veselības aprūpes sistēma	1	2	3	4
6	Izglītība	1	2	3	4
7	Cīņa pret sociālo nevienlīdzību	1	2	3	4
8	Cīņa pret bezdarbu	1	2	3	4
9	Cīņa pret diskrimināciju	1	2	3	4
10	Jaunu uzņēmumu veidošana	1	2	3	4

EB63.4 QD5b

QA54	Vienotais tirgus palielinājis konkurenci daudzās sfērās, tādās kā transports, telekomunikāciju pakalpojumi, banku pakalpojumi un apdrošināšana. Vai Jūs kopumā vērtējat tā sekas kā... ?
------	--

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Ļoti pozitīvas	1
Diezgan pozitīvas	2
Diezgan pozitīvas	3
Ļoti pozitīvas	4
Ne pozitīvas, ne negatīvas (SPONTĀNI)	5
NA	6

EB62.1 QB6

QA55	Tirgus globalizācijai ir daudz seku. Kas Jums pirmais ienāk prātā, kad Jūs dzirdat vārdu "globalizācija"?
------	---

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Jaunas tirgus iespējas Latvijas uzņēmumiem	1
Ārvalstu investīcijas Latvijā	2
Dažu uzņēmumu pārvietošana uz valstīm ar lētāku darbaspēku	3
Konkurences pieaugums Latvijas uzņēmumiem	4
Cits (SPONTĀNI)	5
NA	6

EB63.4 QD6 TREND SLIGHTLY MODIFIED

QA56	Kādā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat apgalvojumam, ka Eiropas Savienība mūs pasargā no globalizācijas negatīvajām sekām?
------	---

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Pilnībā piekrīt	1
Drīzāk piekrīt	2
Drīzāk nepiekrīt	3
Pilnībā nepiekrīt	4
NA	5

EB64.2 NEW

QA57 Kurš no šiem diviem viedokļiem Jums ir tuvāks? Vispārīgi runājot, uzņēmumi, kuri maina savu atrašanās vietu ...

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Dara to tāpēc, ka tiem nav citas izvēles, ja tie vēlas izvairīties no likvidācijas	1
Dara to tāpēc, lai palielinātu savu peļņu	2
NA	3

EB63.4 QD7

QA58 Attiecībā uz katru no šiem pieņēmumiem, vai Jūs uzskatāt, ka...?

(RĀDĪT SKALU)

	(NOLASĪT)	Pilnīgi piekrīt	Drīzāk piekrīt	Drīzāk nepiekrīt	Pilnībā nepiekrīt	NA
1	Ir nepieciešams, lai imigranti strādā noteiktos mūsu ekonomikas sektoros	1	2	3	4	5
2	Imigrantu ierašanās Eiropā var racionāli risināt Eiropas iedzīvotāju novecošanas problēmu	1	2	3	4	5

EB62.1 QB9

Jautāt, ja PAŠREIZ STRĀDĀ (D15a=5-18)

QA59 Vai Jūs varētu teikt, ka esat pilnīgi pārliecināts/-a, drīzāk pārliecināts/-a, drīzāk nepārliecināts/-a, pilnīgi nepārliecināts/-a par savu spēju saglabāt darbu turpmākajos mēnešos?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Pilnīgi pārliecināts/-a	1
Drīzāk pārliecināts/-a	2
Drīzāk nepārliecināts/-a	3
Pilnīgi nepārliecināts/-a	4
NA	5

EB62.1 QB15

JAUTĀT VISIEM

QA60 Vai šobrīd, domājot par pensiju sistēmu, Jūs varētu teikt, ka esat par tās darbību nākotnē ...?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Pilnīgi pārliecināts/-a	1
Drīzāk pārliecināts/-a	2
Drīzāk nepārliecināts/-a	3
Pilnīgi nepārliecināts/-a	4
NA	5

EB62.1 QB17

Ja PAŠREIZ STRĀDĀ (D15a=5-18)

QA61 Ja Jums būtu jāizvēlas no šādām uz pensiju sistēmas finansējuma garantēšanu vērstām iespējām Latvijā, kura no tām būtu Jums vispieņemamākā?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Ilgāk strādāt un izdarīt iemaksas	1
Saglabāt pensijas vecumu un palielināt Jūsu sociālās nodrošināšanas iemaksas	2
Saglabāt pašreizējo pensijas vecumu un piekrist tam, ka Jūs saņemsiet mazāk	3
Neviena no šīm iespējām (SPONTĀNI)	4
Visu trīs iespēju apvienojums (SPONTĀNI)	5
NA	6

EB62.1 QB18a

JA PAŠREIZ NESTRĀDĀ (D15a=1-4)

QA62 Kura no šīm uz pensiju sistēmas finansējuma garantēšanu Latvijā vērstām iespējām, Jūsprāt, būtu vispieņemamākā strādājošam cilvēkam?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Ilgāk strādāt un izdarīt iemaksas	1
Saglabāt pensijas vecumu un palielināt sociālās nodrošināšanas iemaksas	2
Saglabāt pašreizējo pensijas vecumu un piekrist tam, ka tiks saņemts mazāk	3
Neviena no šīm iespējām (SPONTĀNI)	4
Visu triju iespēju apvienojums (SPONTĀNI)	5
NA	6

EB62.1 QB18b

JAUTĀT VISIEM

QA63 Kuru no šiem ierosinājumiem Jūs uzskatītu par svarīgāku Eiropas ekonomikas uzlabošanai?

(NOLASĪT - NE VAIRĀK KĀ 3 ATBILDES)

Atļautā darba stundu skaita palielināšanu	1,
Izglītības un profesionālās apmācības uzlabošanu	2,
Ieguldījumus pētniecībā un inovācijā	3,
Uzņēmumu veidošanas veicināšanu	4,
Racionālāku enerģijas izmantošanu	5,
Investīcijas transporta infrastruktūrā (autoceļi, dzelzceļi u.c.)	6,
Citu (SPONTĀNI)	7,
NA	8,

EB63.4 QD8

QA64 Augsto enerģijas cenu dēļ tiek izteikti priekšlikumi veikt pasākumus, kas palīdzētu cilvēkiem samazināt enerģijas patēriņu. Jūsprāt, ko vajadzētu darīt valsts institūcijām, lai palīdzētu cilvēkiem samazināt enerģijas patēriņu?

(NOLASĪT - NE VAIRĀK KĀ 2 ATBILDES)

Sniegt vairāk informācijas par enerģijas efektīvu izmantošanu	1,
Ieviest nodokļu atvieglojumus, veicinot enerģijas efektīvu izmantošanu	2,
Pieņemt augstākus efektivitātes standartus iekārtām, kuras patērē enerģiju	3,
Stingrāk kontrolēt esošo enerģijas efektivitātes standartu piemērošanu	4,
Cits (PRECIZĒT - SPONTĀNI)	5,
NA	6,

EB64.2 NEW

QA65 Lai mazinātu mūsu atkarību no importētajiem enerģijas resursiem, valdībām ir jāizvēlas alternatīvi varianti, kas dažreiz ir dārgi risinājumi. Kuriem no šiem variantiem Latvijas valdībai vajadzētu pievērst galveno uzmanību nākamajos gados?

(KARTĪTE - NOLASĪT – IESPĒJAMAS NE VAIRĀK KĀ 2 ATBILDES)

Veicināt jaunu enerģijas tehnoloģiju izpēti (ūdeņradis, bagātinātas akmeņogles utt.)	1,
Samazināt atkarību no naftas	2,
Attīstīt atomenerģijas izmantošanu	3,
Attīstīt saules enerģijas izmantošanu	4,
Attīstīt vēja enerģijas izmantošanu	5,
Neviens no šiem (SPONTĀNI)	6,
Cits (PRECIZĒT - SPONTĀNI)	7,
NA	8,

EB64.2 NEW

INTERVIJU A VARIANTS

QA66a Vai Jūs būtu gatavs/-a maksāt vairāk par enerģiju, kas iegūta no enerģijas avotiem, kuri ir

atjaunojami (saules enerģija, vēja enerģija), nekā, kas iegūta no citiem avotiem? (Ja „JĀ”) Cik Jūs būtu gatavs/-a maksāt vairāk?

(KARTĪTE - NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Nē, neesmu gatavs maksāt vairāk	1
Jā, maksātu par 5% vairāk	2
Jā, maksātu par 6 līdz 10% vairāk	3
Jā, maksātu par 11 līdz 25% vairāk	4
Jā, maksātu vairāk nekā 25%	5
NA	6

EB57.0 Q26

INTERVIJU B VARIANTS

QA66b Kā jau Jūs droši vien zināt, pašlaik mēs saskaramies ar jaunām problēmām enerģijas nozarē (piem., augstas enerģijas cenas, starptautiskas saistības samazināt CO2 emisijas), kas varētu prasīt visu pilsoņu iesaistīšanos. Kuram no šiem izteikumiem Jūs piekrītat visvairāk?

(KARTĪTE - NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Tā kā netaisatie mainīt savus enerģijas patēriņa ieradumus, Jūs būtu gatavs maksāt vairāk	1
Tā kā esmas nolēmis samazināt enerģijas patēriņu, Jūs nebūtu gatavs maksāt vairāk	2
Neviens no šiem (SPONTĀNI)	3
Netaisos mainīt savus enerģijas patēriņa ieradumus un es nebūtu gatavs maksāt vairāk (SPONTĀNI)	4
Esmu nolēmis samazināt enerģijas patēriņu un es būtu gatavs maksāt vairāk (SPONTĀNI)	5
Cits (PRECIZĒT - SPONTĀNI)	6
NA	7

EB64.2 NEW

JAUTĀT VISIEM

QA67 Lai risinātu jaunas problēmas enerģijas sfērā, ar kurām mums būs jāsaskaras nākamo gadu laikā, kādā līmenī, Jūsprāt, vajadzētu notikt lēmumu pieņemšanai?

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Eiropas līmenī	1
Valsts līmenī	2
Reģionālajā līmenī	3
NA	4

EB64.2 NEW

QA68	Es Jums parādīšu preču un iekārtu sarakstu. Sakiet, lūdzu, kad Jūs izlemjat iegādāties kādu no šīm precēm, vai Jūs pievērsāt lielu uzmanību, nelielu uzmanību vai nepievēršat nekādu uzmanību tam, cik daudz tā patērē enerģiju?
------	--

(TIKAI VIENA ATBILDE KATRĀ RINDĀ)

	(NOLASĪT)	Pievērš lielu uzmanību	Pievērš nelielu uzmanību	Nepievērš nekādu uzmanību	NA
--	-----------	------------------------	--------------------------	---------------------------	----

1	Spuldze	1	2	3	4
2	Ledusskapis	1	2	3	4
3	Automašīna	1	2	3	4

EB57.0 Q27 TREND MODIFIED

QA69	Iedomāsimies, ka bezsvina degvielas/dīzeļa cena ir sasniegusi 90 santīmu par litru. Vai Jūs izmantotu automašīnu daudz retāk, mazliet retāk vai tāpat kā parasti?
------	---

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Daudz retāk	1
Mazliet retāk	2
Kā parasti	3
Nav piemērojams (SPONTĀNI)	4
NA	5

EB64.2 NEW

Ja "DAUDZ RETĀK" vai "MAZLIET RETĀK" (QA69=1-2)

QA70	Ko Jūs darītu vispirms, lai samazinātu savas automašīnas izmantošanu?
------	---

(NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Vairāk izmantotu sabiedrisko transportu	1
Pārceltos tuvāk savai darbvietai	2
Brauktu kopā ar saviem radniekiem/draugiem/kaimiņiem...	3
Vairāk staigātu kājām	4
Izmantotu divriteni	5
Cits (SPONTĀNI)	6
NA	7

EB64.2 NEW

Turpinājumā jautājumi par citu tēmu

QB jautāt tikai ES dalībvalstīs

QB1	Eiropas Savienības lauksaimniecības politika ir vērsta uz to, lai dotu labumu gan patērētājiem, gan lauksaimniekiem. Kuriem no minētajiem apgalvojumiem Jūs piekrītat?
-----	--

(KARTĪTE - NOLASĪT - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

Tā nodrošina, lai Jūsu pirktā pārtika būtu droša lietošanai uzturā	1,
Tā nodrošina, lai Jūsu pirktajai pārtikai būtu laba kvalitāte.	2,
Tā nodrošina, lai Jūsu pirktā pārtika būtu veselīga.	3,
Tā nodrošina, lai Jūsu pirktajai pārtikai būtu saprātīgas cenas.	4,
Tā nodrošina, ka Jums tiek sniegta pietiekama informācija par ģeogrāfisko reģionu, no kura nāk Jūsu pārtika.	5,
Tā nodrošina, ka Jums tiek sniegta pietiekama informācija par to, kā šī pārtika ir ražota un apstrādāta.	6,
Tā nodrošina, lai lauku saimniecību lopu tiktu labi uzturēti.	7,
Tā vairāk atbalsta patērētājus, nevis lauksaimniekus	8,
Tā vairāk atbalsta lauksaimniekus, nevis patērētājus	9,
Tā ir vienlīdz labvēlīga lauksaimniekiem un patērētājiem.	10,
Neviens no šiem (SPONTĀNI)	11,
NA	12,

EB62.2 QB1

QB2	Jūsaprāt, kurai no turpmāk minētajām vajadzētu būt 3 galvenajām Eiropas Savienības prioritātēm, runājot par lauksaimniecības politiku?
-----	--

(KARTĪTE - NOLASĪT - IESPĒJAMAS NE VAIRĀK KĀ 3 ATBILDES)

Nodrošināt stabilus un atbilstošus ienākumus lauksaimniekiem	1,
Nodrošināt, lai Eiropas lauksaimniecība kļūst konkurētspējīgāka pasaules tirgos	2,
Palīdzēt lauksaimniekiem pielāgot savu produkciju patērētāju prasībām	3,
Atbalstīt un uzlabot dzīvi laukos	4,
Samazināt attīstības atšķirības reģionos	5,
Veicināt lauksaimniecības produkcijas un lauksaimnieciskās darbības dažādošanu	6,
Atbalstīt dabiskās ražošanas metodes	7,
Veicināt saudzīgu attieksmi pret apkārtni	8,
Aizsargāt Eiropas lauksaimniecības produktu specifiskumu un garšu	9,
Aizsargāt mazās un vidējās lauku saimniecības	10,
Nodrošināt, lai lauksaimniecības produkti būtu veselīgi un droši	11,
Aizsargāt lauku saimniecību lopu labklājību	12,
Neviens no tiem (SPONTĀNI)	13,
NA	14,

EB62.2 QB2

QB3	Vai, Jūsaprāt, Eiropas Savienības lauksaimniecības politika pašreiz pietiekami labi vai diezgan slikti pilda savu lomu, lai...?
-----	---

(RĀDĪT SKALU)

	(NOLASĪT)	Pietiekami labi	Diezgan slikti	NA
1	Nodrošinātu stabilus un atbilstošus ienākumus lauksaimniekiem	1	2	3
2	Padarītu Eiropas lauksaimniecību konkurētspējīgāku pasaules tirgos	1	2	3
3	Palīdzētu lauksaimniekiem pielāgot savu produkciju patērētāju prasībām	1	2	3

4	Veicinātu un uzlabotu dzīvi laukos	1	2	3
5	Samazināt attīstības atšķirības reģionos	1	2	3
6	Veicinātu lauksaimniecības produkcijas un lauksaimnieciskās darbības dažādošanu	1	2	3
7	Atbalstītu dabiskās ražošanas metodes	1	2	3
8	Veicinātu saudzīgu attieksmi pret apkārtējo vidi	1	2	3
9	Aizsargātu Eiropas lauksaimniecības produktu specifiskumu un garšu	1	2	3
10	Aizsargātu mazās un vidējās lauku saimniecības	1	2	3
11	Nodrošinātu, lai lauksaimniecības produkti būtu veselīgi un droši	1	2	3
12	Aizsargātu dzīvnieku labklājību lauku saimniecībās	1	2	3

EB62.2 QB3

QB4 Eiropas Savienība aizvien mazāk subsidē lauksaimniecības produkciju. Tomēr tā piešķir lielāku finansējumu kopējai lauku ekonomikas aizsardzībai un attīstībai, un zemnieku tiešam atbalstam. Vai, Jūsaprāt, šāda attīstība ir...?

(KARTĪTE - NOLASĪT - TIKAI VIENA ATBILDE)

Ļoti laba lieta	1
Diezgan laba lieta	2
Diezgan slihta lieta	3
Ļoti slihta lieta	4
Ne laba, ne slihta lieta (SPONTĀNI)	5
NA	6

EB62.2 QB4

DEMOGRĀFIJA

JAUTĀT VISIEM

D1 Apspriežot politikas tēmas, cilvēki mēdz teikt "kreisie" un "labējie". Kur uz šīs skalas Jūs novietotu savus uzskatus?

(RĀDĪT SKALU) – (INT.: NETEIKT PRIEKŠĀ – JA RESPONDENTS SVĀRSTĀS, PĀRJAUTĀJIET VĒLREIZ)

KREISIE								LABĒJIE			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		

Atteikums (SPONTĀNI) 11

NA 12

EB63.4 D1

D2-D6 netiek jautāti

D7 Sakiet, lūdzu, kurš atbilžu variants vislabāk raksturo Jūsu pašreizējo ģimenes stāvokli?

(KARTĪTE - NOLASĪT – TIKAI VIENA ATBILDE)

Precējies	1
Atkārtoti precējies	2
Neprecējies, pašreiz dzīvojat kopā ar partneri/ dzīvesbiedru	3
Neprecējies, nekad neesat dzīvojis kopā ar partneri/ dzīvesbiedru	4
Neprecējies, iepriekš esat dzīvojis kopā ar partneri, bet tagad esat viens pats	5
Šķīries	6
Precējies, bet nedzīvojat kopā	7
Atraitnis/-e	8
Cits (SPONTĀNI)	9
Atteikums (SPONTĀNI)	10

EB63.4 D7

D8 Kādā vecumā Jūs pabeidzāt pilna laika mācības? (PILNA LAIKA MĀCĪBAS – mācības ir pamatnodarbošanās (saņemts pamatskolas vai vidusskolas diploms, bakalaura, maģistra grāds u.c.))

(INT.: Ja JOPROJĀM MĀCĀS / STUDĒ - KODS '00'; NAV PILNA LAIKA IZGLĪTĪBAS - KODS '98'; NA - KODS '99')

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB63.4 D8

D9 netiek jautāts

D10 (ATZĪMĒJIET RESPONDENTA DZIMUMU)

Vīrietis	1
Sieviete	2

EB63.4 D10

D11 Kāds ir Jūsu vecums?

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB63.4 D11

D12-D14 netiek jautāti

D15 tiek jautāts pirms Q1

D16-D24 netiek jautāti

D25 Vai Jūs teiktu, ka dzīvojat ... ?

(NOLASĪT)

Laukos vai ciematā	1
Mazā vai vidēji lielā pilsētā	2
Lielā pilsētā	3

NA

4

EB63.4 D25

D26-D39 netiek jautāti

D40a Sakiet, lūdzu, cik daudz cilvēku, ieskaitot Jūs pašu, kuri ir 15 un vairāk gadus veci, dzīvo Jūsu mājsaimniecībā?

(INT: NOLASĪT - IERAKSTĪT)

EB63.4 D40a

D40b Sakiet, lūdzu, cik daudz bērnu, jaunāku par 10 gadiem (neieskaitot), dzīvo Jūsu mājsaimniecībā?

(INT: NOLASĪT - IERAKSTĪT - Ja NAV -> KODS "00")

EB63.4 D40b

D40c Sakiet, lūdzu, cik daudz bērnu, vecumā no 10 līdz 14 gadiem, dzīvo Jūsu mājsaimniecībā?

(INT: NOLASĪT - IERAKSTĪT - Ja NAV -> KODS "00")

EB63.4 D40c

D41 un D42 atcelti

D43a Vai Jūsu mājsaimniecībā ir fiksētā (parastā) telefona līnija?

D43b Vai Jums ir mobilais telefons?

	D43a	D43b
	Fiksētā tālruņa līnija	Mobilais
Jā	1	1
Nē	2	2

EB63.4 D43a D43b

D46 un D47 atcelti

D48 netiek jautāts

(NETEIKT PRIEKŠĀ - KODĒT ATBILSTOŠI SARAKSTAM - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) - (LATVIJĀ PIEEJAMO TELEVĪZIJU KANĀLU SARAKSTS)

D49a Nosauciet, lūdzu, TV kanālus, ja tādi ir, kurus Jūs skatāties regulāri, tas ir – vismaz piecas reizes nedēļā.

TV KANĀLI (Latvijas kodu saraksts)

--

EB64.2 NEW

(NETEIKT PRIEKŠĀ - KODĒT ATBILSTOŠI SARAKSTAM - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) - (LATVIJĀ PIEEJAMO RADIOSTACIJU SARAKSTS)

D49b Nosauciet, lūdzu, radiostacijas, ja tādas ir, kuras Jūs klausāties regulāri, tas ir – vismaz piecas reizes nedēļā.

RADIOSTACIJAS (Latvijas kodu saraksts)

--

EB64.2 NEW

(NETEIKT PRIEKŠĀ - KODĒT ATBILSTOŠI SARAKSTAM - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) - (LATVIJĀ PIEEJAMO POPULĀRĀKO DIENAS LAIKRAKSTU SARAKSTS)

D49c Nosauciet, lūdzu, dienas laikrakstus, ja tādi ir, kurus Jūs lasāt regulāri, tas ir – vismaz trīs reizes nedēļā.

DIENAS LAIKRAKSTI (Latvijas kodu saraksts)

--

EB64.2 NEW

--

D50 Kuriem no šiem mērķiem Jūs izmantojat Internetu vismaz reizi nedēļā?

(NOLASĪT - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES)

Informācijas meklēšana (izmantojot meklēšanas serverus)	1,
Laikrakstu lasīšana	2,
Radio klausīšanās	3,
Televīzijas skatīšanās	4,
Pieklūve emuāriem (tīmekļa žurnāliem)	5,
Forumu apmeklēšana	6,
Čats	7,
Iepirkšanās Interneta veikalos	8,
Ar brīvo laiku saistītu mājaslapu apmeklēšana (sports, automašīnas utt.)	9,
Interneta bankas izmantošana	10,
E-pārvaldes pakalpojumi	11,
Praktiskas informācijas meklēšana (laika prognozes, vilcienu saraksti utt.)	12,
Internetu neizmanto/ Nav pieejams Internets (SPONTĀNI)	13,
Internetu izmantoju daudz retāk (SPONTĀNI)	14,
Cits (SPONTĀNI)	15,
NA	16,

EB64.2 NEW

INTERVIJAS PROTOKOLS

P1 INTERVIJAS DATUMS

<input type="text"/>	<input type="text"/>	DIENA	<input type="text"/>	<input type="text"/>	MĒNESIS
----------------------	----------------------	-------	----------------------	----------------------	---------

EB63.4 P1

P2 INTERVIJAS SĀKUMA LAIKS

(INT.: IZMANTOT 24 STUNDU PULKSTENĻAIKU)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	STUNDAS	<input type="text"/>	<input type="text"/>	MINŪTES
----------------------	----------------------	---------	----------------------	----------------------	---------

EB63.4 P2

P3 INTERVIJAS ILGUMS

<input type="text"/>	<input type="text"/>	MINŪTES
----------------------	----------------------	---------

EB63.4 P3

P4 Intervijā klātesošo personu skaits, ieskaitot intervētāju.

Divas (intervētājs un respondents)	1
Trīs	2
Četras	3

Piecas un vairāk 4

EB63.4 P4

P5 Respondenta sadarbība, atsaucīgums

Izcila	1
Laba	2
Viduvēja	3
Slikta	4

EB63.4 P5

P6 Apdzīvotās vietas tips

(LATVIJAS KODI)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB63.4 P6

P7 Reģions

(LATVIJAS KODI)

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

EB63.4 P7

P8 Pasta indekss

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

EB63.4 P8

P9 Aptaujas punkta numurs

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

EB63.4 P9

P10 Intervētāja numurs

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

EB63.4 P10

P11 Svēršanas faktors (svari)

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

EB63.4 P11

Jautāt tikai LU, BE, ES, FI, EE, LV, MT un TR

P13	Intervijas valoda	
	Latviešu	1
	Krievu	2
	EB63.4 P13	